

L'ESGLÉSIA PROMOU INICIATIVES PER DONAR SUPORT ALS FIDELS LOCALS

Terra Santa sense cristians?

El conflicte entre Israel i Palestina, que fa més de 60 anys que dura, ha reduït els cristians de Terra Santa a una comunitat testimonial. Hereus directes dels apòstols, de la primera Església de Jerusalem, els cristians de la terra de Jesús només representen el 2% de la població del país, davant del 30% de fa cent anys. La violència, el radicalisme religiós i la construcció del mur de separació obliguen moltes famílies a emigrar. L'Església, a través de la Custòdia franciscana de Terra Santa, intenta evitar aquesta sagnia amb la construcció d'escoles i habitatges, i fomenta activitats econòmiques com ara cooperatives i tallers d'artesanía, on els pelegrins poden comprar els productes locals. Els cristians de la resta del món, doncs, peregrinant a Terra Santa podem ajudar els nostres germans perquè sàpiguin que no estan sols.

P 3-6

P. ARTEMIO VÍTORES,
vicecustodi de Terra Santa

**«Si nosaltres som cristians és
gràcies als cristians de Terra Santa»**

El terratrèmol fa encara més vulnerables els infants haitians

Unicef i altres organitzacions humanitàries centrades en l'ajuda a la infància alerten del risc que corren molts menors haitians desemparats arran del sisme que ha devastat el país. La legislació internacional prohibeix expressament adoptar en situacions de catàstrofe, però ja s'han detectat casos d'intents d'adopció, algunes fins i tot de nens que havien estat sostrets als seus pares. Marta Arias, d'Unicef Espanya, parla de la situació dels nens haitians i dels projectes de l'organització al país més pobre d'Amèrica.

P 30

EL SUD, LES NUCLEARS I CATALUNYA P 12

Inauguració a Barcelona de l'Espai Von Balthasar

El Centre Cristià dels Universitaris ofereix des del 22 de gener passat una nova proposta cultural i de creació artística per als joves a Barcelona. L'Espai Von Balthasar (Villarroel, 81) pretén ser un punt de trobada d'art i fe.

P 20 i 21

Valls celebra un Any Jubilar

El diumenge dia 24 de gener es va iniciar a Valls l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela, que dona pas a tot un seguit d'actes que es perllongaran fins al 6 de febrer del 2011. Un any de gràcia, concedit pel papa Benet XVI, que es brinda als vallencs, per commemorar el centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Candela, que va tenir lloc l'any 1911. La cerimònia d'obertura de l'Any Jubilar va comptar amb una important presència de fidels de Valls i la rodalia, tot un testimoniatge de filial devoció mariana, que va ser presidida per l'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol Balcells, legat del Papa per a l'ocasió.

P 22

Sumari

P 2 Mossèn Ballarín, humor i saviesa

P 7 El consagrat, «pont» cap a Déu

P 23 Triple professió monàstica a Montserrat

P 28 Jove matrimoni enviat en missió a Bolívia

P 32 Neix la revista sacerdotal «El Bon Pastor»

Editorial

Mossèn Ballarín: humor i saviesa

Mossèn Ballarín ha fet noranta anys: va néixer a Barcelona el 8 de febrer de l'any 1920. Fer anys no és girar lleugerament els fulls del calendari, sobretot quan es tracta d'una vida dura, pastada en el dolor i la llarga malaltia. Ballarín va fer la guerra, va formar part de la quinta del biberó, amb els membres de la qual establí lligams indestructibles. I encara «un cop acabada la guerra al camp de concentració, amb polls i fam, vaig començar a tossir de tísic». Una tisi no diagnosticada, les seqüeles de la qual l'han acompanyat tota la vida. Després, a casa seva, a Matadepera, hi va passar sis anys malalt. Anys on va submergir-se en la contemplació i la lectura, de Lull a Cervantes fins a Dant. Als 26 anys va entrar a l'oratori. Els felipons l'enviaren a estudiar al seminari de Solsona, que va dirigir durant sis anys. Recordant aquell temps escriu: «Només estudiava i pregava. Pregava i estudiava. Necessitava aquells anys dintre meu per deixar-hi reposar tantes marors, per salvar-hi per sempre més els silencis de Matadepera.» El 1953 va esdevenir capellà custodi del santuari de Santa Maria de Queralt. Allí escriure es va convertir en bona part de la seva tasca pastoral. Més que un escriptor, ell se sent «un capellà que escriu». Així es va anar forjant la seva prosa, teixida de frases curtes, incisives, amb imatges provocadores i amb cultismes exactes. Encara que, com ha repetit després «de tot el que he llegit, quan arribes a la maduresa només et quedes amb tres o quatre autors... la cultura és com el pòsit del vi, allò que resta quan ja has oblidat tot el que creies saber». Els llibres de mossèn Ballarín han marcat dues generacions. Destaca sobretot el que va

escriure inspirant-se i actualitzant la figura de sant Francesc d'Assís (*Francesco*, Barcelona, Edicions 62, 1967) curull de poesia i d'espiritualitat. Va crear també un personatge cèlebre, fins i tot televisiu, *Mossèn Tronxo* (Barcelona, Club Editor, 1989), un elaborat clergue rural que respon a la seva màxima: «M'estimo més predicar amb espardenyes.» La imatge més humorística del sacerdot. Les seves col·laboracions a l'*AVUI* han estat molt seguides i han aportat a creients i no creients una altra visió de l'Església i de la seva relació amb el món contemporani. També l'hem tingut a Ràdio Estel i ocasionalment ha col·laborat a *Catalunya Cristiana*.

El 1995 li va ser concedida la Creu de Sant Jordi i l'any següent va guanyar el premi Ramon Llull de novel·la amb l'obra *Santa Maria, pa cada dia*: el rostre més tendre de l'Església, on es fa palesa la seva arrelada devoció a la Mare de Déu. El mateix dia del seu aniversari es va presentar el llibre *Què pensa Josep Maria Ballarín* escrit per la periodista Mònica Fulquet i prologat pels expresidents de la Generalitat Jordi Pujol i Pasqual Maragall i pel del Barça Joan Laporta, una triada encertada perquè Ballarín ha estat i és un ciutadà de Catalunya i un culer fervorós. S'equivoquen els qui volen etiquetar-lo de progressista o de retrògrad. Mossèn Ballarín supera amb saviesa i humor tots els extremismes.

Des de *Catalunya Cristiana* felicitem cordialment aquest clergue singular que tant de bé ha fet amb la seva predicació i la seva obra. I si fora una gosadia desitjar-li molts anys de vida, sí que li desitgem que els que li restin els visqui amb tanta plenitud com fins ara mateix.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Ramon Estany, *SOLSONA*; Joan Boronà, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Àngel Belzunegui, Rosa M. Boixareu, Francesc X. Ciuraneta, Agustí Codinach, Federico D. Espuny, Carmen García, Joan Guiteras, Josep M. Huguet, Dani Majà, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Armando Pego, Hilari Ragué, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Jorge Rojas, Peio Sánchez, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep M. Turull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Cristians en perill d'extinció

La violència amenaça la continuïtat de totes les Esglésies a Terra Santa

Eduard Brufau

Terra Santa, el país de Jesús, allà on va néixer el cristianisme, ha mantingut ininterrompudament des de fa 2.000 anys població cristiana. Al llarg del segle XX, però, el conflicte entre Israel i Palestina ha afectat de ple, paradoxalment, les comunitats cristianes locals, que avui estan en franca regressió. La violència de totes dues bandes, el fanatisme religiós i les poques expectatives de futur han provocat que molts cristians hagin emigrat, i que els que es quedin tinguin una taxa de natalitat baixa. Així, mentre el percentatge de població jueva i musulmana creix, la cristiana es redueix de manera imparable. Avui, només el 2% dels habitants de Terra Santa són cristians!

Un passat gloriós

Els territoris que avui són Israel i Palestina, i en general tot el Pròxim Orient, van ser de majoria aclaparadorament cristiana fins al segle VII. No només això, sinó que totes aquelles terres, des d'Egipte fins a l'Iraq actual, eren el cor de l'Església, amb unes comunitats esplendoroses i actives; els emperadors bizantins embellien els Llocs Sants amb grans basíliques i afavorien els pelegrinatges; el monacat hi floria com enlloc i els debats teològics es vivien amb una intensitat inusitada. Comparades amb l'Orient, les terres més occidentals, com ara la península Ibèrica, eren territoris gairebé marginals.

Pelegrins al Sant Sepulcre.

Amb l'arribada de l'islam, al segle VII, va començar una etapa nova a tot el Pròxim Orient. Els nous governants musulmans en general van respectar les creences de la població cristiana, encara que lentament el foment de l'islam des del poder, juntament amb la pressió fiscal superior que suportaven els no musulmans, van anar afavorint les conversions a la fe de Mahoma. Les comunitats cristianes de Terra Santa, però, estaven tan arrelades i eren tan vives, que el procés d'islamització va ser molt gradual i, a

«Avui, només el 2% dels habitants de Terra Santa són cristians!»

diferència d'altres zones com ara el nord d'Àfrica, no es va arribar a completar mai. El cristianisme, doncs, no només va sobreviure, sinó que d'aquelles terres van continuar sortint grans personalitats de l'Església.

Lingüísticament, en canvi, l'arribada de l'islam va generalitzar l'ús de l'àrab fins i tot entre els cristians, que van anar abandonant el grec i l'aramèu, idiomes que van quedar relegats a la litúrgia. Això explica que avui tots els cristians de Terra Santa i del conjunt del Pròxim Orient tinguin l'àrab com a llengua mare, fet que sovint estranya els cristians occidentals. Per a milions de cristians d'aquells països, però, pregar en àrab és la cosa més natural del món i no és font de cap controvèrsia.

Al segle XI, amb el cisma d'Orient, que va suposar la separació entre l'Església llatina i les ortodoxes, els cristians de Terra Santa van quedar definitivament dins d'aquestes darres, especialment formant l'Església siro-jacobita. Entre els segles XII i XIII hi va haver presència catòlica al que avui és Israel i Palestina, però es tractava de població procedent de l'Europa occidental durant les croades, i van desaparèixer tan bon punt els croats van ser expulsats. No va ser fins segles més tard que trobem comunitats relativament nombroses de catòlics autòctons, procedents de l'ortodòxia.

Un present angoixant

A començament del segle XX es calcula que entre el 20 % i el 30% de la població de Terra Santa era cristiana. Però la violència entre israelians i palestins des de la creació de l'estat d'Israel el 1948 han convertit els cristians en una minoria al límit del col·lapse. Se senten ofegats entre la població jueva, que ha augmentat al llarg dels anys gràcies a la immigració, i la musulmana, que ha crescut a causa d'una taxa de natalitat molt alta. Entremig d'aquestes dues grans majories demogràfiques, els cristians cada cop se senten més estrangers a la seva pròpia terra.

La situació dels cristians és especialment greu als territoris palestins, on des de l'any 2000 el conflicte posa a prova l'Església local. D'una banda, com la resta d'àrabs, els cristians estan aïllats pel mur que Israel ha aixecat per evitar atemptats al seu territori, però que ofega econòmicament totes les poblacions que envolta. Com a resposta, el radicalisme islàmic violent ha guanyat força, fins i tot en llocs tradicionalment moderats. Un dels exemples més clars és Betlem, on en les darreres eleccions municipals ha guanyat Hamàs per àmplia majoria, gràcies sobretot al vot dels camps de refugiats palestins dels afores de la ciutat. Però si a Cisjordània la situació és preocupant, a la Franja de Gaza és desesperada: en aquest territori aïllat, castigat per la violència i governat pels radicals de Hamàs, un miler escàs de cristians, entre catòlics i ortodoxos, són

Una zona conflictiva i complexa

El mur també aïlla els cristians de Terra Santa.

Fa més de 60 anys que s'arrossega el conflicte entre Israel i Palestina, que té la perniciosa peculiaritat de condicionar tota la política mundial. Sobre el terreny la complexitat religiosa, lingüística i ètnica de la zona resulta evident als ulls de qualsevol visitant. L'estat d'Israel està majoritàriament habitat per població jueva molt heterogènia. Hi trobem jueus procedents de països tan diferents com ara Rússia, Polònia, Alemanya, Itàlia, Turquia, Egipte, Etiòpia, el Iemen, l'Iraq, l'Iran, el Marroc, els Estats Units o l'Argentina. Hi ha, però, una minoria àrab important, especialment al nord del país, a Galilea. Són els anomenats araboisraelians: parlen àrab, són majoritàriament musulmans —encara que també n'hi ha força de cristians— i tenen nacionalitat israeliana. Són ciutadans d'Israel de ple dret, i tenen llibertat de moviments per tot el país i per l'estranger. Ciutats com Natzaret o Canà són de majoria araboisraeliana. A més, a l'estat hebreu hi ha una minúscula i recent minoria cristiana formada per persones d'origen jueu que s'han convertit al cristianisme.

Els territoris palestins estan habitats per àrabs, de religió musulmana, però també cristiana, com hem vist més amunt. Són ciutadans palestins i, tret de casos excepcionals, no poden sortir més enllà del mur aixecat pel govern israelià. A Cisjordània, però, hi ha grans assentaments de colons jueus promoguts per Israel, que són un dels punts calents del conflicte. Pel que fa als cristians, tant els d'Israel com els de Palestina, es divideixen en diverses confessions, majoritàriament pertanyents a Esglésies ortodoxes. Un cas particular són els armenis, que tot i no ser originaris de Terra Santa hi han tingut una presència històrica molt important. Tenen fins i tot un barri propi a la ciutat antiga de Jerusalem, amb catedral inclosa. Són una de les confessions amb dret de propietat del Sant Sepulcre. Els catòlics, amb la Custòdia al capdavant, també hi tenen una presència important, però cal destacar que alguns d'ells no es regeixen pel ritu romà, sinó per l'oriental.

Botiga d'artesanía regentada per cristians.

l'única presència entre 1,5 milions de musulmans!

Un dels moments més difícils dels darrers anys va tenir lloc l'any 2002, quan un grup de guerrillers palestins armats es va atrinxer a la basílica de la Nativitat de Betlem i l'exèrcit israelià va posar setge a tot l'edifici. A dins la comunitat de franciscans, juntament amb altres cristians, es van trobar enmig del foc creuat, que va durar setmanes. El conflicte, doncs, ho condiciona gairebé tot a Terra Santa, fins i tot en alguns casos l'ensenyament de la religió. Una mostra d'això és que quan s'explica l'Antic Testament als nens cristians palestins, totes les referències a Israel s'han substituït per altres noms o fórmules, com ara Jacob per indicar Israel. La raó és que no és fàcil fer-los distingir entre l'Israel bíblic —el poble escollit, dins del qual va néixer Jesús— i l'estat actual hebreu, a qui veuen com algú que els oprimeix i que no els deixa llibertat de moviments.

En resum, els cristians es troben atrapats entre dos focs en un conflicte del qual no són ni han volgut ser mai protagonistes actius. Enmig de la violència i marginats tant pels musulmans com pels jueus, els seguidors de Jesús sovint només veuen una sortida en l'emigració, cosa que encara afebleix més l'Església de Terra Santa.

Incertesa i esperances de futur

Això no obstant, la petita flama del cristianisme continua cremant al país de Jesús, gràcies sobretot a la tasca de la Custòdia i a l'afluència de pelegrins d'arreu del món. Per als catòlics, les visites dels papes, sobretot Pau VI, Joan Pau II i Benet XVI, han significat un suport explícit de gran valor, i una projecció internacional de la seva situació.

Des de fa dècades, una de les activitats principals dels cristians locals és l'artesanía, sobretot en nacre i en fusta.

La gruta del naixement, a Betlem.

«Els seguidors de Jesús sovint veuen en l'emigració l'única sortida»

Organitzats sovint en cooperatives els cristians fabriquen a mà pessebres, creus, imatges, objectes litúrgics i records de Terra Santa fets de fusta d'olivera local. Fins i tot s'hi poden adquirir icones importades de Rússia, que en alguns casos són autèntiques peces de museu. Aquesta activitat molt sovint és l'única que permet que els cristians visquin dignament al seu país. És per aquest motiu que convé que els cristians de la resta del món peregrinem a Terra Santa, perquè així ajudarem directament els nostres germans de Jerusalem, Betlem i els altres Llocs Sants. Sense una perspectiva clara que deixi entreveure la fi del conflicte és essencial que ajudem, per tots els mitjans, l'Església de Terra Santa.

En primer pla

RAGAI MANZO ÉS UN CRISTIÀ ÀRAB QUE TREBALLA COM A GUIA DE PELEGRINS

«Hem d'acceptar que aquesta terra no és per a ningú en exclusiva»

Ja fa dècades que a Betlem, com en molts altres llocs de Terra Santa, els cristians s'han convertit en una minoria cada cop més reduïda. Tot i això al poble on va néixer Jesús els cristians continuen sent una comunitat prou activa i molt implicada en feines relacionades amb les peregrinacions i el turisme religiós. Un bon exemple n'és Ragai Manzo, pertanyent a l'Església ortodoxa, un dels pocs cristians palestins que pot fer de guia a banda i banda del mur de separació. Sense dir mai mal de ningú, aquest cristià de Betlem assevera una vegada i una altra que el conflicte no beneficia ni israelians ni palestins, i que l'únic futur possible és una pau justa per a tots dos pobles.

Vostè és un dels pocs guies palestins que treballa també a Israel.

Efectivament, en total som una quarantena de guies de Cisjordània, dels quals la meitat som cristians, que podem treballar a banda i banda. Fins a l'any 2000 havíem arribat a ser gairebé vuitanta, però l'esclat del conflicte va provocar una crisi econòmica fortíssima i molts dels meus companys van haver de canviar de professió o fins i tot emigrar.

És difícil la seva professió en l'estat actual de coses?

Ho hem passat malament però estem esperançats. Jo diria que la majoria de guies volem la pau, una pau veritable, perquè tots dos pobles se la mereixen. Fins i tot m'atreiria a dir que els guies podem ser una mena d'ambaixadors de Terra Santa, perquè hem de presentar el país al món com Déu mana.

Una de les coses que ens agradaria fer és treballar junts amb els guies israelians, però de moment això no és possible.

Com veu el futur?

Amb incertesa i amb esperança al mateix temps. Tinc dos fills, un de 10 anys i un de 8, però no puc pensar a tenir-ne cap més, i aquesta és la situació en què es troben molts d'àrabs cristians.

La majoria de cristians de Betlem treballem al sector turístic —com a guies, en hotels, restaurants, als tallers artesans, a les cooperatives—, que justament van ser els sectors que més van patir amb la caiguda del turisme arran de l'esclat de la segona intifada. Evidentment, sense expectatives clares de futur, no hi ha ganes de portar fills al món. No puc tenir més fills si ara ja no puc garantir el pa de cada dia per a la meva família.

Com viuen els cristians de Terra Santa el conflicte?

Els cristians d'aquí patim la violència molt endins i de manera doble, perquè és el nostre país i perquè és la Terra de Jesucrist. Els cristians a Terra Santa som una minoria, però afortunadament hi ha una bona convivència entre les diferents confessions. Aquí fins a cert punt és normal que dins d'una mateixa família hi hagi cristians catòlics i cristians ortodoxos. Els matrimonis mixtos no són estranys i en general les Esglésies no hi posen entrebancs.

Quin missatge té per als cristians d'arreu del món?

Els diria que, siguin del país i de la confessió que siguin, només aquí poden trobar l'arrel i l'origen de la fe cristiana, i que, per tant, aquesta terra també els pertany. Afegiria que tot i la tensió política, peregrinar a Terra Santa és necessari. Puc assegurar que fins i tot en els pitjors moments de la segona intifada no hi va haver cap grup de pelegrins o turistes que hagués tingut mai cap problema. Visitar Terra Santa és segur i sense peregrinacions aquest país no pot avançar. Us necessitem!

Malgrat tot, creu en la pau?

És clar que sí! Des del 1948 fins ara israelians i palestins ens hem estat matant. I què n'hem tret? Res! La violència s'ha d'acabar i ens hem de reconèixer mútuament. Uns i altres hem d'acceptar que aquesta terra no és per a ningú en exclusiva, sinó que és tant per als jueus com per als àrabs. Però això només es pot fer si respectem l'altre com a ésser humà i fill de Déu. La pau no és fàcil perquè, encara que sigui obvi, s'ha de fer necessàriament entre aquells que són enemics, no entre els amics. Però Jesús ja va dir que havia vingut justament a guarir els malalts, no els que estaven sans.

Cada dia prego a Déu per la pau, crec que no hi ha res impossible i personalment tinc l'esperança que la pau arribarà. Si perdem l'esperança ho perdem tot. Vull creure que així com la intifada va esclatar inesperadament d'un dia per l'altre, potser la pau també arribarà inesperadament.

Seguir Jesús pels Llocs Sants

E. B.

Una peregrinació no és mai comparable a un viatge turístic, perquè els objectius i la predisposició en un cas i en un altre són molt diferents. El turista té com a fita principal gaudir de la bellesa artística d'edificis i museus, veure paisatges espectaculars i passar estones d'entreteniment. Tots aquests punts, tan legítims en un viatge d'oci, per força passen a un segon pla en un pelegrinatge. El pelegrí busca per sobre de tot en la ruta que fa la trobada amb Déu i l'aprofundiment de la fe. En una peregrinació tots els sentits del cos es posen al servei d'aquest altre sentit més profund i superior, la fe, i la bellesa exterior de les coses ens remet necessàriament a la bellesa invisible de Déu. El pelegrí, doncs, s'ha de posar en camí amb una actitud transcendent.

A Terra Santa aquesta predisposició de l'ànima és més necessària que enlloc, perquè no es tracta d'un indret qualsevol, sinó de la Terra de Jesús, allà on Déu es va encarnar entre els homes, on Crist va morir i on va ressuscitar. Peregrinar a Terra Santa per a un cristià vol dir reviu els episodis principals de la vida de Jesús tal com ens han arribat pels evangelis. En aquest sentit es tracta del centre del món i el lloc més sagrat de la Terra.

De Galilea a Jerusalem

Al nord de Terra Santa hi ha la zona de Galilea, aturonada, fèrtil i amb aigua abundant gràcies al Llac de Tiberíades. Aquesta és la regió on va viure la Sagrada Família i on es va desenvolupar bona part de la vida pública de Jesús: aquí retrobem aquells noms que hem sentit tants cops als evan-

gelis, com ara Tiberíades, Cafarnaüm, el riu Jordà, el pla de les Benaurances, Tabgha (lloc del miracle dels pans i els peixos), el mont Tabor, Canà i Natza-ret. Caminant per aquests llocs el pelegrí fàcilment s'imagina Jesús cridant els deixebles perquè deixin les xarxes i es facin pescadors d'homes; agafant de la mà un Pere esfereït en enfonsar-se a l'aigua; la multitud alimentada amb cinc pans i dos peixos; Jesús conversant amb Elies i Moisès dalt de la muntanya...

Però Natza-ret —avui una localitat molt activa amb una minoria cristiana important— és potser el lloc més significatiu de Galilea. Va ser aquí on Maria va dir que sí a l'àngel i Déu es va fer home. En memòria d'aquest abaixament de Déu, de la petitesa i la humilitat humanes, s'alça paradoxalment al bell mig de Natza-ret la imponent basílica de l'Anunciació. Dins de les entranyes d'aquest edifici modern, orgullós i increïblement ampli hi ha la modesta estança de la Mare de Déu, el lloc on va començar tot.

L'altre gran territori històric, al sud, és Judea, amb Betlem i Jerusalem com a ciutats importants. És una regió elevada i fronterera amb el desert i la tòrrida conca del mar Mort. Si a Natza-ret contemplàvem el misteri de l'encarnació, a Betlem el pelegrí es disposa

a trobar-se amb el lloc del naixement de Jesucrist. La basílica de la Nativitat, bizantina, ens prepara abans d'entrar a la cova. L'ambient grecoortodox que s'hi respira —amb els mosaics daurats, les llànties votives i la iconostasi— ens anuncien que entrem en un lloc sagrat i expressament separat del món exterior. La petita gruta del naixement, amb l'estrella clavada a terra sota de l'altar, ens parla de nou de la petitesa del

Déu fet home. Els pelegrins s'amunteguen dins d'aquest espai reduït, però s'imposa un silenci respectuós perquè enmig d'aquelles parets de roca va néixer el Salvador.

Però de tots els Llocs Sants el que està més carregat de força i simbolisme és, sens dubte, Jerusalem. La ciutat tres vegades santa provoca un xoc en el pelegrí. Als carrers del nucli antic es palpa la fe intensíssima de les tres comunitats que hi viuen. Per al cristià el centre de tot és la basílica del Sant Sepulcre. A dins el primer que hi ha, posada a terra, és la làpida on es diu que van untar amb olis el cos de Jesús abans d'enterrar-lo. Els nostres germans orientals, que en són especialment devots, s'hi agenollen per tocar-la i besar-la. Pujant unes escales dretes s'arriba a la capella del calvari, ornamentada amb icones i recobriments de plata. Uns vidres a terra deixen veure la roca nua. Però per tocar el lloc on hi havia la creu de Jesucrist el pelegrí s'ha d'agenollar i

posar el braç en un orifici de sota l'altar, fins que al fons els dits arriben a tocar una superfície freda, desagradable: el lloc de la mort de Crist! En aquest moment alguns pelegrins es queden immòbils, tanquen els ulls, pregunten a mitja veu, besen l'altar...

El Sant Sepulcre es troba més avall, a l'altra banda de la basílica. Està tancat dins d'una capella o edícula, que al seu torn està situada sota d'una cúpula altíssima. Els pelegrins fan cua, perquè a dins l'espai és tan petit que no hi caben més de 4 o 5 persones. El Sant Sepulcre, de pedra clara i gastada, il·luminat només per uns pocs ciris, és austere però d'una bellesa digníssima. Les pregàries, les genuflexions i els besos a la pedra s'han de fer ràpidament, perquè a fora hi ha desenes d'altres pelegrins que també esperen. La gran paradoxa és que els cristians veiem i toquem un sepulcre buit, perquè Ell no es troba entre els morts sinó que ha ressuscitat! El que hauria de ser un objecte que parlés de mort es transforma en un camí ple de sentit i ple de vida.

Jerusalem té altres Llocs Sants ineludibles, com ara el Cenacle, Getsemaní, la Dormició, la tomba de la Mare de Déu, la muntanya de les Oliveres... Enmig de tants Llocs Sants concentrats en una sola ciutat el cristià es pot sentir agradablement aclaparat. Llavors compren que la tradició que parla de Jerusalem com a centre del món no és pas gratuïta, sinó que és una veritat viva i evident. Aquí el pelegrí s'adona que els llocs de què ens parlen els evangelis no són llegendaris, sinó ben reals, que Déu ens estima tant que es va fer home de veritat.

El cristià que trepitja Terra Santa i sobretot Jerusalem torna al seu país renovat, i amb l'estranya sensació que tornarà a aquella terra llunyana, perquè també és casa seva.

Entrada al Sant Sepulcre.

Com peregrinar a Terra Santa

Si bé els cristians podem peregrinar a Terra Santa pel nostre compte, és recomanable fer-ho a través de les iniciatives promogudes per la mateixa Església a escala parroquial, arxiprestal i diocesana, o bé a través d'agències especialitzades. D'aquesta manera ens serà més fàcil aprofundir en la nostra vivència de pelegrins.

Una bona opció és participar en els pelegrinatges que organitza la mateixa Custòdia de Terra Santa. Com a protectors dels Llocs Sants els franciscans que viuen a la regió són les persones més indicades per guiar-nos en la nostra estada al país de Jesús. Pel que fa a empreses especialitzades és altament recomanable Turismo y Peregrinaciones 2000. Aquesta agència madrilenya, amb molts anys d'experiència a la regió, contracta bons guies locals i també facilita que els pelegrins coneguin de prop la realitat dels cristians de Terra Santa.

Finalment hem de destacar amb un afecte especial el Club+amics, hereu d'Amics de Catalunya Cristiana. Com a entitat germana del nostre setmanari, cada any organitza diverses peregrinacions a la terra que va veure néixer el cristianisme. Amb guies de qualitat i amb un bon acompanyament espiritual es recorren els diversos Llocs Sants, al mateix temps que es coneixen les comunitats cristianes locals. El Club+amics també organitza peregrinacions a altres països de la regió que van veure aparèixer els primers cristians, com ara Jordània, Síria o Egipte.

CUSTÒDIA DE TERRA SANTA: www.custodia.fr

TURISMO Y PEREGRINACIONES 2000:

www.turismoyperegrinaciones2000.com

CLUB+AMICS: www.catalunyacristiana.cat

NÚRIA ORTÍN, RELACIONS PÚBLIQUES
DEL CLUB+AMICS

«El Club+amics ofereix al pelegrí una vivència personal única»

Què ofereix el Club+amics a qui peregrina a Terra Santa?

El Club+amics ofereix al pelegrí una vivència personal única i intransferible. A més d'oferir un viatge que conté una gran dosi cultural i d'història, el destí a Terra Santa és clau pel seu context religiós i espiritual. En els nostres viatges sempre hi ha un mossèn que acompanya el grup durant tot l'itinerari, donant unes pautes i ajudant a caminar el pelegrí per un petit país molt especial, acollint i respectant cada persona.

El proper pelegrinatge que fareu serà al març. Ens pots avançar quins llocs es visitaran?

Aquest proper viatge del mes de març ja està ple, però tots aquells que vulguin viatjar amb el Club+amics ho poden fer a l'agost (del 24 al 31), al desembre (del 3 al 10) i per cap d'any. El valor afegit que oferim, és que a part dels destins bàsics del pelegrinatge com ara Natza-ret, el Llac de Tiberíades, el mont Tabor, Betlem i Jerusalem, també hi inclouem visites de tipus cultural, com ara Sèphoris, Beth Shean, Qumran, Masada...

«Si no hi fem res, Terra Santa es quedarà sense cristians»

El P. Artemio Vítores és el vicecustodi franciscà de Terra Santa

Eduard Brufau

Des del segle XIV els franciscans són els custodis dels Llocs Sants propietat de l'Església de Roma. El vicecustodi actual, l'espanyol Artemio Vítores, és un bon coneixedor de la situació política, social i religiosa de Terra Santa. No amaga les dificultats de tota mena que es viuen avui a la terra de Jesús, i alerta de la disminució alarmant del nombre de cristians. Aquesta comunitat cristiana primigènia, filla directa dels apòstols, ha aconseguit sobreviure dos mil anys, però avui està seriosament amenaçada. Malgrat això el P. Artemio es mostra esperançat i fa una crida a peregrinar a Terra Santa, la terra de tots els cristians.

Fa gairebé 700 anys que els franciscans són els custodis de Terra Santa...

Sí, ho fem com un servei als cristians d'arreu del món, i aquest sentit d'universalitat hi és des del començament. S'ha de saber que quan la Santa Seu va confiar als franciscans la Custòdia de Terra Santa ens va posar la condició que n'hi hagués de totes les províncies de l'orde. Per això Terra Santa ha de ser per a tothom, i en realitat no és de cap confessió cristiana concreta sinó que és de l'Església universal. Només des d'aquesta possibilitat es pot servir a tothom.

Quines tasques desenvolupen com a custodis?

El gran objectiu dels frares durant tots aquests segles ha estat recuperar els Llocs Sants i recuperar-los per als cristians d'arreu del món, fins i tot en els pitjors moments. Només cal pensar que durant quatre segles els únics catòlics que hi va haver a Jerusalem van ser els frares franciscans.

En les últimes dècades també hem construït cases per als cristians locals i sobretot escoles, perquè entenem que les escoles són un taller de tolerància. Per ajudar els cristians del país els frares ens hem dedicat a crear negocis per a aquestes comunitats, sobretot

relacionats amb les peregrinacions, com ara botigues de records on poden vendre artesanía de nacre i de fusta d'olivera.

Com afecta el conflicte entre Israel i Palestina als cristians de Terra Santa?

Doncs paradoxalment els afecta d'una forma directa. Amb l'esclat de la segona intifada l'any 2000 els pelegrins van desaparèixer en qüestió d'hores. Des de llavors i fins al 2005 els cristians que venien a Terra Santa van ser testimonials i les conseqüències van ser duríssimes, perquè ja hem dit que molts cristians viuen directament dels pelegrins.

Els cristians de Betlem se'n van veure molt afectats, i no només per la disminució del turisme, sinó per la construcció del mur. Molts d'ells treballaven a Jerusalem, però amb la nova barrera van perdre la feina. Ara necessiten permisos especials per passar, però són difícils d'aconseguir i les autoritats israelianes en donen i en prenen aleatòriament. Tot plegat ha fet que entre el 2000 i el 2005 el 80% dels pares de família palestins no tinguessin cap salari i l'emigració, és clar, s'ha convertit en la solució habitual, sobretot per als cristians. Per això és fonamental que els pelegrins ajudin els cristians àrabs. Per als cristians de Terra Santa el simple fet de veure altres cristians els anima molt i no es troben tan sols.

Resumint, podríem dir que aquí els cristians es troben entre dos focs: d'una banda els musulmans, que els consideren uns palestins de segona, uns separats, un cos estrany que fa nosa; i de l'altra l'estat d'Israel, que els considera simplement com a palestins i, per tant, sospitosos.

Com veu el futur de les comunitats cristianes de Terra Santa?

La situació és preocupant i les xifres són prou eloqüents. L'any 1948 els cristians a Jerusalem eren gairebé el 20%, mentre que avui no arriben a l'1,4%! A Betlem el 1967 els cristians eren el 60%, però ara amb prou feines són el 12%. I a Canà, des del 1970 fins ara han

rà sense cristians. Pau VI va dir que «si algun dia desapareguessin els cristians de Terra Santa, els Llocs Sants només serien museus». No podem permetre que passi això.

Què troba el pelegrí a Terra Santa?

Primer de tot els pelegrins vénen a trobar-se amb Jesús, a tocar aquestes pedres, a caminar pels mateixos llocs que ho va fer Ell. Perquè va ser justament aquí, i no en cap altre lloc, on va passar tot.

Però també s'ha de peregrinar per trobar-se amb els cristians locals. Al cap i a la fi si nosaltres som cristians és gràcies als cristians de Terra Santa, perquè amb ells va començar tot i ells ens han transmès els béns espirituals. Per això a la comunitat de Jerusalem se l'anomena l'Església Mare de Jerusalem. Visitar Terra Santa carrega les piles a tots els cristians, i això ho poden confirmar tots els pelegrins.

Fa poc s'ha celebrat la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Com es viu l'ecumenisme a Terra Santa?

Jo diria que a Terra Santa no hi ha un diàleg ecumènic pròpiament dit, perquè és una qüestió molt complicada. Un exemple força il·lustratiu és que en tots els anys que fa que sóc aquí —que són més de trenta— dec haver pronunciat el Pàrenostre amb els ortodoxos grecs només tres vegades. La veritat és que tenim bona relació amb

totes les confessions, però aquí tots els passos es fan molt a poc a poc. D'altra banda, però, amb la convivència de tantes confessions tenim la possibilitat de trobar-nos tots d'una manera més personal, i intentem oferir el cor a l'altre... Per a nosaltres l'ecumenisme és això.

Quins passos concrets s'han fet darrerament?

En aquesta terra els avenços espectaculars són escassos però en canvi els petits gestos signifiquen molt. Una mostra actual és que els ortodoxos grecs del Sant Sepulcre han renunciat des de fa mig any al dret històric de fer sonar les campanes els divendres a les quatre de la tarda. I ho han fet per no interferir en el Via Crucis que cada divendres en aquella hora fem els catòlics. I encara un altre exemple és que fa poc els grecs ens han venut unes terres. Es tracta d'un fet inaudit i és un dels gestos ecumènics més grans que s'han fet darrerament en aquest país. I encara una altra mostra és que un cop al mes sopen junts el custodi franciscà i el patriarca grec per parlar dels problemes que puguin sorgir. No sempre s'arriba a una solució, però si més no se'n parla.

Tot això no és ben bé ecumenisme, però són gestos petits que manifesten unes ganes evidents de tenir bones relacions. Ens pot semblar poc, però a Terra Santa això és molt. I cal tenir en compte que els murs, també els invisibles, els construïm tots, uns i altres, i no hi pot haver un diàleg ecumènic sense coneixement, respecte i convivència.

Els franciscans a Terra Santa

La relació dels franciscans amb Terra Santa es remunta al mateix sant Francesc d'Assís. L'any 1333 els frares van aconseguir adquirir el cenacle i el permís d'oficiar missa al Sant Sepulcre de Jerusalem. Poc més tard, l'any 1342, la Santa Seu els va encomanar la custòdia dels Llocs Sants, tasca que des de llavors han desenvolupat sense interrupcions. A part d'administrar els Llocs Sants, els franciscans atenen els pelegrins catòlics d'arreu del món i sobretot ajuden per tots els mitjans possibles els cristians de Terra Santa. L'objectiu és que el cristianisme no desaparegui del país on va néixer. Els fills de sant Francesc, doncs, no només s'ocupen dels edificis, sinó també molt especialment de les pedres vives.

Més informació:
www.custodia.fr

baixat del 35% al 20%. El descens és alarmant i general. El cas dels armenis és ben trist, perquè sempre hi han tingut una presència històrica importantíssima, i els darrers anys han baixat terriblement. La situació és complicada i si no hi fem res, Terra Santa es queda-

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

**Acol·lim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

El consagrat, «pont» cap a Déu

Segons el Papa, la vida religiosa no es pot mesurar amb «criteris funcionals»

Zenit
Ciutat del Vaticà

La persona consagrada és un «pont cap a Déu per a tots aquells que la troben», va declarar Benet XVI a la basílica de Sant Pere. «Més enllà de les valoracions superficials de funcionalitat, la vida consagrada és important precisament pel fet de ser signe de gratuïtat i d'amor», va afirmar. En la festivitat de la Presentació del Senyor, el Papa va celebrar la XIV Jornada mundial de la Vida Consagrada de forma diferent que els darrers anys, ja que va presidir la celebració de les vespres en lloc de trobar-se amb els participants després de la tradicional missa presidida pel prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, el cardenal Franc Rodé.

En la seva homilia, el Pontífex va subratllar que en la Presentació de Jesús al temple «és Déu mateix qui presenta el seu Fill unigènit als homes, mitjançant les paraules de l'ancià Simeó i de la profetessa Anna». A l'Orient, va recordar, aquesta festivitat s'anomenava Hypapante, festa de la trobada: «Simeó i Anna, que troben Jesús al temple i hi reconeixen el Messies tan desitjat, representen la humanitat que troba el seu Senyor a l'Església.» La festa va arribar després també a Occident, on es va desenvolupar sobretot el símbol de la llum i la processó de les candeles, que va donar origen al terme «Candelera». «Amb aquest signe visible es vol significar que l'Església troba en la fe Aquell que és la llum dels

homes i l'acull amb tot l'ímpetu de la seva fe per dur aquesta llum al món», va comentar.

«L'oblació del Fill de Déu simbolitza per la seva presentació al temple», va constatar Benet XVI, és «model per a cada home i dona que consagra tota la seva pròpia vida al Senyor». El Papa va indicar que la Jornada té un triple objectiu: «lloar i donar gràcies al Senyor pel do de la vida consagrada», «promoure el seu coneixement i afecte per part de tot el Poble de Déu» i «convidar tots els qui han dedicat plenament la seva pròpia vida a la causa de l'Evangeli que celebrin les meravelles que el Senyor ha obrat a la seva vida».

«La vida consagrada és important precisament pel fet de ser signe de gratuïtat i d'amor»

Només a partir de la «professió de fe en Jesucrist, el mitjancer únic i definitiu», va continuar dient, en l'Església «té sentit una vida consagrada, una vida consagrada a Déu mitjançant Crist».

«Té sentit només si Ell és veritablement mitjancer entre Déu i nosaltres, ja que si no fos així es tractaria només d'una forma de sublimació o d'evasió. Si Crist no fos veritablement Déu, i no fos, al mateix temps, plenament home, es menyscabaria el fonament de la vida cristiana en ella mateixa, però de forma especial, es menyscabaria el fonament de tota consagració cristiana de l'home i de la dona.» Les persones consagrades, a més, «tenen viva l'experiència del perdó de Déu, perquè tenen la consciència de ser persones salvades, de ser grans quan es reconeixen petites, de sentir-se renovades i embolcallades per la santedat de Déu quan reconeixen el seu propi pecat». «Experimenten la gràcia, la misericòrdia i el perdó de Déu no només per a ells mateixos, sinó també per als germans, i són cridats a portar en el cor i en la pregària les angoixes i les esperances dels homes, especialment d'aquells que són lluny de Déu.»

En una societat que corre el risc de ser «sufocada en la voràgine de l'efímer i del que és útil», va acabar dient el Pontífex, la vida consagrada és un «signe important de gratuïtat i d'amor», i dóna testimoni de la «sobreabundància d'amor que empeny a "perdre" la pròpia vida, com a resposta a la sobreabundància d'amor del Senyor, que va perdre primer la seva vida per nosaltres».

Pròxima publicació de dos documents per a la vida consagrada

ACI / Ciutat del Vaticà

El cardenal Franc Rodé, prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, ha anunciat que pròximament aquesta dicasteri donarà a conèixer dos nous documents, un dels quals estarà dedicat a l'«absoluta necessitat de la pregària» per a religiosos i consagrats. En una entrevista concedida a Ràdio Vaticana, el cardenal Rodé va assenyalar que, «avui, en un món amb tant de moviment com el nostre, la pregària ha esdevingut una fita certament més difícil. Hem de posar l'accent en l'absoluta necessitat de la pregària en la vida espiritual d'un consagrat i d'una consagrada».

A continuació, va explicar que «el cardenal Cañizares, prefecte de la Congregació per al culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, ha tingut la idea d'elaborar un document interdicasterial amb una primera part confiada al nostre dicasteri i una segona per al Culte Diví, sobre la formació teològica dels religiosos i religioses». Aquesta document, va dir el cardenal Rodé,

«és de gran importància perquè d'una banda hi ha certa "ignorància", una certa manca de coneixement i de formació litúrgica en els joves religiosos i religioses, i de l'altra, hi ha també les fantasies litúrgiques que no són sempre de bon gust i no corresponen al desig i la voluntat de l'Església i a l'esperit mateix de la litúrgia. Creiem aleshores que es fan necessaris alguns correctius».

Quan va parlar del segon document, el prefecte va assenyalar que «en els darrers temps hem reflexionat sobre la figura del germà laic en les congregacions religioses de germans i en les congregacions mixtes de sacerdots i germans». «Volem fer un document dedicat específicament a aquesta figura del germà laic, que és una figura autònoma, una figura que té un sentit en ella mateixa, que té una identitat pròpia. Un germà laic no és —com es pensa amb freqüència i com la gent creu— algú que no ha pogut o no ha volgut arribar a ser sacerdot. Es tracta d'una vocació que té una lògica en ella mateixa, que té una missió particular en l'Església: i la història ho prova àmpliament», va subratllar.

El Papa, al costat dels afectats per la crisi

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI va adreçar un missatge de proximitat i solidaritat a les persones que com a conseqüència de la crisi econòmica han perdut el seu lloc de treball i ha exigint la mobilització de totes les forces socials per garantir una feina digna. Després de la pregària de l'Àngelus, el 31 de gener, el Pontífex va constatar que «la crisi econòmica provoca la pèrdua de nombrosos llocs de treball, i aquesta situació exigeix gran sentit de la responsabilitat per part de tots: empresaris, treballadors, governants». En concret, va fer referència als obrers de la planta automobilística de la FIAT a Termini Imerese, Sicília, on treballen prop de 3.000 persones, que actualment pateixen tancaments temporals i el tancament definitiu de la qual s'ha anunciat per al 2012. També va esmentar la situació de la fàbrica del gegant de l'alumini nord-americà Alcoa que té a Portovesme, a Sardenya, i que actualment pateix tancaments temporals. El Papa es va

associar a la crida de la Conferència Episcopal Italiana, i va instar a «fer tot el possible per tutelar i promoure la feina, i assegurar un treball digne i adient per al sosteniment de les famílies».

**COMPRAMOS
EDIFICIOS
ENTEROS
EN BARCELONA**

- ☒ Rapidez
- ☒ Retribuimos la intermediación

**información
607 98 10 25**

Suïssa

Càritas exigeix una economia basada en els valors humans

La secretària general de Càritas internacional participa al Fòrum de Davos

Redacció
Davos

La secretària general de Càritas internacional, Lesley-Anne Knight, va participar en les sessions del Fòrum Econòmic Mundial (FEM), celebrat recentment a la ciutat suïssa de Davos, per exigir que es tinguin en compte els valors humans en els afers econòmics. El Fòrum aplega cada any líders del món de l'economia i la política, juntament amb caps d'Estat, intel·lectuals, líders religiosos i representants de la societat civil. La secretària general de Càritas internacional va acudir-hi en representació d'una xarxa integrada per 164 Càritas nacionals que treballen en més de 200 països d'arreu del món, i va posar l'accent en la necessitat que es reformin les institucions i les estructures internacionals, de manera que respectin una ètica i uns valors que, en el context dels sistemes financers mundials, tinguin en compte les persones.

Per a Lesley-Anne Knight, «les finances s'han concentrat en mecanismes econòmics basats en guanys i gratifi-

Per a Càritas, les persones sempre han de ser prioritàries.

cacions. Els éssers humans han estat ignorats, amb greus conseqüències per a tots nosaltres, especialment els pobres. Per a organitzacions humanitàries com Càritas, les persones han de

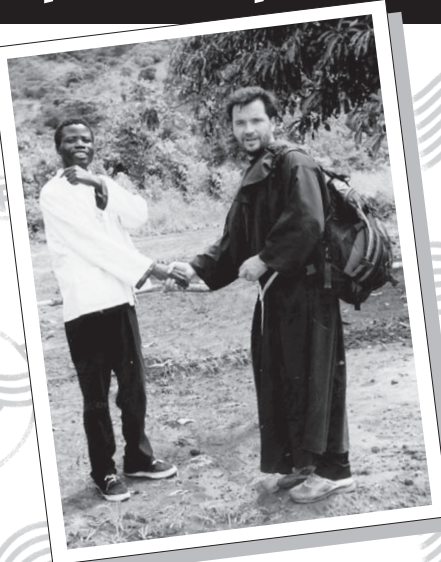
ser la prioritat en tot el que fem. I això s'hauria d'aplicar també als sistemes econòmics que, en darrera instància, també estan al servei de la humanitat». Entre les mesures que caldria adoptar, Càritas proposa que les institucions financeres tinguin en compte les repercussions de les seves activitats en els éssers humans, que les nacions pobres tinguin realment una veu davant de les institucions internacionals, com l'ONU i l'Organització Mundial de Comerç, que la distribució de l'ajuda humanitària no estigui subjecta a condicions, que els països receptors desenvolupin un rol més destacat en el seu desenvolupament i que es doti d'un reconeixement més gran als grups de la societat civil i a les organitzacions confessionals.

«Sense cap mena de dubte —va assegurar Knight— resulta fàcil identificar els valors i els principis que han de servir de base als sistemes i institucions. El que és més difícil és assegurar-se que aquests valors siguin aplicats. Això depèn de nosaltres, com a individus, de les nostres consciències i de la nostra capacitat de solidaritat, compassió i veritable caritat.»

Durant la seva participació en les sessions de Davos, la secretària general de Càritas internacional va exhortar també el món per avançar en un esforç comú amb la finalitat de defensar el medi ambient. Va alertar sobre els efectes catastròfics del canvi climàtic, després de la desil·lusió de les negociacions de Copenhaguen. I és que, en paraules de Lesley-Anne Knight, «les nacions més riques del món han de facilitar ajuda als països en via de desenvolupament, que estan patint les pitjors conseqüències de les catàstrofes vinculades al clima. Els països rics han obtingut guanys més grans de la industrialització que ha originat el canvi climàtic i ara han de pagar les despeses per adaptar i alleujar els danys».

«Càritas proposa que les institucions financeres tinguin en compte les repercussions de les seves activitats en els éssers humans»

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** 230 € ☐
Àsia i Oceania: 308 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
Comtes de Bell-lloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

Campanya «Pobresa zero a Europa»

Càritas ha fet una crida per posar fi a la pobresa a Europa, amb el llançament de la seva campanya «Pobresa zero». «La pobresa és un escàndol. I no pot ser res més, si 40 anys després que el primer home trepitgés la Lluna, encara hi ha persones que avui no poden satisfer les seves necessitats bàsiques com són aliments, refugi, calor», afirma el president de Càritas Europa, el P. Erny Gillen. La campanya «Pobresa zero» coincideix amb l'Any europeu 2010 per combatre la pobresa i l'exclusió social, al Parlament europeu de Brussel·les.

Càritas ha presentat l'informe *La pobresa entre nosaltres*, que mostra les mesures que caldria adoptar per aconseguir una Europa sense pobresa. El document demana que es potenciï el mercat laboral, l'estat de benestar i la família. «Perquè sigui sostenible la lluita contra la pobresa i l'exclusió, és necessari concentrar-se en polítiques de prevenció, sobretot en les primeres fases de la vida de l'individu», indica l'informe. Càritas Europa ha llençat una petició contra la pobresa, en què exhorta els governs europeus que adoptin quatre mesures factibles: posar fi a la pobresa en la infància, garantint prestacions socials a tots els infants a Europa, sense tenir en compte l'estatus dels seus pares; assegurar un estàndard mínim de seguretat social per a tothom; garantir assistència mèdica universal i reforçar l'estat de benestar, i adoptar mesures actives que assegurin feines decents, amb sous decents.

L'objectiu de la petició és obtenir un milió de firmes de ciutadans d'un nombre rellevant d'estats membres. Aquest seria el requisit per convidar la comissió a presentar propostes legislatives adients, basades en iniciatives dels ciutadans europeus, que és una de les innovacions més destacades del Tractat de Lisboa.

La pobresa és un problema de tots. La campanya «Pobresa zero» proposa mesures concretes contra la pobresa, que es poden aconseguir en la nostra vida quotidiana.

Ourense

Mons. Luis Quinteiro, nou bisbe de Tui-Vigo

Deixa la diòcesi d'Ourense després de set anys de pontificat

Cristina Rodríguez
Ourense

El dia de Sant Tomàs d'Aquino la nunciatura apostòlica a Espanya comunicava a la Conferència Episcopal Espanyola que la Santa Seu ha fet públic que el Papa accepta la renúncia presentada per Mons. José Diéguez, en conformitat amb el cànon 401, paràgraf 1, del Codi de Dret Canònic. Segons la normativa, quan el bisbe diocesà compleix 75 anys ha de presentar la renúncia del seu ofici al Pontífex, el qual proveirà tenint en compte totes les circumstàncies.

El Sant Pare ha nomenat bisbe de Tui-Vigo a Mons. Luis Quinteiro Fiuza, fins ara bisbe d'Ourense. Un cop fet públic el nomenament, Mons. Quinteiro va comparèixer davant dels mitjans de comunicació de la diòcesi, per fer arribar a tots els fidels les seves impressions davant d'aquesta nova etapa.

Mons. Luis Quinteiro assegurava que, des que va conèixer la notícia del seu nomenament, va viure profunds sentiments. D'una banda, «el dolor per separar-me d'aquesta diòcesi d'Ourense, on m'he sentit profundament estimat, molt a gust, i on m'he identificat, sincerament, amb aquesta gent i amb aquesta terra, de la qual sento haver de marxar»; i de l'altra, la immensa alegria de quedar-se a Galícia.

«Aquests set anys a Ourense han suposat alguna cosa que romandrà decidivament en mi: aquí he après a ser bisbe i he descobert una terra amb uns valors i amb unes característiques úniques», assenyalava Mons. Quinteiro.

«Al llarg de la vida anem incorporant també les característiques i les condicions de les terres que anem habitant: som, d'alguna manera, fruit d'aquestes experiències que tenim en vida, i la meva experiència vital, eclesial, social, aquí a Ourense, és part de la meva vida. I em sento molt agraït perquè és i serà sempre per a mi una part molt estimada, una part irrenunciable de la meva vida: d'alguna manera em sento una mica d'Ourense.»

Mons. Luis Quinteiro destacava que Ourense té unes característiques

Perfil biogràfic

Mons. Quinteiro Fiuza va néixer a Villa de Cruces (Pontevedra). Va fer els estudis eclesiàstics al Seminari de Santiago de Compostel·la. És llicenciat en Sagrada Teologia per la Pontifícia Universitat de Comillas i doctor en Teologia per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. Va ser ordenat de sacerdot l'any 1971 a Madrid, i es va incardinar a l'arquebisbat de Santiago. Ha desenvolupat el seu ministeri sacerdotal a Santiago, on ha exercit diversos càrrecs, entre els quals el de rector del Seminari Major, fins que va ser nomenat bisbe auxiliar de Santiago de Compostel·la, el 1999. Va ser ordenat bisbe d'Ourense l'any 2002. A la Conferència Episcopal Espanyola és membre de les Comissions Episcopals per a la Doctrina de la Fe i de Migracions, i és el bisbe promotor de l'Apostolat del Mar.

particulars, sobretot pel que fa al sentiment de pertinença. «Es tracta d'una Església profundament creient, d'una fe profundíssima. Hi ha un element de l'espiritualitat d'aquesta diòcesi que no he trobat enlloc més, i es tracta de la seva dimensió mariana. És una diòcesi amb unes arrels profundíssimes d'espiritualitat. Vas a qualsevol parròquia, a qualsevol poble, i trobes un sentiment profund de pertinença a l'Església. Això mateix ho he experimentat jo aquí, i m'he sentit profundament acollit allà on he anat; això no ho oblidaré mai. No és fàcil trobar una terra tan fortament cristiana com aquesta. Aquí he trobat dimensions de la tradició de l'Església fortament vives, i això convé que no es perdi.» D'altra banda, Mons. Quinteiro destacava, en aquest sentit, que queda una diòcesi unida, «això és una de les experiències més boniques a l'Església. És molt important viure la comunió, viure la unitat». «Des del punt de vista humà», assegurava el bisbe, «em queden moltes coses que vaig somiar per fer aquí, però sobretot penso que una de les coses més boniques que m'ha passat en aquesta terra és haver aconseguit l'afecte de molta gent, i poder portar-ne jo també a d'altra gent. M'he sentit molt estimat i he mirat d'estimar jo també, i deixo uns equips de persones molt capaces».

Pel que fa a la nova etapa que començarà a la diòcesi de Tui-Vigo, Mons. Luis Quinteiro indicava que «hi vaig amb il·lusió, per entregar-me a aquella gent, i li demano a Déu que m'ajudi a viure-ho amb gran il·lusió i entrega profundes».

Barcelona

«Tots amb Haití»

R. M. J. / Barcelona

«Tots amb Haití» és el lema de les religioses de Jesús-Maria, presents a Haití amb tres cases. Com tota la població, elles també han patit els estralls del terratrèmol. Isa Solá i Nazaret Ybarra són dues religioses que han viscut en primera persona el sisme i que poden explicar-ho. En declaracions a *Catalunya Cristiana*, Isa Solá ens explica que «la nostra missió ha canviat i ha de renéixer de les cendres»; mentre que Nazaret Ybarra ens descriu la situació: «A Jean Rabel i Gros Morne la vida s'ha salvat, el terratrèmol es va deixar sentir fortament, però no hi ha

hagut víctimes ni desastres. A Port-au-Prince tenim la casa esfondrada. Tot està paralitzat. Tot és urgent, no hi ha materials.»

La germana Nazaret reconeix que «l'impacte és molt fort, s'ha perdut la capital, l'orgull, el millor que tenien i on tot estava centralitzat. La reconstrucció durarà anys i psicològicament la gent està enfonsada». «Els haitians senten que ho han perdut tot, la capital, casa seva, la seva vida, el seu futur», afirma Isa Solá. Per a aquesta germana, la situació que està vivint supera tot el que és imaginable: «Encara estic sota els efectes del tremolor i encara ploro cada nit,

i tinc por de dormir dins d'una casa. Aquesta gent és molt forta, té molta fe, i sap sobreviure a l'increïble... jo trigaré anys.»

Ara és temps d'alçar-se i de reconstruir el país, i per això cal la solidaritat de tothom. En aquest sentit, la germana Isa apunta que «mai no havia rebut tants correus, crides i ànims com ara. Només em surt donar gràcies pel que esteu fent, però si us plau, no ens oblideu! D'aquí a dos mesos o un any, això no estarà millor. Encara que Haití no sigui notícia, no ens oblideu. Em sento una haitiana més». De cara al futur, Nazaret ens comenta que «l'ajuda internacional s'agraeix, però

que cal que siguin els haitians els qui prenguin les regnes del seu poble». «Abans del terratrèmol», explica Isa Solá, «Haití ja era una tragèdia i la teníem en l'oblit... el que passa amb Haití ja era abans indigne! Ara és més que una tragèdia. I jo us pregunto: traurem Haití d'aquesta misèria? Per què no us plantegeu tots vosaltres aquesta pregunta? Fa molt de temps que sabem que Haití és una tragèdia, ha d'arribar un terratrèmol de dimensions tals perquè ens posem a fer-hi alguna cosa?»

Per col·laborar amb les religioses de Jesús-Maria: "la Caixa" 2100 2134 39 0200354440.

Fills estimats: que aquest temps sigui per a vosaltres un temps de pregària personal, perquè al vostre cor creixi la llavor de la fe, i pugui créixer en testimoni alegre per als altres. Jo sóc amb vosaltres i us vull exhortar a tots: creixeu i alegreu-vos en el Senyor que us ha creat. Gràcies per respondre a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de gener del 2010

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

www.medjugorje.es www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

«Qui fa el Camí de Sant Jaume, sense voler-ho, esdevé pelegrí»

Josep M. Gavín va peregrinar a la ciutat de l'apòstol l'any 1965

Rosa María Jané Chueca

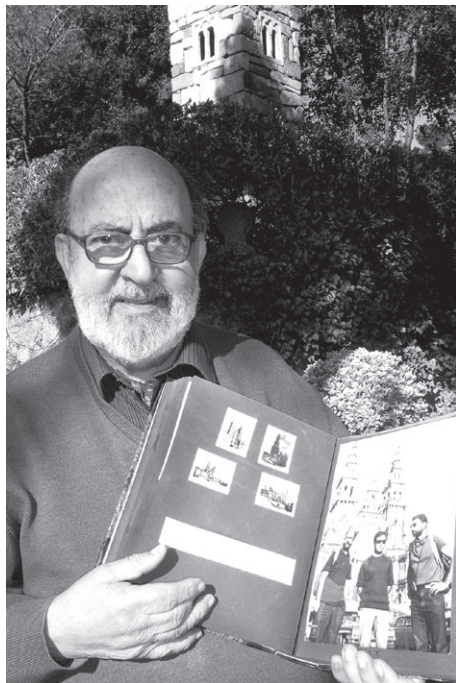
1965, Any Sant Compostel·là. Tres joves catalans sortien de Barcelona cap a Santiago, a peu, en una aventura que la premsa de l'època va qualificar de proesa. Aleshores no hi havia tots els serveis que actualment s'ofereixen als pelegrins i molt pocs recorrien el Camí. Josep M. Gavín, fundador de l'Arxiu Gavín, recorda per a *Catalunya Cristiana* com va ser aquella aventura de la qual conserva tan bons records.

Què el va dur a fer el Camí de Sant Jaume?

Jo volia fotografiar el major nombre d'esglésies d'Espanya, i se'm va ocórrer fer el Camí des de Barcelona a Santiago, de punta a punta del país. L'any 1965 no hi havia serveis per als pelegrins ni res del qui hi ha ara. Vaig fer el Camí amb un company de feina i amb un fillol que tenia 18 anys. Vam preparar el camí que ens va semblar més curt des de Barcelona, i vam sortir des de la plaça Calvo Sotelo, actualment Francesc Macià.

Com era aquesta ruta?

Jo crec que el Camí de Santiago no és únic sinó que depèn del lloc on surts. Fèiem una mitjana de 52 km i 300 m al dia, amb unes motxilles a l'esquena que pesaven entre 12 i 14 quilos. Tot el recorregut van ser 1.682.776 passes. Cada nou minuts fèiem un kilòmetre, és a dir, que gairebé anàvem a 7 km/h. L'etapa més curta va ser la primera, de Barcelona a Collbató (39 km), i la més

llarga la de Saragossa a Tudela (83 km). Vam fer el camí en 32 dies, dels quals en vam caminar 27 i vam descansar-ne 5. Vam sortir l'1 de maig de Barcelona i vam arribar a Santiago l'1 de juny. I no-més ens va ploure un dia! Jo anava amb sandàlies sense mitjons, que és l'ideal perquè la pols del camí et va colrant la planta del peu fins al punt que podia trepitjar una xinxeta amb la punta cap a dalt i no em feia mal.

L'impacte mediàtic va ser espectacular...

«Aún hay gente que hace el camino

a pie a Santiago», titulava un diari, sorprès, perquè aleshores ningú no el feia. Fins i tot vam passar per pobles que mai no havien vist pelegrins a peu. Recordo que en un poble van donar festa als nens al col·legi perquè arribaven «els pelegrins catalans». Els diaris ja parlaven de «tres grans pelegrins catalans», abans de la nostra sortida. Vam sortir a *El Mundo Deportivo*, *La Vanguardia*, *Solidaridad Nacional*, *El Heraldo de Aragón*, *El Noticiero*, *El Progreso*, *El Correo Catalán*, *Diario de Barcelona*, *El Correo Gallego*, *La Voz de Galicia*, etc. Cada dissabte jo connectava amb Ràdio Espanya de Barcelona comunicant el que havíem fet durant la setmana.

Com va ser l'arribada a Santiago?

La veritat és que va ser molt emocionant i se'ns va posar la pell de gallina. Va coincidir, a més, que quan arribàvem a Santiago s'inaugurava l'aeroport de Lavacolla, que és a 10 km de Santiago, i hi havia totes les autoritats, la televisió... En arribar a Santiago, ens esperaven les càmeres, els focus... va ser una experiència que no oblidaré mai! Va ser notícia internacional, fins i tot els diaris italians es van fer ressò de la nostra «proesa». La gent ens enviava cartes, telegrams i postals a l'Ajuntament de Santiago, per als «pelegrins catalans».

A més, els va rebre el cardenal Fernando Quiroga Palacios.

Ens va rebre al palau episcopal. Quan ja ens acomiadàvem, després de xerrar vint minuts amb ell, ens va preguntar

quina era la nostra opinió sobre la religiositat a Galícia. Li vaig dir que la gent estava molt enfadada amb ell, perquè no deixava fer la missa en gallec. Ell ens va comentar que «hi ha un general que ens mana i que vol unificar les llengües d'Espanya». Jo li vaig preguntar a qui obeïa ell, «si al general que mana o al Papa», que aleshores era Joan XXIII «i que diu que s'han de respectar les minories parlades». El cardenal em va dir que feia molts anys que ningú no li parlava tan clar... Vam passar al seu despatx i ens va declarar «fills predilectes de l'apòstol Sant Jaume». Finalment, vam estar-nos una hora i deu minuts amb ell. L'anècdota és que aquell mateix any, durant el mes d'agost, va sortir als diaris la notícia que s'autoritzava a fer la missa en gallec...

En cap moment es va penedir de fer el Camí?

No vaig tenir mai la temptació de fer marxa enrere, però sí un dels meus companys. Finalment, el vaig animar i el vaig convèncer per continuar. Personalment, em vaig preparar molt per al Camí, entrenava anant i venint a peu de Barcelona a Montserrat, que són unes 28 hores caminant, amb una motxilla amb pes per acostumar-m'hi. Qui fa el Camí de Sant Jaume, sense voler-ho, esdevé pelegrí, i amb molt de gust!

Quines dificultats recorda del Camí?

Bé, una dia que feia moltíssima calor ens vam deshidratar tots tres, se'ns va inflar tant la llengua que no podíem ni parlar. També vam tenir problemes en tres ocasions amb la Guàrdia Civil, perquè portàvem una banderola amb la senyera, i volien que la traguéssim de la motxilla. Eren uns ignorants! En un dels casos vam haver d'amagar la bandera a la motxilla, però quan vam recórrer un kilòmetre, vam tornar a treure-la.

JOSÉ ANTONIO CORRIENTE, EXPRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL CAMÍ DE SANT JAUME A NAVARRA

«Acabat el pelegrinatge, la vida continua, el Camí es prolonga»

Carmen García

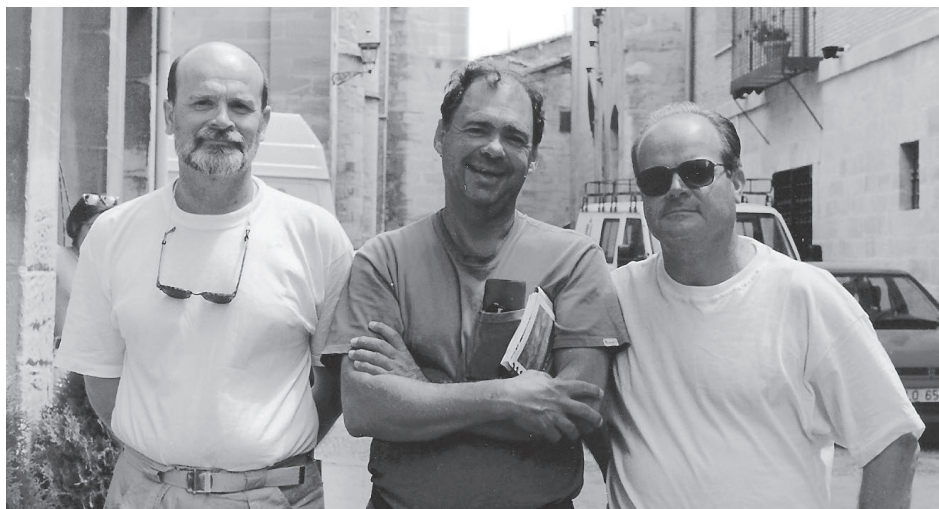
José Antonio Corriente és catedràtic de Dret Internacional i expresident de l'Associació d'Amics del Camí de Sant Jaume a Navarra. Té 11 publicacions, fins i tot tres llibres sobre el Camí, especialment sobre aspectes jurídics.

Quin va ser el motiu que el va empènyer a peregrinar?

Van confluïr-hi diversos motius: quan jo era adolescent em va arribar el ressò del pelegrinatge de la joventut catòlica l'any 1948; un fill meu ja havia fet el Camí amb fruit per a la seva vida; més que arribar a Compostel·la m'interessava conèixer i viure tota l'experiència del Camí; un petit grup d'amics ens vam animar mútuament... I ens vam posar a caminar.

Quin significat té o hauria de tenir el Camí en el món d'avui?

Fer el Camí va tenir sempre i té ara motivacions i significats diversos; els aportaven els homes i dones que es posen a fer-lo. El resultat per a cada pelegrí està format pel que ell mateix va aportar-hi i pel que va trobar en el Camí, en la seva pròpia reflexió, en el que va sentir i compartir amb els altres. Sens dubte, pelegrins medievals i els d'avui dia tenen visions

José Antonio Corriente, a la dreta, amb altres pelegrins.

diferents. Siguin quines siguin les conviccions i els dubtes que tinguin quan van començar, el Camí obre un espai en el qual és possible repensar i potser reidentificar i posar en valor el que per a nosaltres signifiquen Déu, els éssers humans, el món, les coses, les vicissituds de la vida... En aquest sentit, el Camí és la ruta d'espiritualitat; alguns, però, el consideren, el viuen i intenten explotar-lo com si fos una activitat turística, la qual cosa em sembla acceptable en la mesura que no

en corrompi la identitat.

Es banalitza l'esperit del Camí?

No; crec que la majoria dels caminants té, d'una manera o d'una altra, una certa sintonia amb això que anomenem «l'esperit del Camí». Una altra cosa és que, com he indicat, alguns vegin en aquest contingent nombrós de gent que fa la ruta un objectiu llaminer per a interessos econòmics i, fins i tot, polítics. Aquests no banalitzen, simplement s'aprofiten, l'exploten. Ja existien a l'edat mitjana.

El Camí és un punt de partida o d'arribada?

A la ciutat de Santiago s'hi arriba, però res no s'esgota a Compostel·la; acabat el pelegrinatge, la vida continua, el Camí es prolonga. L'aportació del Camí ha de ser el d'una revisió de la metodologia per caminar per la vida.

Quins tipus de virtuts es fomenten entre els pelegrins i entre els qui els acullen?

En la seva marxa, els pelegrins comparteixen l'esforç, la calor, el fred, el cansament, potser el mal de peus; als albergs, el descans, el relat de com ha estat l'etapa, les confidències. També apareixen els defectes d'uns i d'altres. Comparteixen, conviuen, perceben en viu la condició humana, la pròpia i l'aliena. L'hospitalitat és la virtut exigible als hospitalers o alberguers; es dona en abundància, tret d'excepcions, que, per humanes, confirmen la regla.

Quina etapa va ser la més emotiva? Quina la més dura?

Emotiva, l'etapa final, del Monte do Gozo a la catedral de Santiago; has arribat, ho has aconseguit, i molts altres també. Que una etapa resulti la més dura depèn de les forces que tinguís, de la forma física, del clima, de la configuració del terreny.

ASPECTES DE LA VIDA DEL PREVERE (11)

La formació permanent del sacerdot

Mn. Josep M. Turull
Rector del Seminari Conciliar
de Barcelona

Diuen del rector d'Ars que li costaven molt els estudis. De fet, el que li costava era el llatí, perquè s'havia posat a aprendre'l als disset anys. Els exàmens en aquesta llengua, per a ell estranya, no li anaven gens bé, però quan el van examinar en francès, el resultat va ser prou bo i això va permetre-li ser ordenat finalment de prevere. En l'exercici del seu ministeri sempre es va documentar acuradament, i llegia altres predicadors a l'hora de preparar les seves homilies. La biblioteca que sant Joan M. Vianney tenia era prou bona en relació amb les dels mossens del seu temps. Aquest fet posa de manifest la importància que el rector d'Ars concedia a la formació permanent.

Aquesta formació és fonamental per a la vida i ministeri del sacerdot. Així ho ha indicat l'exhortació post-sinodal de Joan Pau II *Pastores dabo vobis*, que és el «full de ruta» de l'Església per a la formació dels seminaristes que han d'esdevenir preveres i també per als preveres en el seu exercici (PdV núms. 70-81). Aquesta formació és la que permet de mane-

«La formació
va encaminada,
més que a
l'acumulació
d'informació,
a l'adquisició
de la saviesa
del cor»

ra efectiva revifar constantment el do de Déu que hi ha en nosaltres (2 Timoteu 1,6).

És per això que diverses institucions acadèmiques ofereixen cursos d'actualització per als mossens, que els permeten estar al dia de les qüestions teològiques, bíbliques, pastorals, espirituals, etc., necessàries per poder ajudar les persones que se'ls acosten. De la mateixa manera, és molt important el temps que els sacerdots dediquen a la lectura, un temps que els permet aprofundir en les matèries en les quals convé que un ministre ordenat estigui ben documentat.

La col·laboració dels companys preveres és molt important en aquest aspecte, ja que la conversa permet compartir coneixements, informacions, lectures interessants, elements informàtics i d'internet... El contacte amb els laics de la parròquia també permet adonar-se de les qüestions en les quals cal aprofundir, de les problemàtiques més urgents que ells tenen i que reclamen una paraula del mossèn i de l'Església.

Cal subratllar que és bo que aquesta formació permanent no es limiti al camp estrictament teològic, sinó que abasti també la literatura, la música i altres àmbits que permeten sintetitzar amb l'entorn en el qual hom es mou i en el qual viu la gent a qui se serveix.

Hi ha una formació molt important que és la que es rep de les persones directament i, en això, hem de dir que els preveres són privilegiats, ja que el nostre servei ens porta a entrar en contacte amb persones ben diverses i molt valuoses de les nostres parròquies que ens permeten aprendre molt en tots els àmbits.

Tota aquesta formació va encaminada, més que a l'acumulació d'informació, a l'adquisició de la saviesa del cor, a l'assimilació personal que permet transmetre tot allò que hom ha paït a cadascú segons les seves capacitats. Aquesta saviesa és la del qui sap que és molt més el que li queda per saber que el que ja sap, i que, per això, no pot deixar mai d'estar obert a tot el que encara li queda per aprendre.

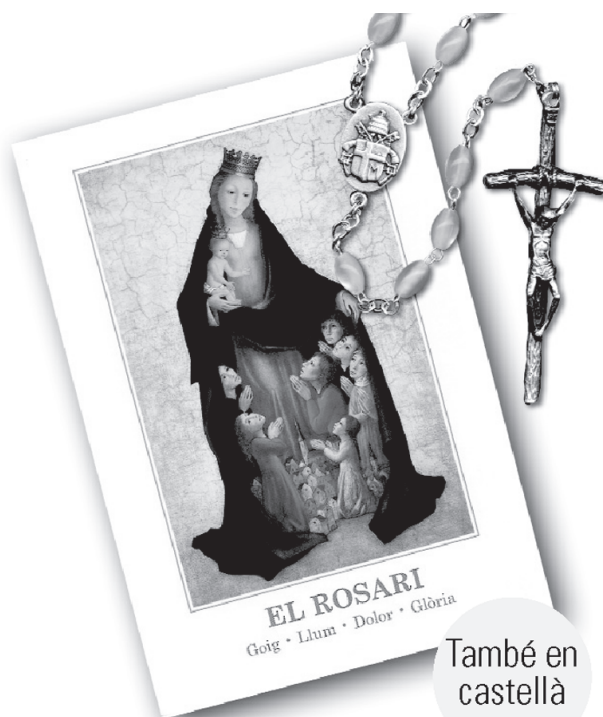
CAMPANYA DEL ROSARI

Més de 300 milions de cristians pateixen per la seva fe, molts pateixen violència i fins i tot assassinat.

AEN treballa incansablement per ajudar milions de cristians arreu del món que són perseguits per la seva fe.

Quina millor manera d'ajudar-los que resant el Rosari.

Per cada donatiu de **8€** que ens envieu, rebreu un rosari beneït pel Sant Pare Benet XVI amb el seu llibre de meditacions i AEN enviarà en nom vostre material religiós a algun dels països on ajudem.

També en castellà

Informació i donatius: **93 237 37 63**
La Caixa 2100 1344 63 0200111817

Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

☐ Desitjo unir-me a la campanya amb Rosaris ☐ Hi col·laboro amb € Per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec
Nom i Cognoms Telèfon
Carrer C.P. Població
Província E-mail

Ayuda a l'Església Necesitada
C. Lluís Antúnez 24, 2º2ª – 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63. www.ain-es.org

Punt de vista

Àngel Belzunegui

Professor de Sociologia de la URV

El sud, les nuclears i Catalunya

No és nou afirmar que la nuclear és la més controvertida de totes les formes que coneixem i utilitzem per generar energia. De fet aquesta controvèrsia ve de lluny, concretament de la dècada dels anys setanta, generada al centre d'Europa com a senyal d'identitat del que seria amb els anys el moviment ecologista. Al nostre país, aquest moviment va obtenir carta de naturalesa al llarg de les lluites contra la instal·lació de les centrals atòmiques de Vandellòs i Ascó durant els anys vuitanta.

Ara assistim a un nou episodi d'aquest estira-i-aronsa que suposa la presència de l'energia atòmica en les nostres contrades, en forma ara de centre temporal de residus (CTR), com el denominen els que tenen una posició favorable a la seva instal·lació, o de cementiri nuclear, mot molt més sinistre que li donen els seus detractors. La confrontació està servida, en una època en què no en falten precisament.

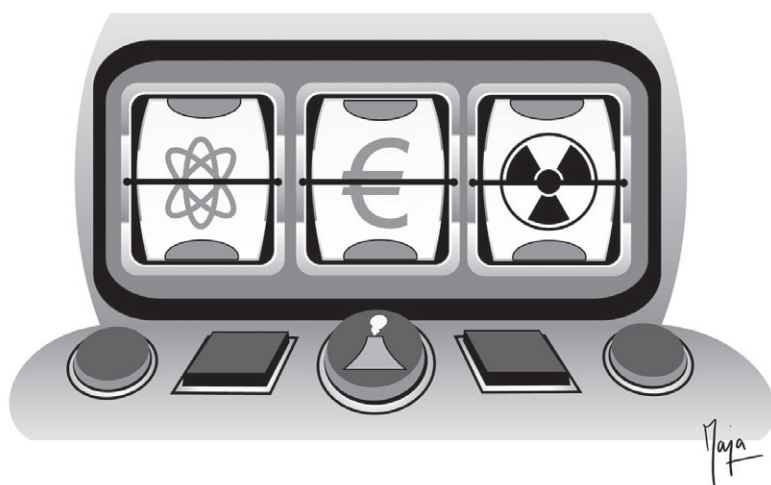
Els arguments que s'utilitzen a un costat i altre són diversos; intentaré exposar-los els més neutralment i sintètica possible, malgrat la complexitat de la situació. Prenc, conscientment, una postura de distància, tal com diem els sociòlegs i ens va recomanar Max Weber ara fa un segle.

D'una banda, i per als partidaris, l'argument més important és el de l'aposta econòmica de futur. La instal·lació, a més de proveir de feina durant la seva construcció, promet convertir-se en un pol industrial, tecnològic i de coneixement que afectarà positivament no només el municipi d'Ascó, sinó els de tota la comarca. Es tractaria, doncs, d'injectar activitat econòmica industrial en una zona que es caracteritza, si més no, per la seva absència. A aquest argument l'acompanyen dos més. Un, l'experiència que tenen aquests municipis de conviure amb centrals nuclears i el fet que no hi hagi hagut problemes destriables. El segon, el dret a decidir sobre allò que afecti el seu poble.

Els partidaris del no defensen que, si es produís,

es tractaria d'una inversió gegantina que es quedaria en no-res després que entrés en funcionament (quina empresa o qui voldria viure al costat d'un cementiri nuclear?); en segon lloc, diuen que s'han produït al llarg de les últimes dècades innombrables accidents a les centrals en terra catalana i recorden l'aturada definitiva d'un dels reactors d'Ascó el 1989 o la fuga de partícules radioactives del 2007. Finalment, sostenen que un municipi no pot contradir la decisió del Parlament de Catalunya contrària a la instal·lació del CTR i no pot decidir per tot Catalunya.

Al sud de Catalunya, a les Terres de l'Ebre, la gent està enfrontada entre ella i una part també amb les

institucions més representatives del país, el seu president i el seu Parlament. Per què deu ser que en els darrers anys els conflictes més enverinats han tingut com a escenari les terres del sud de Catalunya? Només cal veure comparativament els indicadors socioeconòmics per adonar-se que Catalunya també té el «seu sud». La gent i els pobles d'aquest sud tenen la sensació de ser els oblidats d'una certa Catalunya «glamourosa» i europea que s'ha venut com a marca comercial. Aquí comença a estendre's la idea que guanyi qui guanyi aquesta batalla nuclear, tothom perdrà, o el que és el mateix, el territori perdrà en cohesió social.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Proporció entre importància i humilitat

La humilitat és una virtut bàsica per a la vida cristiana. Era recomanació de la revelació antiga. La nova revelació, el temps de la plenitud, té la marca ineliminable de la humilitat. Només cal aturar-se en l'Encarnació, el gran misteri d'humilitat. Les fites del camí de Betlem al Calvari marquen la via de la humilitat. Únic camí que mena al Camí.

L'anomenat llibre del Siràcida, anomenat també Eclesiàstic, és una mina d'or de consells. Una font de saviesa escrita per un que coneix bé la història sagrada i que l'ha acaronada en una meditació profunda. Moltes de les seves admonicions són properes a les dites del Nou Testament. Val la pena llegir aquestes obres de saviesa. Contenen una maduresa especial.

És en el capítol tercer on es valoren i recomanen els avantatges de ser humil. «Fill meu, actua amb dolcesa en tot el que facis i seràs més estimat que un home

generós. Com més important siguis, més humil t'has de fer, i llavors el Senyor et donarà els seus favors. Els orgullosos i els superbs són molts, però el Senyor només revela als humils els seus secrets. En efecte, el Senyor és molt poderós, però són els humils els qui el glorifiquen. No busquis coses massa altes per a tu, no investiguis el que està per damunt de les teves forces. Reflexiona sobre els manaments que has rebut, perquè no tens cap necessitat de doctrines amagades... L'home intel·ligent medita els proverbis; el desig dels savis és saber escoltar.»

Aquests pensaments troben plenitud al capítol onzè de l'evangelí de sant Mateu: «T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i als entesos... Accepteu el meu jou, feu-vos deiebles meus, que sóc benèvol i humil de cor, i trobareu repòs.» Paraules de la Saviesa encarnada.

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Vi

Per definició, és el suc fermentat d'alguna fruita, tot i que els mediterranis entenem sempre que la fruita és el raïm.

Ser vell té els seus inconvenients, però també té avantatges. I encara més avui dia. De petits, costums, objectes i tècniques que vam conèixer eren iguals als d'èpoques bíbliques, així que ens resulta, moltes vegades molt fàcil entendre el text.

Va ser casual, jo tenia uns 8 anys, i vaig anar a la verema a Pozaldez, el poble on vaig néixer. Vaig tallar gotims i els vaig posar als coves, que la gent gran portava a la premsa i allà, amb els peus descalços, trepitjaven el raïm. També he conegut els bots o odres, que ja es feien servir en temps d'Abraham. Ara ja no es fa així, tot és mecànic i automàtic. Si hi ha hagut tots aquests canvis, ens hauríem de preguntar: com devia ser el del temps de Jesús, més concretament, el que es va utilitzar en el Sant Sopar? Per a desil·lusió de molts, vull dir que, probablement, era un vi que avui considerariem de baixa qualitat. Moltes vegades li dic al Senyor que si hagués tingut vi de Rueda, com el del meu poble, o de la Rioja, la terra de la meua mare, als apòstols els hauria agradat més l'Eucaristia i no haurien hagut d'aigualir aquest preciós fruit de la vinya.

Quina va ser la pràctica de l'Església? Doncs ser fidel a la norma de Jesús, consagrar el vi i utilitzar-lo negre i sec, que, per aparença, els suggeria millor el contingut més profund: la Sang de Crist, vessada per nosaltres.

La nostra cultura avui dia s'inclina en els moments de lleure a activitats que no impliquen gaire apassionament, ni exigeixen esforç imaginatiu, a excepció del cas dels esports espectacle. És una llàstima, quan t'ho donen tot fet i només cal pagar l'import, el goig de la vida és menor.

Vull explicar-vos una activitat a la qual dedicàvem bones estones i que els protagonistes encara recorren. A la tardor, recollíem els gotims d'una parra. Els premsàvem amb les mans i en guardàvem el suc en una garrafa, tapada amb un artefacte, que permetia expulsar els gasos de la fermentació, però al mateix temps en preservava l'entrada d'aire exterior, perquè hauria convertit el líquid en vinagre. L'aparença al principi era desagradable, però, a poc a poc, perdia el color verdós i agafava una certa transparència. Passat un temps, el tastàvem. I arribava un dia solemne, preferentment la nit de Pasqua, que aquest vi es dipositava al calze per consagrar. S'entenia molt bé allò de «fruit de la vinya i del treball dels homes» de la pregària litúrgica. (S'havia tastat amb anterioritat, perquè no hi hagués curiositat ni desgrat.)

Les normes de la Santa Mare Església aconsellen que ha de ser vi natural, sense additius estranys, però, quan hom s'assabenta de les manipulacions a les quals se sotmet el que comprem, ens adonem que el nostre vi era molt més semblant al de Jesús, que no pas el que comprem a fabricants acreditats.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Els qui fan nosa

Sovint passa pel nostre carrer, a diferents hores del dia o de la nit, un home-net amb la seva ment extraviada. Els seus crits se senten per tots els carrers del voltant i els seus gestos i les seves paraules manifesten ben bé la malaltia mental que l'afecta.

Potser, en temps de Jesús, estaríem davant d'un posseït per un esperit maligne, d'aquells que feien nosa a la gent que fugia en veure'ls.

El nostre home-net parla i gesticula amb un interlocutor invisible al qual es dirigeix molt indignat. A vegades he volgut esbrinar quin és el motiu de les seves protestes i dels seus maldecaps, però no ho he aconseguit.

La gent se n'aparta quan el veu ja de lluny o l'ignora. A voltes hi ha qui el fa callar o l'insulta perquè és un destorb públic.

Quan, a poc a poc, a la vida, els evangelis van incorporant-se a les nostres estructures mentals, els evoquem sense gairebé adornar-nos-en. Val a dir que, des que visc al barri, em passa molt més sovint. Doncs bé, quan veig o sento aquest home-net, em vénen a la memòria aquells exclosos que els evangelistes ens presenten al voltant de Jesús. També n'hi havia que cridaven, com aquell cec de Jericó o l'endimoniat, o el leprós o el paralític... I segurament no dirien cap floritura sinó renecs per la seva situació, malgrat que la presència del Mestre els pogués calmar. I, el que és més probable, i així ho manifesten els evangelistes, també els deixebles i la gent de conducta normalitzada els devien fer callar per tal que no fessin nosa i poder escoltar Jesús. No era precisament al Mestre a qui feien nosa, sinó a ells mateixos.

A vegades m'agradaria tenir aquella capacitat de donar la pau que Jesús manifestava en les seves guaricions. Perquè segurament allò que els guaria no era tant el fet de tornar a veure-hi, sentir-hi, caminar o quedar net, com el fet de veure's atesos i estimats.

Un dia vaig tenir una experiència que no oblidaré mai. És veritat que em podia haver sortit malament, però vaig tenir la sort que resultés molt positiva. De fet, com a norma, no la recomano.

Em vaig creuar pel carrer amb un d'aquests homes que s'han begut l'enteniment. O potser només estava begut i parlava o actuava amb la llibertat de qui no s'adona dels seus actes. De fet, se'l veia molt esverat i escridassava tothom amb amenaces i insults. No sé ben bé per què, em vaig deixar portar per un primer impuls. Potser si m'ho hagués pensat més no ho hauria fet. I, atansant-me a ell, li vaig posar les mans a sobre l'espatlla i li vaig dedicar un ampli somriure.

No sé si perquè aquella acció inesperada el va sorprendre massa o per què, el cas és que es va calmar, em va mirar tot rialler i, fins i tot, em va dedicar un elogi inesperat a manera de floreta. Ens vam fer amics.

Per a mi va ser una veritable lliçó. Potser la malaltia els ha begut l'enteniment, però no la capacitat d'estimar ni de sentir-se estimats.

Zoom

Eduard Brufau

La Generalitat ha declarat el so de les campanes patrimoni sonor de Catalunya, dins del patrimoni cultural immaterial del Principat. El govern català reconeix que durant segles les campanes han estat el «mitjà de comunicació» per excel·lència i que formen part de la nostra tradició. Amb aquesta mesura es pretén protegir aquest instrument antiquíssim de queixes poc fonamentades, que en alguns casos fins i tot les han fet emmudir. El toc d'ofici, de difunts, de foc i de bateig poden continuar sonant!

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Els peixos i l'aigua

El Dr. Antoni Matabosch va recordar la metàfora dels peixos i l'aigua en la jornada de clausura del 20è aniversari de la creació de la Fundació Joan Maragall, celebrada a la Pedrera el 20 de gener passat, en la qual Mons. Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell de la Cultura va pronunciar una conferència estelar sobre «la Bíblia com a gran codi de la cultura occidental», lliçó modèlica de diàleg amb la cultura des de les pàgines de la Bíblia. Matabosch va fer una mica d'història dels orígens de la fundació, que pretén conrear un espai de diàleg entre el cristianisme i la cultura. El Dr. Narcís Jubany li'n va encomanar la creació dient-li que no només cal tenir cura dels peixos sinó també de l'aigua per la qual naveguen.

Els peixos som les persones i l'aigua és la cultura en la qual ens movem. Garantir una bona salut no es limita a atendre directament els peixos i donar-los menjar. Si la qualitat de l'aigua on circulen és escassa, si fins i tot està contaminada, la salut corre un gran perill. Progressistes i conservadors, en la seva versió extrema, acostumen a adoptar mesures equivocades. Els progressistes volen mantenir una política d'obertura sense distincions enfront del que és circumdant. La cultura contemporània, pel fet de ser-ho, és vàlida i desitjable. Tot és llum i no hi ha ombres. Canonitzen qualsevol idea nova, anatematitzen qualsevol tradició, pel fet de ser-ho. Resumeixen la seva postura en el sí a tot. Els conservadors opten per un rebuig de la cultura actual i volen construir reductes immunes a qualsevol influència externa. Tot és ombra i no hi ha llums. Anatematitzen qualsevol idea nova, canonitzen qualsevol tradició, pel fet de ser-ho. La seva actitud consisteix a propugnar el no a tot. Uns i altres s'instal·len en la comoditat dels extrems. Uns i altres lluiten per mantenir la seva hegemonia a les comunitats cristianes. Uns i altres s'allunyen de l'orientació de Jesús: «Estar al món sense ser del món.» Uns, els conservadors, perquè deixen d'estar al món per instal·lar-se en una bombolla d'immunitat. Altres, els progressistes, perquè acaben sent del món. El diàleg i el discerniment reflecteixen l'alternativa de Jesús: «No et demano que els treguis del món, sinó que els preservis del Maligne.» Recerca, camí, fidelitat, humilitat, a fons, sabent que hi ha límits, que no tot és bo ni dolent. Cal conservar el perfum. Els flascons són secundaris, però tampoc no han d'estar clivellats o fets de materials contaminants. Acabarien amb el perfum. La bona notícia de Jesús ens va arribar a través d'un petit país, a través d'una llengua minoritària i amb un vocabulari reduït. El seu missatge va ser presentat a través de paràboles, imatges, narracions. Aquí s'obre un desafiament autèntic per als cristians d'avui. Com fer comprensible l'evangelí de Jesús? Com rastrejar la presència de Déu en les tortuositats de la cultura contemporània? Com contribuir de manera creativa i dialogant a crear cultura, tal com l'Església ha sabut fer al llarg dels segles? Com no rebutjar avenços culturals, bons per a la humanitat, perquè hom s'enquista en postures anquilosades, de vegades, condemnatòries? Fins i tot de l'administrador infidel, Jesús va saber extreure una lliçó de profit.

A través de la cultura es vehicula la Paraula de Déu, però també a través d'ella es pot deformar. La Fundació Joan Maragall propugna el diàleg cristianisme i cultura. Una tasca potser més urgent que mai. Els peixos, com sempre, necessiten una aigua transparent i saludable.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llíria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Sempre

amb TU

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Des del monestir

Quaresma monàstica i Quaresma sociològica

Hi hagué un temps en què l'any litúrgic impregnava els costums públics. El polític catòlic Gil Robles explica a les seves memòries que essent jove estudiant a Salamanca hi havia senyores molt distingides que tenien dies fixos per rebre visites, però durant la Quaresma no en rebien, a imitació de la praxi dels monestirs (quan vaig entrar a Montserrat, durant l'Advent i la Quaresma es limitaven severament les visites als monjos i les sortides al món, o sigui a l'exterior), però no suprimien les partides de cartes, perquè els guanyats eren a benefici d'una determinada missió africana, o potser xinesa. La Quaresma imposava arreu la seva austeritat: se suprimien els balls i molts espectacles, i el dissabte de glòria els teatres i cines reprenien les funcions i rivalitzaven a presentar les més grans estrenes.

Un altre gran àmbit d'austeritat era l'alimentació, però per compensar l'abstinència de carn es consumia molta rebosteria. Ara ja quasi ningú fa abstinència i els espectacles no paren, però la rebosteria quaresmal encara subsisteix. Em sembla que, de tota aquella antiga Quaresma sociològica, només en resten els anuncis que en aquest temps encara veiem a les pastisseries, que diuen: «Dimecres i divendres, bunyols de Quaresma.» No en tinc prova documental, però sospito que la rebosteria quaresmal té un origen eminentment monàstic. Un senyor molt llaminer que freqüen-

tava hostatgeries monàstiques em va dir fa temps que als monestirs, per Quaresma, es menja deliciosament. La raó seria que el germà cuiner per disciplina eclesiàstica ha de suprimir la carn i els embotits, però per caritat fraterna procura compensar-ho amb pastissos i dolços. No em consta l'origen de les anomenades torradetes de Santa Teresa, però no m'estranyaria que fossin carmelitanes de naixement. Ho meditava profundament un Divendres de Quaresma que al refector de Montserrat ens en van servir en lloc de tall. Que Déu els ho pagui: a les monges que les van inventar i al monjo encarregat de la cuina que ens les serveix. En aquest any del vint-i-cinquè aniversari del document *Les arrels cristianes de Catalunya*, fóra gran desagraïment no recordar les arrels monàstiques de la rebosteria catalana.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

La persona, un fi en si mateixa

L'amor i l'amistat personal arrelats a la vida, sense pressupost ni factura, sembla que van quedant fora de les modernitats fluides (Z. Bauman). Vivim en la fragilitat dels vincles humans. L'utilitarisme i la falta de responsabilitat semblen fer innecessari el compromís. Han promès èxits amb poca lluita: «Vigila les utopies», «Mantingues el cap fred», «Estigues connectat». Cal tenir «molts missatges», més vincles virtuals que no pas atendre el contingut o el fet personal. Sempre els pots esborrar prement una tecla. La comunicació immediata, a qualsevol lloc i hora, potser amb un coneixement superficial, i amb la finalitat de seguir «en contacte» ha prevalgut al reconeixement de l'altre i de la seva necessitat, a l'admiració per l'obertura a l'absolutament Altre.

En canvi volem sentir-nos menys sols, a risc d'«engegar el mòbil i apagar el carrer», sempre fugint de vincles estrets i càlids. No n'hi ha prou amb els «fluxos» de la xarxa i el món virtual. Creix l'ansietat i la por de perdre oportunitats, segure-

tat, sense cuidar-se adequadament. Ens preocupa més no perdre el tren que saber en quina direcció va. Només ens recomanen flexibilitat i/o teràpia. Dues receptes per engreixar l'omnipotent mercat «que tot ho sap i tot ho resoldrà». L'home fet per consumir, lliure de càrregues: parella fixa, amb dependents a càrrec, lliure de fills... Tot adaptable al principi del major benefici al menor cost. La cultura de la «tolerància i la flexibilitat» fa joc amb la cultura terapèutica que no dubta a denominar malalties socials: atur, abandonament, soledat, mort i tractar-los fora de l'esfera pública, en un àmbit privat, en tot cas, recomanant tecnologies neutres d'intel·ligència emocional. No podem seguir sense brúixola, necessitem recuperar l'ètica del bé comú, aturar l'estafa i l'avarí-

cia sense límits (B. L. Madoff; A. Standfort; en una altra dimensió F. Millet et al.). El lucre creixent no és l'únic criteri de comportament. La sospita tampoc no pot substituir la confiança. La seguretat no és la funció per excel·lència de l'Estat ni sempre pot estar per damunt de la cohesió social. Anunciar que creixen denúncies de víctimes, l'epidèmia de violència o el terrorisme, el dany que els altres ens fan i apostar per la cultura del plet, només sustentaran més identitats fràgils i vulnerables. Cal recuperar l'autoestima però amb horitzó ètic i dimensió espiritual perquè pugui reconstruir-se tant la víctima com l'agressor. La pau, la reconciliació, la justícia resolutiva, amb diàleg o la mediació, són més que reptes individuals i privats, són meta de la societat. Haurem d'oferir eines a cadascuna de les persones i en la comunitat exemplificar pautes de comportament que renunciïn a un creixement que no sigui solidari. L'ésser humà mai no pot ser mitjà o instrument, la persona és un fi en si mateixa.

Federico Diego
Espuny
Pedagog

Mirada al món

Ultreia, endavant!

Rebia no fa gaires dies una d'aquestes històries que corren per internet, i en aquest cas em va fer pensar en el caminar de tants pelegrins. Deia així: «Fa molt temps, un rei va col·locar una gran roca obstaculitzant un camí, llavors es va amagar per veure si algú l'apartava. Alguns dels comerciants més adinerats del rei i cortesans vingueren, i simplement la rodejaren. Molts culpaven el rei sorollosament perquè no mantenia els camins lliures, però ningú no va fer res per apartar l'enorme pedra del camí. Després va venir un camperol que portava una càrrega de verdures, i en apropiant-se a la roca, va posar la seva càrrega al terra i va intentar moure la roca a un costat del camí. Després d'empènyer i cansar-se molt, ho va aconseguir. Mentre recollia el carregament

de vegetals, va notar una cartera al terra, just on hi havia hagut la roca. La cartera tenia moltes monedes d'or i una nota del mateix rei dient que l'or era per la persona que mogués la pedra del camí. El camperol va aprendre el que altres mai no entengueren: cada obstacle presenta una oportunitat per millorar la pròpia condició.» Quantes són les pedres que dia rere dia ens anem trobant! però... sabem parar-nos davant de cadascuna d'elles i dedicar el temps i l'esforç necessari per col·locar-les al seu lloc, i així poder seguir

caminant i fer una mica més planer el camí també als qui estan al costat nostre?

Fer tot això requereix aturar-se, deixar al terra la nostra «càrrega de verdures» i prendre consciència que és allò que no ens deixa avançar. Aquest és el motiu pel qual algunes persones decideixen posar-se en camí peregrinant cap a Santiago de Compostel·la. Després de 10, 15 dies o fins i tot un mes de ruta, de ben segur que ells també tornen cap a casa amb unes quantes monedes d'or a la butxaca que faran més lleuger el dia a dia i la convivència a casa, amb els amics o a la feina. Ultrèia!, doncs, per tots aquells que en aquest any sant decideixin posar-se en camí per canviar pedres per monedes d'or, unes monedes que, a més, com més es comparteixin més valor tindran.

Marta Miquel
Grau
Santiago de
Compostel·la

Cartes del lector

Ràdio Estel
m'acompanya

Sóc una entusiasta admiradora de Ràdio Estel i vull felicitar molt especialment el seu director, Mn. Jaume Aymar, per la seva bona feina, així com a tot el seu equip col·laborador. M'encanta començar la jornada amb el Sant Rosari de les set del matí i retirar-me a descansar amb el rés de Completes, i la música posterior tan ben escollida. Cada dia escolto un programa nou. M'agrada especialment *El primer cafè*, amb les notícies més candents, la tertúlia i entrevistes, *Ciberquè*, amb les darreres novetats d'informàtica, *La cantata del diumenge*, amb música de Bach, de cada diumenge al matí, etc. Trobo en aquesta emissora informació molt completa de tot tipus i ordre, que m'enriqueix molt.

Animo tots els lectors de *Catalunya Cristiana* perquè la sintonitzin.

M. DEL CARMEN MÉNDEZ
Barcelona

Es reformaran les
pensions dels
ministres?

El secretari d'Estat d'Economia ha confirmat la intenció de l'Executiu de reformar el sistema públic de pensions. Si no m'equivoco i la informació és veraç, el ministre de Treball, senyor Corbacho, es disposa —mesura que ha pres tirant pel dret, sense consensuar amb l'oposició— a prolongar la vida laboral per al càlcul de la pensió final, passant dels 15 anys actuals a 20 en el futur immediat. El senyor Corbacho entendre la inquietud que produeix el seu projecte gens democràtic de no cercar i aconseguir el consens en matèria tan delicada. Però deixant de banda les males pràctiques habituals en aquest Executiu, m'agradaria preguntar-li al ministre de Treball si aquestes mesures les aplicarà també als diputats, senadors i ministres presents i passats. Perquè molts tenim por que aquesta mesura vagi adreçada només als treballadors.

Em podrà dir el ministre quants anys de cotització necessitarà a partir d'ara un diputat per cobrar la pensió màxima?, en tindrà prou amb uns pocs mesos? I els ministres —tot i que hagin estat cessats per la seva gestió dolentíssima— per tenir pensió vitalícia? I els presidents d'autonomies...?

No tinc cap dubte que els nostres governants ja deuen haver pensat d'eliminar les Societats d'Inversió de Capital Variable als seus ministres, que els blinden per no pagar impostos per les seves fortunes nodrides, guanyades —diuen ells mateixos— amb el dur esforç pel bé dels espanyols...

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

Altars improvisats

La Revolució implantada el 1936 a la nostra terra va provocar a l'Estat

Una illa, un cor

Un sisme terrible, una tragèdia incommensurable ens ha descobert que som una illa, que formem un únic poble, units en el dolor i la fraternitat més profunda.

Dominicans i haitians som un. Poc importen les fórmules estatals, les llengües diferents que parlem o els xovinismes nacionalistes. La fraternitat existencial, el sentiment de germans, ens convoca a treballar plegats, a veure el futur més a prop els uns dels altres, a conèixer-nos més bé.

Un grup d'amics i amigues vam viure una experiència singular que va integrar el drama de la nostra illa.

Ni el comerç, ni l'ecologia, ni la salubritat, ni la infraestructura productiva toleren que siguem dos països d'esquenes en aquesta petita illa caribenya.

Les apel·lacions a la història d'un costat i de l'altre són excuses de cretins. Els ressentiments històrics només serveixen per alimentar l'odi, per empobrir-nos.

Cap poble s'ha desenvolupat rumiant rancúnies del passat. El futur demana originalitat, creativitat, solidaritat, obertura, si pretén ser un temps nou per al benestar i la felicitat.

Déu no va escollir Haití per a aquesta tragèdia. Pensar-ho és pervers. Vivim en un planeta a mig «cuinar»; els qui no vulguin sistemes o volcans que se'n vagin a la Lluna.

El poble haitià, germà nostre, va lluitar amb valor per la seva independència i va aconseguir treure l'imperi més poderós del seu temps, a sang i foc.

Va ser la primera nació que es va independitzar a Amèrica Llatina i hem d'estar orgullosos que siguin els nostres veïns.

Aquesta veta d'amor que hem descobert en aquesta setmana entre dominicans i haitians ha d'alimentar-se, enfortir-se, tornar-se en fórmules pràctiques.

Més dominicans i haitians hem de comprometre'ns a tendir ponts de solidaritat i fraternitat. El futur únicament existeix si estem junts.

DAVID ÁLVAREZ MARTÍN
Santo Domingo

espanyol l'assassinat de 13 bisbes, 4.184 sacerdots, 2.365 religiosos i 263 religioses. 263 joves de la Federació de Joves Cristians de Catalunya van ser assassinats. Ens ho recorda un monument a Montserrat.

Parlem de fa 74 anys. Les persones cristianes grans de 80 anys recorden aquells anys catastròfics com si fos avui. Els temples d'arreu de Catalunya van ser tancats durant trenta-dos mesos, les seves parets i capelles cremades, destruïts altars i imatges. El dia 11 de febrer del 1939 va finalitzar totalment a Catalunya la nit tenebrosa de persecució furient. Els qui donaven suport a la Revolució van passar a la frontera.

Jesús sacramentat durant els mesos sinistres de la persecució es va refugiar en secret a cases cristianes de tota confiança, i a mans de sacerdots que clandestinament celebraven misses, confessaven i practicaven auxilis espirituals, especialment a malalts, i anaven d'una casa a l'altra, a ciutats i a pagès, amb el perill de ser detinguts.

Sota el cel blau estelat, o del sol que brillava entre arbres que feien de tàlem a uns altars improvisats, el sacerdot aixecava l'hòstia en el moment sublim de la consagració, mentre una llàgrima queia sobre les blanques estovalles que les mestresses de les masies guardaven amb devoció. Era en record dels sacerdots i religiosos assassinats i dels pares de família que havien hagut de fugir de casa perseguits. També pregaven pels joves que arriscaven la vida passant per corriols vertiginosos de la muntanya, buscant la pau i la lliber-

tat per a la Pàtria. Si durant els trenta-dos mesos que va ser oprimida la fe, s'haguessin ajuntat tots els grans del rosari resats per les famílies cristianes haurien format una muntanya més alta que el Montseny.

El febrer del 1939 es va començar a sentir de lluny el cant del *Virolai* que entonaven els monjos supervivents al monestir de Montserrat; els nostres nens i nenes van poder resar sota la dolça mirada de la Verge Maria l'oració del Parnostre, i el senyor rector, retornat a la pleta després d'haver passat mil calvaris, els beneïa.

A molts pobles, però, el senyor rector no va poder tornar perquè havia estat assassinat pels enemics de la fe. El 1936, a sang i a foc, van buidar les esglésies de fidels i van intentar arrancar la fe del cor dels catalans.

Han passat 74 anys. Protestem pel silenci obligat a la premsa i a la televisió que es neguen a explicar la nostra veritable memòria històrica. Per culpa, doncs, de les falsedats que es publiquen, la joventut d'avui coneix la història del segle XX tergiversada.

També l'11 de febrer del 1939 es va acabar la guerra civil a Catalunya. Les famílies amb fills al front saltaven d'alegria davant l'anunci de la pau després de 32 mesos de guerra. Felices les mares, que van acabar de patir pels fills a les trinxeres. Un núvol negre, però, oprimia el cor del poble que amb la guerra havia patit dolors, destruccions i víctimes innocents. Que el Cel hagi tingut misericòrdia de tots.

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Vocació
sacerdotal

Dr. Mateo, vaig quedar vidu fa dos anys. Miro de ser, crec, un bon catòlic. Em balla pel cap si podria ser capellà. Però no sé si tinc vocació. Potser sóc una mica gran per afrontar els estudis necessaris. Quin criteri em donaria per saber-ho? Quan va saber vostè que realment Déu el cridava a ser sacerdot?

De vegades podem pensar que la vocació al sacerdoci ministerial ens arriba com si fos una trucada telefònica de Déu o per mitjà d'una revelació extraordinària. Déu ens parla i ens crida enmig dels esdeveniments i circumstàncies de la nostra vida i a través d'elles. Jo em vaig sentir atret al sacerdoci a través del testimoni sacerdotal de bons capellans, especialment del meu rector. El seu estil de vida, la seva missió, el que feia, van fer que em plantejés en la meua consciència cristiana el fet de ser sacerdot. Efectivament, jo tenia la certesa que Déu em cridava a realitzar la meua vida cristiana en el sacerdoci. La certesa definitiva, però, la vaig tenir quan l'Església va acceptar la meua decisió, em va capacitar per exercir el ministeri i, sobretot, quan vaig ser escollit per rebre l'ordenació sacerdotal. Vaig entrar al seminari als divuit anys i vaig ser ordenat als vint-i-tres. Enguany celebraré els vint-i-cinc anys de sacerdoci i la veritat és que mai m'he penedit de la meua decisió i cada dia estic més enamorat del meu sacerdoci. El seu cas és diferent. Ha estat casat i pel que em diu ja no és jove. No obstant això, res no impedeix que el Senyor el cridi al sacerdoci. Conec el cas de força vidus que han estat ordenats preveres i en edats semblants a la seva. I són preveres excel·lents i fan un gran servei. I, pel que fa als estudis, sempre és possible un projecte que, sense renunciar a allò fonamental, s'adapti a les circumstàncies personals del candidat. L'important és que el bisbe discerneixi que realment vostè tingui vocació. La resta ja s'anirà aplanant. El meu consell és que es posi vostè en contacte, preferentment a través del seu rector, amb el rector del Seminari de la seva diòcesi i plantegi sense por la seva inquietud i oferiment. L'Església discernirà i ha d'acceptar el seu judici.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

«Contra la fam, defensa la terra»

Un any més, Mans Unides posa en relleu una realitat dolorosa i vergonyosa que existeix en el nostre món del segle XXI: la fam.

La campanya d'aquest any té aquest lema: «Contra la fam, defensa la terra.» Déu ha creat l'univers perquè estigui al servei de tota la humanitat i perquè tots els membres de la humanitat de totes les generacions puguin viure com a persones. El Creador ha posat a la nostra disposició tot el que es necessita per poder parlar una taula amb un plat per a tothom, sense cap distinció. Tanmateix estem lluny de realitzar aquest pla de Déu, per una injusta distribució de la riquesa i per un abús en l'ús dels béns de la creació. Per això és ben veritat que si vols lluitar contra la fam has de defensar la terra. Avui es pot dir que hi ha una unanimitat en la consciència que estem fent mal ús dels recursos del planeta, que afecta greument l'equilibri i l'estabilitat de l'ecosistema global i del clima. Si seguim així, estem minant els fonaments de la nostra pròpia casa amb tots nosaltres dins.

La Doctrina Social de l'Església ofereix uns criteris que convé tenir molt presents i seguir-los per tal de valorar degudament el nostre univers. L'ésser humà no ha de disposar arbitràriament de la terra, sotmetent-la sense reserva a la seva voluntat. Un comportament com aquest, significa que l'home no se sent col·laborador de Déu en l'obra de la creació, sinó amo de la creació, suplantant Déu, i amb això provoca la rebel·lió de la natura.

La programació del desenvolupament econòmic ha de considerar molt seriosament la necessitat de respectar la integritat i els ritmes de la natura, perquè els recursos són limitats i alguns no són renovables. Cal tenir molt present que la responsabilitat de salvaguardar el medi ambient, patrimoni del gènere humà, s'estén no només a les exigències del present, sinó també a les del futur. Per això, els greus problemes ecològics requereixen un canvi de mentalitat que porti els individus, col·lectius i administracions a adoptar nous estils de vida.

Un cop més, és necessari posar en relleu que les per-

sones són el centre de les preocupacions del desenvolupament sostenible i del canvi climàtic. Hem de superar la visió de la naturalesa com a objecte de profit i d'interès per a l'home, visió que, fins ara, ha propiciat immenses desigualtats, injustícies i violència per a una majoria de la humanitat.

S'ha de veure en l'univers una unitat de les relacions entre tot el que el compon, inclosa la persona humana. L'home i la dona, des d'aquest punt de vista, tenen una responsabilitat primordial que es tradueix a prosseguir la tasca del Creador. Aquesta responsabilitat s'expressa en un autèntic compromís per la justícia. Davant del drama de la fam i de la inseguretat alimentària, Benet XVI, en la seva encíclica *Caritas in veritate*, proposa que cal recórrer un camí de «llarg termini, eliminant les causes estructurals que el provoquen i promovent el desenvolupament agrícola dels països més pobres mitjançant inversions en infraestructures rurals». Per lluitar contra la fam s'ha de defensar la terra perquè pugui donar tot allò que, respectada, pot oferir a totes les generacions.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Després de les nocces d'or de Mans Unides

Després que l'any passat vam celebrar els 50 anys d'aquesta organització, Mans Unides ens proposa enguany una nova campanya, la número 51, sota el lema «Contra la fam, defensa la Terra».

Com ja sabeu, des dels seus orígens Mans Unides s'ha ocupat i preocupat per lluitar contra la fam en el món: mitjançant col·lectes per sufragar projectes als països pobres (excavar pous per tal de trobar aigua, construir dispensaris, alfabetitzar en llogarets perduts, ensenyar nous cultius més productius...). Aquestes campanyes sempre han tingut el tret distintiu d'intentar desvetllar en nosaltres la solidaritat, per tal que obrim els cors a aquells germans nostres que ens necessiten, sempre partint d'aquella frase dels Fets dels Apòstols: «La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i cap d'ells no considerava com a propis els béns que posseïa, sinó que tot estava al servei de tots» (Ac 4,32). Aquest sentiment prové d'un cor ample que veu en cada ésser humà un germà, amb independència de la seva raça, religió, ideologia o naciona-

litat. Els qui ja tenim uns quants anys hem vist com ha canviat el nostre món en aquests últims decennis, especialment en les comunicacions. Però ens hem oblidat que hi ha germans nostres en aquest mateix món amb els quals no ens podem connectar per Internet, perquè no tenen casa, ni aigua, i, en el pitjor dels casos, ni menjar. I també són germans nostres, habitants d'aquesta «vila global» que és el nostre planeta Terra. La fam i la pobresa extrema són encara una realitat quotidiana a la nostra Terra.

Hem d'aprendre a percebre la realitat d'una altra manera, més enllà del nostre petit horitzó quotidià. Aquest món nostre en el qual tant es parla de globalització, cal avui més que mai considerar-lo una gran casa comuna, en la qual tots som germans. No oblideu que a tots ens sustenta la mateixa mare Terra i que la nostra llar és també la mateixa mare Terra. De cap manera no ens poden ser aliens els problemes dels nostres germans, encara que estiguin a l'altre banda del planeta, com

tampoc no ens pot ser aliena la situació de casa nostra, de la nostra llar.

El nostre planeta Terra no és nostre, pertany també a totes les generacions que han de venir encara i que han de trobar-hi els recursos necessaris per a poder viure i subsistir. Per tant, hem de defensar el nostre planeta, i és una greu injustícia malbaratar els recursos naturals de què disposa, senzillament perquè no són il·limitats ni són nostres, nosaltres només en tenim l'usdefruit. A l'home no li és lícit de fer tot el que pugui fer, tot el que estigui al seu abast, no. Déu ens va fer administradors de la seva creació perquè en féssim ús, però un ús recte i bo. La nostra justícia no pot quedar mai tancada dins les fronteres de la nostra ciutat o del nostre país, sinó que ha d'arribar a tota la terra i a tots els seus habitants, de manera que cal prendre consciència que allò que fem repercuteix en els altres. Tal com ens ho proposa Mans Unides per a aquesta nova campanya, «Contra la fam, defensa la Terra».

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

FEBRER

14. DIUMENGE

VI de durant l'any (F), Verd. Lectures: Jeremies 17,5-8 / Salm 1 / 1 Corintis 15,12.16-20 / Lluc 6,17.20-26
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ciril i Metodi; Valentí, prev. i mr.; Antoni, mr.

15. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Jaume 1,1-11 / Salm 118 / Marc 8,11-13
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fausti i Jovita, mr.; Claudi de La Colombière, prev.; Joan Baptista de la Concepció, prev.; Santes, Geòrgia, vg.

16. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jaume 1,12-18 / Salm 93 / Marc 8,14-21
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Onèsim, b.; Honest; Porfiri, mr.; beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càscia, pbro.; Santes, Juliana, vg. i mr.

TEMPS DE QUARESMA

17. DIMECRES

Dimecres de Cendra, Morat. Lectures:

Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aleix Falconieri i comp. Fund.; Ròmul, mr.; Silví, b.

18. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 30,15-20 / Salm 1 / Lluc 9,22-25
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simó, b.; Eladi, b.; beat Joan de Fièsola, prev.; beat Francesc de Regis Clé, prev. i mr.; Santes, Bernadeta Soubirous, vg.

19. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gabí, prev. i mr.; Conrad de Piacenza, erm.; Jordi, monjo; beat Àlvar de Còrdova, prev.; Santes, beata Elisabet Picenardi, rel.

20. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi i Potami, mr.; Eleuteri, b.; beat Maurici Proeta, rel.; Santes, Amada, rel.

Lectures bíbliques

Diumenge VI de durant l'any

Lectura primera

Jr 17,5-8

*Maleït el qui es refia d'un ajut humà;
Beneït el qui es refia de l'ajut del Senyor*

Lectura del llibre del profeta Jeremies:

Això diu el Senyor: Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per fer-ne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor. Serà com la pomera de Sodoma en el desert de l'Aràbia, que no tasta mai un moment de bonança; viu en els indrets xardorosos de l'estepa, en una terra salada que no es pot habitar.

Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor i troba en el Senyor la seguretat. Serà com un arbre plantat ran de l'aigua que estén les arrels vora el corrent; quan ve l'estiu, ell no té por, i el seu fullatge es manté fresc; en anys de secada no es neguiteja ni deixa de donar fruit.

Salm responsorial

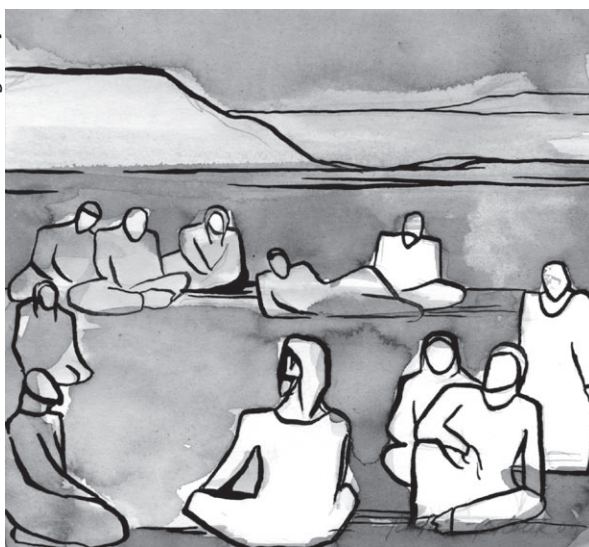
1

Feliç l'home que no es guia pels consells dels injustos, ni va pels camins dels pecadors, ni s'asseu al ròdol burleta dels descreguts. Estima de cor la llei del Senyor, la repassa meditant-la nit i dia.

R. Feliç l'home que té posada en el Senyor la seva confiança.

Serà com un arbre que arrela vora l'aigua: dona fruit quan n'és el temps i mai no es marceix el seu fullatge, duu a bon terme tot el que emprèn. **R.**

Jorge Rojas

No serà així la sort dels injustos; seran com la palla escampada pel vent. El Senyor empara els camins dels justos, i el dels culpables, acaba malament. **R.**

Lectura segona

1Co 15,12.16-20

*Si Crist no hagués ressuscitat,
la vostra fe no tindria objecte*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germanys, si prediquem que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com és que entre vosaltres alguns neguen la resurrecció dels morts? Perquè si fos veritat

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

Proclama de les benaurances i malaurances en un lloc pla

Llegim aquest darrer diumenge, abans de Quaresma, la proclama de Jesús davant d'Israel. Em fixaré tan sols en les variants que presenta el còdex Beza en el primer verset: «(Jesús) havent baixat (de la muntanya) amb ells (en companyia dels Dotze que acaba d'elegir), s'aturà en un lloc pla. Una multitud de deixebles seus i una representació nombrosa del poble provinents de tot Judea i d'altres ciutats...» (Lc 6,17). La composició de lloc de la proclama que Jesús és a punt de fer a Israel és molt escarida, si la contrastem amb la del text ordinari: «...Una gran multitud de deixebles seus i una representació nombrosa del poble provinents de tota la Judea i de Jerusalem i de la costa de Tir i Sidó...» El còdex Beza no qualifica de «gran» la «multitud de deixebles» de Jesús i tan sols insinua que, a més dels deixebles, representats ara pels Dotze, i de la «representació nombrosa del poble» d'Israel (el terme grec *laós* designa sempre en Lluc el poble d'Israel) «provinents de tot Judea» (sense article designa el país jueu), n'hi ha que han vingut «d'altres ciutats», sense especificar d'on vénen, si bé per exclusió designaria a jueus procedents de la diàspora. Lluc deixa entreveure, amb un llenguatge molt mesurat, que la presentació en públic del projecte que Jesús vol mostrar a Israel a través del Dotze no l'ha fet «a la muntanya» (v. 12, rememorant el Sinaí on Jahvè havia proclamat la Llei), sinó «en un lloc pla» (en contrast amb el Temple, «el lloc» per excel·lència), on tots estan en el mateix nivell i on és present «una representació nombrosa del poble» d'Israel que havia vingut tant del país jueu com de la diàspora.

que els morts no ressusciten, tampoc Crist no hauria ressuscitat. I si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe no tindria objecte, encara estariu submergits en els vostres pecats. A més, els qui han mort creient en Crist estarien perduts sense remei. Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però la veritat és que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort.

Al·leluia

Lc 6,23ab

*Alegreu-vos i feu festa,
Perquè la vostra recompensa és gran en el cel.*

Evangeli

Lc 6,17.20-26

*Feliços els pobres.
Ai de vosaltres els rics.*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús amb els deixebles baixà de la muntanya i s'aturà en un indret pla on hi havia molts dels seus seguidors i una gentada del poble que havia vingut de tot el país dels jueus, de Jerusalem i de la costa de Tir i de Sidó. Jesús alçà els ulls i digué mirant els seus deixebles: «Feliços els pobres: el regne de Déu és per a vosaltres. Feliços els qui ara passeu fam: vindrà el dia que sereu saciats. Feliços els qui ara ploreu: vindrà el dia que riureu. Feliços vosaltres quan, per causa del Fill de l'home, la gent us odiarà, us esquivarà, us ofendrà i denigrarà el vostre nom: aquell dia alegru-vos i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel; igual feien els seus pares amb els profetes. Però ai de vosaltres, els rics: ja heu rebut el vostre consol. Ai de vosaltres els qui ara aneu tips: vindrà el dia que passareu fam. Ai de vosaltres, els qui ara rieu: vindrà el dia que us doldreu i plorareu. Ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres: igual feien els seus pares amb els falsos profetes.»

La gran entrada

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Litúrgia romana i litúrgia bizantina

Sobre la base de la tradició original que ve del Senyor (vegeu 1 Corintis 11,23), l'Església ha celebrat l'Eucaristia, des del començament, substancialment amb els mateixos ritus: Paraula i Eucaristia, seguiment dels gestos i paraules del Senyor, invocació de l'Esperit, acció de gràcies al Pare. Tanmateix, també des dels primers segles, i sobretot a partir de l'organització ampla de les Esglésies locals d'Orient i d'Occident (segle IV), s'han format les dites «famílies litúrgiques», en les quals la celebració té peculiaritats en els textos, en el ritual, en els cants, etc. Després d'haver comentat de quina manera la litúrgia romana aconsegueix el gest de Jesús —«prengué el pa... prengué el calze...»— en la part que anomenem «preparació de les ofrenes» (vegeu els dos articles precedents), és bo de veure com ho fa la litúrgia bizantina. Per poc que coneguem l'estil d'aquesta litúrgia, sabem que es distingeix per la seva prolixitat en pregàries lletàniques, en cants del cor, i especialment per la disposició de l'altar, situat darrere d'una mena de retaule d'icones, anomenat «iconostasi», que tanca tota l'entrada a l'espai que correspon al presbiteri. En aquest retaule hi ha una porta principal al centre, i una més petita a cada costat, per on entren i surten el diaca i el prevere quan ho demana el ritual.

L'himne dels Querubins

La preparació dels dons que seran consagrats, el pa i el vi en el calze, la fan el prevere i el diaca immediatament abans de començar l'assemblea eucarística, en una taula separada de l'altar, i els deixen allà, coberts d'un vel. Cal dir que aquesta preparació és llarga, i plena d'accions simbòliques que recorden el misteri de Crist, i molt especialment la seva mort i la seva glòria. S'accentua d'aquesta manera la «memòria» del Senyor.

Acabada la litúrgia de la Paraula, que culmina en la presentació de l'Evangeli des de la porta central —«petita entrada»—, comença la litúrgia eucarística. És aleshores quan el sacerdot i el diaca s'adrecen a la taula on hi ha els dons preparats, i, sortint per una de les portes precedits per l'encens i els ciris, marxen en processó pel mig de la nau, entre els fidels, fins a la porta central de l'iconostasi, entren, i deixen sobre l'altar les ofrenes. És la Gran Entrada.

El conjunt d'aquest ritu va acompanyat d'un cant magnífic, dit «himne dels Querubins». El seu text és eloqüent del significat d'aquest moment de la litúrgia: «Nosaltres, que místicament representem els Querubins, que cantem el trisagi a la Trinitat, font de vida, despullem-nos de tota preocupació terrenal [1a part] i preparem-nos per sortir a rebre el Rei de l'univers, que ve a

l'encontre invisiblement acompanyat pels estols dels àngels, al·leluia...» (2a part). La segona part la canta el cor quan els ministres fan l'entrada per la porta central de l'iconostasi.

Constatem que les idees expressades en l'himne dels Querubins coincideixen bàsicament amb la invitació que fa el sacerdot abans de començar la pregària eucarística: «Amunt els cors!», encara que més desenvolupada en l'himne. Es tracta de dramatitzar el sentit transcendent de l'Eucaristia que ens disposem a celebrar: és una acció celestial, divina, que pertany a l'assemblea de la terra en comunió amb la del cel. El gran protagonista és el Senyor de l'univers, el Crist gloriós. El fet mateix que l'altar estigui situat darrere l'iconostasi indueix a accentuar aquest sentit transcendent de l'Eucaristia, tan característic de la litúrgia bizantina.

Un comentari autoritzat

Així podem considerar la pregària personal i en veu baixa que fa el sacerdot abans de recitar amb el diaca l'himne dels Querubins, tot just abans de començar la processó: «Ningú que estigui lligat als plaers terrenals és digne de presentar-se ni d'apropar-se a Vós, ni d'oficiar davant Vós, oh Rei de la glòria...; vós sou l'ofert i l'ofrena, Crist Déu nostre, el que l'accepta i el que és repartit, i a vós us glorifiquem...»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Francesc Regis Clet

- ✓ **Nascut a Grenoble el 1748**
- ✓ **Pare paül, teòleg i mestre de novicis**
- ✓ **Missioner al sud de la Xina durant les persecucions imperials**
- ✓ **Va morir màrtir l'any 1820**
- ✓ **Canonitzat per Joan Pau II l'any 2000**

Sant Francesc Regis Clet de jove va rebre una sòlida educació cristiana a casa —pertanyia a una família devota— i al col·legi dels jesuïtes. Més tard, seguint la forta vocació religiosa que sentia, va entrar a la Congregació de la Missió, els Pares Paüls. Ràpidament va destacar per una capacitat intel·lectual extraordinària, fins al punt que els seus companys el coneixien pel sobrenom sorneguer de «biblioteca ambulante». Va ser professor de teologia moral i mestre de novicis a diferents seminaris vicencians, fins que amb l'esclat de la Revolució Francesa la comunitat on vivia va ser assaltada i incendiada.

Després d'aquests fets sant Francesc Regis Clet va ser enviat a missions, concretament a evangelitzar el sud de la Xina. Li va ser assignada una àrea enorme, de centenars de quilòmetres quadrats, on ell era l'únic membre de la família vicenciana i un dels pocs occidentals que hi havia. Hi va evangelitzar durant 28 anys en condicions adverses, perquè les autoritats xineses cada cop es mostraven més bel·ligerants amb els missioners. Finalment l'any 1819, en plena persecució per part de l'emperador, un cristià renegat va delatar el missioner francès a les autoritats. Sant Francesc de Regis Clet, que tenia 71 anys, va ser arrestat i executat.

EL CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS OFEREIX UNA NOVA

Espai Von Balthasar
trobada privilegiada

Samuel Gutiérrez

Fotos: Joan Grané
Barcelona*Entre el Clam i el Silenci.*

Aquest va ser el suggeridor títol del recital poeticomusical amb el qual el 22 de gener passat es va inaugurar la nova proposta cultural del Centre Cristià dels Universitaris: l'Espai Von Balthasar. Més d'un centenar de persones, la majoria joves, es van aplegar al número 81 de carrer Villarroel de Barcelona per donar la benvinguda a aquesta agosarada iniciativa artística que neix sota l'aixopluc de l'arquebisbat amb la voluntat d'esdevenir punt de trobada de creació, pensament i cultura.

L'Espai Von Balthasar s'inclou dins de la reformulació que ha viscut en els últims mesos el Centre Cristià dels Universitaris. «Davant de la dificultat cada vegada més gran d'arribar avui als joves universitaris —explica Miriam Martín-Goula, directora de l'Espai— vam iniciar fa algun temps un procés de repensament del CCU. Com a conseqüència d'aquest procés se'ns va ocórrer la idea de potenciar la vessant artística i de creació com a camí espiritual i d'acostament a Déu.» El resultat ha estat la creació de l'Espai Von Balthasar: Creació. Pensament, Cultura», que pretén ser un lloc per esperonar els

joves a fer la seva aportació a la societat. Es tracta d'un espai per a joves universitaris destinat a la creació cultural, artística, audiovisual i tecnològica, la reflexió cultural, el pensament i la recerca de la identitat. «Volem que sigui un espai per crear opinió fonamentada i per promoure el canvi social —afegeix la seva directora—, així com un centre de creació de pensament crític, amb la societat i amb l'entorn.»

La reformulació «ideològica» del CCU ha vingut acompanyada amb l'adequació dels locals com a centre d'audicions, assaig musical i de concerts. Així mateix, com a espai universitari que continua sent, està també destinat a l'in-

tercanvi d'experiències i l'acollida internacional d'estudiants. «L'experiència ens diu —explica Miriam Martín-Goula— que hi ha molts joves en recerca, amb molt de potencial, amb un pensament crític i opinió pròpia, però costa trobar-los. La dificultat principal, en moltes ocasions, és arribar a connectar-hi.»

Suscitar l'experiència estètica

La inauguració el 22 de gener passat de l'Espai Von Balthasar va ser un bon exemple del que aspira a ser aquest centre de creació de cultura. La combinació de música i poesia, juntament amb la

**JORDI MEMBRADO,
DIRECTOR MUSICAL
DE L'ESPAI VON
BALTHASAR****«Qualsevol art sincer, fet des del cor, té cabuda en el nostre espai»****Per què has volgut implicar-te en el nou projecte del CCU?**

Fa temps que conec el CCU, vinc a estudiar-hi i ja he fet alguns concerts. Quan em vaig assabentar que el local es reconvertia en centre cultural i de pensament em va interessar molt. Jo he estudiat Història de l'art, sóc músic, i m'interessa tot el que tingui a veure amb la cultura, especialment la interrelació entre les diverses formes d'expressió artística: música, pintura, poesia...

Quins reptes afrontes com a director musical?

Volem oferir un espai a joves i no tan joves interessats en la cultura i el pensament perquè puguin fer-lo servir com a plataforma de coneixement. L'Espai Von Balthasar vol ser un espai de realització, on es relacionin amb naturalitat els diferents àmbits de la cultura i de la fe. Obrim les portes perquè tothom qui vulgui hi aportï el seu granet de sorra.

Compteu ja amb programa de concerts?

Tot i que encara estem dissenyant el programa, hi ha previstos diversos concerts, musicals en un format diferent del tradicional. Busquem la multidisciplinarietat i les connexions entre les diverses arts. La dansa, la poesia i la música tindran aquí el seu espai i protagonisme.

A quins criteris respondran les vostres propostes**musicals?**

Qualsevol art sincer, fet des del cor, té cabuda en el nostre espai. En aquest sentit, tota expressió artística amb aquestes característiques no deixa de representar també una obertura cap a la transcendència, cap a Déu, i això ens interessa molt. L'art sempre intenta transcendir el que és més immediat, més material... i fins i tot obrir nous mons interiors.

Tot i la teva joventut, ja ets compositor. On s'inspiren les teves obres?

Cada composició és un món. De vegades s'inspiren en textos; d'altres en improvisacions que després vas organitzant... Faig una música molt personal a partir de multitud de sensacions diferents.

Per parlar de fe i transcendència, la música és un camí privilegiat?

Jo crec que sí perquè pel fet de ser la més abstracta de les arts, no et predisposa a res. És un art que permet molta llibertat. Així, grans músics com ara Bach, al qual jo admiro molt, eren persones de gran espiritualitat.

Oferiu una alternativa a altres maneres d'oci?

Potser sí, podria ser una manera atractiva d'entrar en aquesta dinàmica, però més que entreteniment, el que oferim gairebé és un projecte de vida.

PROPOSTA CULTURAL I DE CREACIÓ ARTÍSTICA PER ALS JOVES

Balthasar, punt de trobada d'art i fe

projecció d'imatges audiovisuals, expressava la voluntat de l'espai d'afavorir sempre l'experiència estètica. Poemes de Miquel Martí i Pol, Joan Maragall, David Jou o Màrius Torres, entre altres, van ser acompanyats amb música en directe de Bach, Rakhmàninov o Jordi Membrado, director musical de l'Espai. L'acte va comptar també amb l'actuació del Cor de la Universitat Pompeu Fabra, dirigit per Enric Azuaga.

El recital va consistir en un recull de poemes que traçaven un recorregut espiritual: des de la

fosc i recerca de Déu, passant pel dubte i la incertesa, fins a arribar al desig de Déu i la plenitud. «El nostre desig —afirma la directora de l'Espai Von Balthasar— ha estat el de cedir el protagonisme a la paraula que sorgeix de la més estricta intimitat, aquella paraula que brota des de la profunditat de l'ànima i és expressió de desitjos, sentiments, emocions... en definitiva, hem volgut cedir el protagonisme a la poesia com a expressió de bellesa, sobrietat, harmonia i profunditat.» I afegeix: «Per arribar a la inspiració,

el poeta, com també li passa a l'artista, passa per moments de silenci i quietud, de profunda meditació, el fruit de la qual acaba sent un clam.»

Moltes similituds amb el procés creatiu dels artistes té també l'art de la teologia, sobretot si es practica amb la lucidesa i responsabilitat de Hans Urs Von Balthasar, figura cabdal de l'Església al segle XX una de les tesis del qual afirmava que l'estètica és un camí privilegiat d'acostament al Déu. Per a Von Balthasar l'element estètic és un camí d'accés al misteri de l'existència humana i espai de trobada amb un Déu que és també Bellesa. Aquesta convicció es troba en les arrels del nou centre cristià dels universitaris. Art i espiritualitat, creació religiós s'abracen en l'Espai Von Balthasar, que vol esdevenir referent per a qualsevol experiència estètica oberta a la transcendència.

Juntament amb el recital poèticomusical, l'acte d'inauguració del nou centre va comptar també amb el contrapunt solidari. Es va inaugurar, dins de l'espai d'exposicions, una mostra fotogràfica titulada *La riquesa de la pobresa*, que relata l'estada d'un grup de joves del CCU al Marroc l'estiu de 2009. L'exposició es pot visitar fins al 20 de gener, de 16 a 21 h, als baixos del número 81 del carrer Villarroel.

**Si m'haguessis fet néixer gra de blat,
que seria senzill d'arribar a ser una espiga!
Lluçar, créixer, florir en l'aire assolellat,
entre olivers, en una terra antiga.**

**Si m'haguessis fet néixer raig de llum,
d'aquesta llum, Déu meu, que a tu no t'enlluerna,
m'hauria estat donat de no triar el meu rumb:
el meu destí fóra una recta eterna.**

**Però m'has creat home, fecund, fort.
Has obert un camí a la meua mesura,
i a cada instant he de buscar l'estel del nord
en la nit nostra, viva, però obscura.**

**Tinc por —tinc confiança. Servitud
no hi hauria més dura que la de l'home lliure
si, tant més fatigat com més s'hagués perdut,
pogués perdre el repòs del teu somriure.**

MÀRIUS TORRES (1910-1942)

**MAR GALCERAN,
RESPONSABLE
D'EXPOSICIONS
DE L'ESPAI VON
BALTHASAR**

«Volem promocionar tota expressió artística d'un món interior on habita Déu»

Quin tipus d'exposicions teniu previstes per a l'Espai Von Balthasar?

Després d'aquesta primera exposició de fotografies sobre l'estada solidària d'un grup del CCU al Marroc l'estiu de 2009, tenim unes quantes propostes més en cartera. Una és de pintura i està formada per uns quadres d'una estudiant d'Història de l'Art que exemplifiquen diversos salms de la Bíblia. També exposarem uns dibuixos de Jesús Oliver-Bonjoch, professor de la Facultat de Filosofia i Humanitats de la URL i Doctor en Arquitectura. Fa dibuixos impressionants en tinta d'arquitectura religiosa. Un altra mostra tindrà a veure amb una projecte de cooperació amb la República Dominicana, i també estem en negociacions amb un noi que fa grafitis amb contingut i que pot ser molt interessant.

Quins requisits han de tenir les exposicions que voleu oferir?

El criteri és exposar qualsevol expressió artística, ja sigui fotografia, pintura, escultura o creació audiovisual, que mostri amb sentit, creativitat i esforç, una inquietud d'expressar l'àmbit més pregon d'un mateix, aquell món interior on habita Déu. També ens agradaria que sigui de gent no coneguda perquè volem promocionar la gent que comença o que s'inicia en aquest camp.

Apostareu per un art amb valors?

Sí, però m'agrada més un art amb sentit, un art que realment expressi alguna cosa amb sentit i no sigui el primer que em passa pel cap.

Voleu esdevenir una galeria d'art alternativa?

No sé si alternativa. Jo diria que volem ser una galeria més. De fet, intentem establir sinergies amb altres entitats i per això ja tenim un conveni amb la Sala d'exposicions Pere Casaldàliga, de la Llibreria Claret, i amb la Universitat Ramon Llull. Volem fer xarxa entre tots, amb exposicions rotatives.

Hi haurà ocasió d'intercanviar experiències amb els mateixos artistes?

Sí, a aquesta possibilitat li volem donar molta importància. Perquè no som només un centre d'exposició sinó de transmissió i intercanvi d'experiències vitals entre els mateixos joves. En aquest sentit, hi haurà espais en què convidarem als artistes perquè expliquin per què fan el que fan.

Algú podria pensar que els joves d'avui no estan interessats per la cultura...

No és veritat. Precisament a nosaltres ens interessa recuperar i oferir un espai per a uns joves que ja existeixen, interessats per l'art, la cultura, el pensament... Volem que tinguin un espai de trobada i de reflexió, així com de difusió del que han creat.

Tarragona

Església a Catalunya

Valls s'aboca en la celebració de l'Any Jubilar

Centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Candela

L'arquebisbe i el rector en l'instant previ a encendre la llàntia.

Moment de la processó pels carrers del poble.

Joan Boronat
Valls

El diumenge dia 24 de gener es va iniciar a Valls l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela, que dona pas a tot un seguit d'actes que es perllongaran fins al 6 de febrer del 2011. Un any de gràcia, concedit pel papa Benet XVI, que es brinda als vallencs, per commemorar el centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Candela que va tenir lloc l'any 1911.

La cerimònia d'obertura de l'Any Jubilar va comptar amb una important presència de fidels de Valls i la rodalia, tot un testimoni de filial devoció mariana, que va ser presidida per l'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol Balcells, legat del Papa per a l'ocasió. L'inici de la solemnitat va ser a la parròquia de la Mare de Déu del Lledó, on es va encendre la llàntia de l'Any Jubilar, per donar pas a la processó que es va dirigir cap a l'església arxiprestal de Sant Joan Baptista, passant pel carrer de la Cort, tot interpretant cants dedicats a l'advocació de Santa Maria.

A la porta del temple principal de la ciutat, encara tancada, lloc on es va cantar la *Salve*, es va donar lectura al decret papal de concessió de l'Any Jubilar. Posteriorment, i després de la pregària, l'arquebisbe va obrir les portes del temple, al qual va accedir acompanyat dels preveres, autoritats i poble fidel, amb el cant del *Violai*. Amb l'església plena de gom a gom, per participar a l'eucaristia, el prelat manifestà el desig «que en aquest any jubilar la ciutat de Valls i tots els pelegrins als peus de la Mare de Déu de la Candela acullin els dons de la redempció de Jesucrist. Si és així, la seva celebració serà plenament justificada».

Durant l'homilia, l'arquebisbe Jaume va fer una crida a les famílies vallenques i els va exhortar «que l'any jubilar serveixi per animar-vos a viure la fe a casa vostra, i que la vostra llar sigui també espai on el Crist sigui cregut i testimoni. Que els esposos

cristians s'estimin sempre». Més endavant Mons. Jaume Pujol va manifestar «que l'any jubilar us ompli de tanta alegria interior que l'expressiu amb la vostra mirada i la vostra paraula esperançada. Que durant tot aquest any la vostra ciutat respiri convivència i estimació mútua».

Un dels moments més especials i emotius de l'eucaristia va ser quan els infants van cantar per primera vegada *De la ciutat Estel*, un nou cant dedicat a la Mare de Déu que ha compost mossèn Joan Àguila, que fou vicari de la parròquia de Sant Joan, com també ho va ser el final de la celebració, quan tots els nens i nenes, de la mà dels seus pares, van fer l'ofrena d'una flor a la Mare de Déu.

Actes destacats

Des del dilluns dia 25 de gener i fins al dia 2 de febrer va tenir lloc la novena predicada per Mons. Miquel Barbarà, degà del Capítol Catedral de Tarragona; el divendres 29 de gener els alumnes del Col·legi del Cor de Maria van visitar la Mare de Déu; el diumenge 31 de gener va haver-hi l'ofrena dels fills petits batejats els darrers sis

anys; el dimarts dia 2 de febrer va tenir lloc la representació de la Moixiganga i ofici solemne amb la benedicció de les candeles i processó. La col·lecta dels fidels es va destinar a Càritas per ajudar els damnificats d'Haití.

D'aquest mes de febrer cal destacar la Trobada arxiprestal de Cristians a Valls, el diumenge dia 14, amb eucaristia presidida per l'arquebisbe Mons. Jaume Pujol, a les cinc de la tarda. Pel que fa al mes de març, tenen especial interès les conferències que pronunciaran, a la residència Santa Teresa, Gemma Morató, Ester Romero, Antonieta Mateus i els responsables de la Delegació diocesana de Pastoral de Joves.

Origen de la devoció

La devoció a la Mare de Déu de la Candela és secular. Consten documentalment les súplices dirigides a Santa Maria en la seva imatge, quan la pesta assolava la ciutat de Valls l'any 1348.

Aquesta devoció es va incrementar amb la fundació de les Festes Decennals l'any 1791, quan es va signar el document de compromís de fer cada deu anys una solemne processó voti-

«Aquest any jubilar ens ha d'ajudar a preparar espiritualment aquestes Festes Decennals»

va en honor de la Mare de Déu de la Candela.

En les properes Decennals del 2011 es compliran cent anys de la coronació canònica de la santa imatge de la Mare de Déu. Tal com diu Mn. Josep Bofarull, rector i arxiprest de la parròquia de Sant Joan Baptista de Valls, «aquest any jubilar ens ha d'ajudar a preparar espiritualment aquestes Festes Decennals». El missatge del rector és que aquest «ha de ser un any especial, amb contingut, amb reconciliació i perdó, amb conversió d'actituds i penediment sincer, de trobada amb Jesús i amb la seva Paraula. Maria ens hi vol ajudar perquè és la Mare. Ella ens diu: "Feu el que Ell us digui." Si li fem cas, la seva Paraula i el seu Esperit transformen la nostra vida.»

El Memorial de Sant Fructuós a l'amfiteatre de Tarragona

J. B. / Tarragona

El dia 21 de gener, festivitat de Sant Fructuós, van ser prop de 200 les persones que es van donar cita, a les deu del matí, a l'amfiteatre romà de Tarragona per assir als rés de laudes i lectura de les *Actes del martiri*, del bisbe tarragoní i els seus diaques Sant Auguri i Sant Eulogi.

La pregària va ser encapçalada per Mn. Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya, en absència de l'arquebisbe Jaume Pujol, acompanyat d'algun representant d'altres confessions cristianes.

Es va pregar per l'Església de Tarragona, les seves esglésies germa-

nes i l'Església universal, per donar pas a la lectura de les *Actes del martiri* que, a diferència dels altres anys, es va dur a terme a un costat de l'amfiteatre, en lloc de fer-ho a la mateixa arena del monument, per causa de les obres que es realitzen en tot l'entorn. Aquest acte del Memorial, que és organitzat per l'Associació Cultural Sant Fructuós, va acabar amb el cant dels Goigs en llaor dels tres màrtirs tarragonins que van morir cremats, al mateix amfiteatre, el 21 de gener de l'any 259, sota la persecució dels emperadors romans Valerià i Gal·liè.

Després, al vespre, a la catedral de Tarragona es va celebrar la missa pontifical pròpia de la solemnitat,

dels sants protomàrtirs, presidida per l'arquebisbe, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada per Mons. Víctor de la Peña, bisbe emèrit de Requena (Perú), el vicari general de l'arquebisbat, Mn. Joaquim Fortuny, i un bon nombre de preveres. També hi va assistir el sacerdot de l'Església ortodoxa romanesa Vasile Baltaretu.

En l'homilia l'arquebisbe de Tarragona va fer memòria del passat Any Jubilar i va remarcar la vigència dels seus objectius. També va tenir un record per les víctimes del terratrèmol d'Haití i va fer una crida per ajudar els supervivents. Es van llegir les actes martirials, amb veneració de les relíquies dels sants màrtirs.

Sant Feliu de Llobregat

Professió solemne de tres monjos a Montserrat

Redacció

Montserrat

Diumenge 31 de gener, durant la missa conventual de Montserrat, els monjos Efreem de Montellà, Gabriel Soler i Andreu M. Martínez van signar el seu compromís definitiu amb la comunitat benedictina de Montserrat i van ser consagrats com a monjos per a la seva professió solemne. A la cerimònia, que va ser presidida per l'abat de Montserrat, el P. Josep M. Soler, hi van assistir els monjos de la comunitat, que actualment està formada per 76 membres —sis d'ells en procés de formació—, a més dels familiars i amics dels tres professors solemnes.

Durant la celebració, Efreem de Montellà, Gabriel Soler i Andreu M. Martínez van llegir, davant del pare abat i la resta de monjos de la comunitat i els fidels assistents, la cèdula de professió, que és un text escrit a mà

per cadascun dels tres, i que diu el següent: «Prometo davant Déu i els sants dels quals conservem aquí les relíquies, i en presència del pare abat d'aquest monestir i dels seus monjos, lligar-me a aquesta comunitat, viure com a monjo i ser obedient segons la Regla de sant Benet.»

En acabar, van signar l'esmentada cèdula sobre l'altar de la basílica de Santa Maria i, posteriorment, van cantar un verset del salm 118: «Rebeu-me, Senyor, segons la Vostra Paraula, i viuré, que no em vegi confós en la meua esperança», que van repetir tres vegades. D'aquesta manera, van expressar la voluntat de donar-se plenament amb la confiança de l'ajut de Déu. Acabat aquest punt, i després que el pare abat els fes lliurament dels signes de la seva condició de monjos —la cogulla i el llibre de pregària—, van rebre l'abraçada de tots els monjos professors solemnes, com a símbol d'unió i d'acolliment a la comunitat.

Per què val la pena avui dia abraçar la vida monàstica?

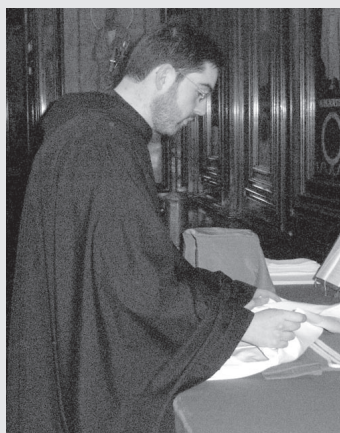
«En el pròleg de la seva Regla, sant Benet fa una escenificació que li serveix per explicar la vocació. Descriu una situació en la qual el Senyor, “buscant-se un operari entre la multitud” a qui fa la crida diu: “Qui és l'home que estima la vida, i desitja veure dies feliços?” I si tu, en sentir-ho, responies: “Jo”, et diu Déu: “Si vols la vida veritable i perpètua, guarda't la llengua de mal, que no diguin res de fals els teus llavis; decanta't del mal i fes el bé, busca la pau i segueix-la.”»

Quan un cristià es decideix per abraçar la vida monàstica, es converteix en un d'aquests operaris d'entre la multitud que, havent escoltat la crida de Déu, aixeca la mà per dir: “Jo.” És una manera de demostrar l'amor per la vida i el desig de viure dies feliços; és un desig de viure la vida veritable i perpètua. Perquè, què busca l'home, sinó la felicitat? Què busquem, sinó donar un sentit a la nostra vida que ens permeti viure-la de forma veritable i profunda? I encara, el cristianisme no és un camí de recerca de l'autèntica felicitat?

»Feliç és la primera paraula del llibre dels salms, el llibre que els monjos anem recitant de forma cíclica durant la nostra pregària. El primer salm ens diu que és “feliç l'home que no es guia pels consells dels injustos, ni va pels camins dels pecadors, ni s'asseu al ròdol burleta dels descreguts”. Continua dient que aquest home feliç és el que “estima de cor la Llei del Senyor, i la repassa meditant-la nit i dia”, i el compara amb “un arbre que arrela vora l'aigua: dona fruit quan n'és el temps i mai no es marceix el seu fullatge; duu a bon terme tot el que emprèn” (Sl 1). Un altre salm, més endavant, ens diu que és feliç “l'home que venera el Senyor, i estima de cor els seus preceptes”.

»Aquestes dues cites esbossen el concepte de felicitat que ens dona l'Escriptura. Per tant, la següent pregunta seria: i quina és la Llei del Senyor? En l'Evangeli, quan Jesús és interrogat sobre aquesta qüestió respon que el manament més gran de la Llei és “Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot el pensament”. Aquest manament és el més gran i el primer. El segon li és semblant: “Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments de la Llei i dels Profetes es fonamenten en aquests dos” (Mt 22,39).»

EFREM (SALVADOR) DE MONTELLÀ I LLAURADÓ va néixer a Barcelona el 27 de març de 1970. És diplomad en piano, professor de Solfeig, de Teoria de la Música, Transposició i Acompanyament, i també de piano. Ha estat professor de Música. La seva activitat de voluntariat s'ha desenvolupat en associacions, en el terreny de la música. Actualment està acabant els estudis de Batxillerat en Teologia a Montserrat.

«Ser monjo al segle XXI té, al meu entendre, el mateix sentit que ha tingut des que un home va ser el primer monjo. Segons Mn. Ballarín explica en un llibre dedicat als monjos, el primer monjo va ser el primer home que es va embadalir mirant una posta

de sol i va saber que, veient allò, veia més que allò que veia. El monjo era, i és, aquest home que s'embadaleix davant la meravella de Déu, i se'n meravella tant, que pensa dedicar-se només a servir humilment la seva font. El monjo és l'home que és cridat a aquesta meravella amb una força tal que no pot resistir i, seguint aquesta crida, emprèn una forma de vida diferent de la del seu entorn, buscant de seguir aquesta crida.

»Aquesta base és comuna a tots els monjos de totes les èpoques i de totes les menes, i va acompanyada d'un fort i doble compromís. El monjo es compromet, en primer lloc, a créixer segons Jesucrist, es revesteix de l'home nou segons Jesucrist diu el ritual, el monjo es compromet a seguir i configurar-se a Jesucrist. Però es compromet, immediatament, a servir els seus germans en aquest camí, a ajudar-los en el seu creixement.

»Per a mi, aquestes són les dues bases de la vida monàstica en tot temps i en tot lloc, en totes les seves concrecions històriques, tant les que segueixen vigents avui dia, com les que s'han extingit i les que han de venir. Meravella i compromís són la pedra sobre la qual es pot construir la vida d'un monjo.»

GABRIEL (JAUME) SOLER I VILLEGAS. Nascut a Berga el 25 d'agost del 1980, és llicenciat en Ciències Polítiques per la Universitat Autònoma de Barcelona. Entre les tasques que té encomanades al monestir destaquen: la conservació de teixits de la sagristia de la basílica, la col·laboració en les Jornades de Cultura Humanista, les traduccions per a la revista montserratina *Studia Monàstica* i el seu treball en la Secció d'Arqueologia Bíblica del Museu de Montserrat i en la Pastoral del Santuari. Actualment, està realitzant els estudis de Filosofia i Teologia a Montserrat.

«Abraçar la vida monàstica significa per a mi donar una resposta a una crida, una inquietud que em mena a una donació a Déu que he sentit i vull viure d'una m a n e r a

senzilla.

»Ser monjo és també una continuïtat en la vida de l'Església: som una anella més que, en el nostre cas, des de fa segles vivim en comunitat, compartint els béns, portant una vida de pregària, d'acolliment i de treball. Aquesta forma de vida no és gaire diferent en els seus aspectes més fonamentals de la que es podia donar fa un temps, tot i que les formes concretes han anat variant.

»Molta gent es dona de maneres diverses: alguns formen una família, altres dediquen la seva vida als pobres, als malalts, a les missions o bé com a sacerdots. Moltes persones, sense ser-ne conscients, fan un servei social, sense un referent religiós explícit. Penso que no hi ha unes maneres de donar-se a l'Evangeli més vàlides que les altres, totes ho són si es fa amb generositat i anant a fons. Per a mi aquestes vides arrelades a unes conviccions profundes i obertes al servei dels altres són les vides que valen la pena de ser viscudes.»

ANDREU M. MARTÍNEZ I MOTOS va néixer el 19 de setembre de 1953 a Cazorla (Jaén), tot i que va viure a la Sénia (Montsià). Ha treballat en el món de la pedagogia musical. El seu contacte amb Montserrat el va iniciar arran de la participació a les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia, dirigides pel P. Gregori Estrada, del qual es va convertir en un ferm col·laborador. També va tenir contactes amb l'Escola de Pedagogia Musical (EPM), mètode P. Ireneu Segarra. Actualment organitza les Trobades d'Animadors de Cant de Montserrat i treballa a l'hostatgeria del monestir.

Barcelona

Reflexions sobre el capellà catòlic

Mons. Ureña: «La solució a la manca de clergat rau a procurar sacerdots, no a considerar ordinàries solucions que són per a situacions extremes»

Redacció
Castellldaura

Més de cent sacerdots procedents de les diòcesis catalanes es van reunir, els dies 27 i 28 de gener, a Castellldaura (Premià de Dalt) per reflexionar sobre els trets que han de definir el capellà catòlic, en les 45enes Jornades de Qüestions Pastorals organitzades pel Centre Sacerdotal Rosselló. Hi van intervenir tres experts i tres bisbes, entre els quals hi havia l'arquebisbe de Saragossa, Mons. Manuel Ureña, que va clausurar la trobada. En la seva intervenció, l'arquebisbe de Saragossa va destacar que «la solució a la manca de clergat rau a procurar i cercar sacerdots, no a considerar com a ordinàries solucions que són per a situacions extremes». L'arquebisbe es va referir, per exemple, a les situacions en què una comunitat no pot comptar amb un sacerdot els diumenges: a aquestes els ha recomanat que es reuneixin per pregar però que «no vagin més enllà de les normes establertes».

Segons Mons. Ureña, la recerca de nous capellans s'ha de complementar amb «una distribució més equànime del clergat» i amb «demanar al clergat més disponibilitat». Respecte de la pastoral vocacional, en va destacar el paper que hi té la família, i també va insistir en la necessitat de «no ometre l'adequat discerniment» de manera que els que accedeixin al sacerdocí reuneixin condicions. L'arquebisbe de Saragossa va tractar sobre la relació de l'Eucaristia

El bisbe Taltavull va parlar de les dimensions del ministeri sacerdotal.

«Hem de recuperar la il·lusió: que se'ns vegi contents i feliços en el nostre ministeri», va dir Sebastià Taltavull

amb el sacerdocí. El matí de dimecres van intervenir també Philip Goyret, professor de Teologia Dogmàtica a la Facultat de Teologia de la Universitat de la Santa Creu de Roma, i Pere Montagut, director de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona.

Goyret va repassar la doctrina del Concili Vaticà II sobre la unitat i el paper del sacerdocí en la vida de l'Església. Glossant Joan Pau II, va alertar del «risc de clericalitzar el laïcat i de secularitzar el sacerdocí». En la seva opinió, va explicar que sacerdocí comú i sacerdocí ministerial «són necessàriament complementaris per al ple desenvolupament de la vida de l'Església».

Per la seva part, Montagut va aprofundir en les implicacions espirituals de

l'exercici del ministeri sacerdotal. Al seu entendre, «correspon al sacerdot donar als homes el Redemptor en persona: allò econòmic, social o polític es podrà trobar en altres».

De la seva banda, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, va obrir les jornades amb una conferència sobre les dimensions del ministeri sacerdotal: ensenyar, santificar i regir. Mons. Taltavull va explicar que regir és sobretot servir tothom, donar la vida pels altres a imitació del Crist, «que no va venir a ser servit sinó a servir i a donar la vida». En aquest sentit, va animar els presents a estar «sempre molt disponibles, les 24 hores del dia», a les necessitats dels fidels i «viure la unitat de vida des de la caritat pastoral». El bisbe va remarcar la importància de gaudir amb la feina sacerdotal: «Hem de recuperar la il·lusió: que se'ns vegi contents i feliços en el nostre ministeri.»

D'altra banda, el professor de Teologia Espiritual a la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra, Javier Sesé, va reflexionar sobre l'espiritualitat sacerdotal i la secularitat. En la seva opinió, el rector d'Ars (sant Joan Baptista Maria Vianney) va representar una «gran fita vivencial», perquè «mostrà amb el seu exemple on rau l'essència de la veritable santedat viscuda en el ministeri sacerdotal, independentment de les condicions humanes i socials en què es desenvolupi». L'expert de Pamplona també va alertar del risc de confondre «secularitat i secularització», «qüestió que, de fet, en la pràctica ha influït negativament en la vida de molts sacerdots seculars».

Finalment, el bisbe de Conca, Mons. José María Yanguas va il·lustrar la necessitat que el capellà sigui home de comunió, és a dir, que «la tasca essencial del seu ministeri és establir la comunió dels homes amb Déu i d'aquests entre si».

Dos juristes catalans guardonats en la festa de Sant Ramon de Penyafor

Redacció / Barcelona

Amb motiu de la festivitat de Sant Ramon de Penyafor, en un acte celebrat al cor de la catedral de Barcelona i presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach, es van lliurar els guardons concedits pel Ministeri de Justícia a dos prestigiosos juristes catalans, el Dr. Francesc Xavier Bastida i Canal i el Dr. Ramon Maria Rodon i Guinjoan.

Al Dr. Francesc Xavier Bastida li va ser imposada la Creu distingida de primera classe de l'Orde de Sant Ramon de Penyafor i al Dr. Ramon Maria Rodon i Guinjoan la Medalla d'Or del mateix Orde.

Amb el cardenal Martínez Sistach van presidir l'acte Xavier Puigdollers, president de l'Associació d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafor; Manuel Rucabado, president emèrit de la mateixa associació, i el Dr. Joan Guiteras i Vilanova, degà del Capítol de la Catedral. Van assistir a l'acte representants del món jurídic català, entre els quals hi havia el magistrat del Tribunal Constitucional, Eugeni Gay

Montalvo. Obert l'acte pel cardenal Martínez Sistach, van parlar Joan Guiteras, canonge, Xavier Puigdollers i Antoni Casañas, que van recordar les activitats i publicacions dels dos guardonats. En les paraules finals, després del lliurament dels dos guardons, el cardenal Martínez Sistach va manifestar la seva satisfacció per aquest reconeixement a dues personalitats de la ciutat. «Els dos guardonats —va dir el cardenal— són veritables deixebles d'aquell gran servidor del dret que fou sant Ramon de Penyafor. Els felicito a tots dos i agraeixo a l'Associació d'amics i devots del sant vilafranquí haver tingut la iniciativa de demanar aquestes distincions per als dos guardonats.»

Abans de l'acte de lliurament de les distincions, es va celebrar una missa a la capella on es guarda el sepulcre de sant Ramon de Penyafor, missa que va presidir Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit, i a la qual va participar un nombrós grup de devots del gran sant català en el dia de la seva festivitat.

Un any més el Tamboret d'en Pau reparteix joguines

Redacció / Barcelona

Ja fa setze anys que, sota l'impuls del diaca Pau Cazeneuve i la seva esposa, Vicenta Descarrega, un bon grup de matrimonis reparteixen joguines als nens i nenes de Sant Josep de la Muntanya. Bicycles, ordinadors, jocs electrònics, nines, jocs i fins i tot dos periquitos

formen la llarga llista de joguines repartides entre seixanta nens i nenes, el dia 10 de gener. «I no volem passar per alt les entregues en metàl·lic —prou considerables— de dues entitats a favor de la Comunitat de Sant Josep de la Muntanya», destaquen Pau Cazeneuve i Vicenta Descarrega amb l'afabilitat que els caracteritza.

Lleida

Presenten a la Mare de Déu del Blau els infants batejats a la catedral

Promouen la creació d'un col·lectiu que aplegaria les nenes que porten el nom de Blau

Jordi Curcó
Lleida

La catedral de Lleida va acollir el diumenge 31 de gener i, per segon any consecutiu, una trobada d'infants que han estat batejats en aquest temple durant el darrer any. Va tenir lloc amb motiu de la festa de la Mare de Déu del Blau. La trobada va començar amb la celebració d'una missa presidida pel degà del capítol catedral, Josep Antoni Ginestà, i celebrada pel capítol, Mn. Daniel Turmo, assistint com a diaca Mn. Mateu Hidalgo. Durant la celebració i abans de l'ofertori, els infants, acompanyats dels seus pares i padrins, van fer la renovació de les seves promeses baptismals.

L'Eucaristia, solemne i molt festiva, amb la presència bulliciosa dels infants, va acabar amb un acte simbòlic de presentació d'aquests infants a la Mare de Déu del Blau, tot pregant per la seva intercessió. A la trobada s'hi van sumar també unes quantes nenes, que porten aquest nom tan lleidatà de Blau o Maria del Blau.

Abans d'aquest simbòlic acte, es va fer una breu explicació històrica de la Mare de Déu del Blau, venerada des de fa set anys al presbiteri de l'altar

major de la catedral nova. La talla és de l'escultor Jordi Safont, que la va fer l'any 1447 perquè presidís la Porta dels Apòstols de la Seu Vella, d'on prové. D'això, en fa ni més ni menys que 563 anys.

També va ser recordada la popular llegenda que explica el perquè d'aquest popular i tan lleidatà nom de Mare de Déu del Blau, que és alhora referència evident al blau o màcula que llueix al front.

Segons la narració llegendària, va ser produït com a conseqüència de l'enveja i de la ira humana. Diuen que va ser quan els canonges van encarregar una imatge de la Mare de Déu per ser col·locada a la Porta dels Apòstols de la Seu Vella. El temps passava i el mestre, a fi de tenir-la enllestida en el termini fixat, va fer treballar el seu aprenent en l'execució de l'escultura. Aquest tenia més traça artística que el seu mestre i va esculpir una formosa cara de la Mare de Déu. L'escultor, en contemplar-la, no va poder contenir la seva enveja i, irritat, va llençar el martell damunt la cara de la Verge amb el desig de malmetre-la. La imatge, però, restà ben sencera i en l'indret del front on va rebatre l'eina va afloïr un senyal, com si hagués picat en carn viva. Aquest és el Blau que encara avui els lleidatans poden contemplar i admirar.

Així mateix, amb l'avinentsa d'aquesta festa, la catedral nova va

organitzar una jornada de portes obertes, gràcies a la qual els lleidatans van poder visitar l'Arxiu Capitular recentment remodelat. Els visitants van poder contemplar el seu important fons documental i molt especialment l'anomenada Bíblia de Lleida.

També el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal va organitzar una jornada de portes obertes i una visita temàtica dedicada a la Mare de Déu del Blau, que es va iniciar al Museu i que va acabar a la mateixa catedral nova.

Coincidint amb aquesta festa s'ha donat a conèixer la iniciativa per tal d'organitzar unencontre de nenes i noies que porten el nom de Blau, per tal de constituir un col·lectiu que promogui la coneixença entre les Blaus i les seves famílies, així com promoure la festa de la Mare de Déu del Blau, el culte i devoció. Aquest col·lectiu tindria també l'objectiu i la missió de donar a conèixer a aquesta advocació mariana, de tan arrelada tradició a la ciutat de Lleida.

Tots aquells que estiguin interessats en aquesta singular iniciativa, oberta a tothom, poden contactar amb els seus promotors a l'adreça electrònica blauslleida@gmail.com. Des que es va donar a conèixer aquesta iniciativa, ja són més d'una desena les famílies que han contactat amb els promotors, un jove matrimoni amb una nena de tres anys que és diu Blau.

Vic

Llanars: homenatge al rector centenari

Xavier Bisbal / Llanars

La parròquia de Sant Esteve de Llanars i molts comarcans van homenatjar el seu rector, Mons. Lluís Suriñach, prelat d'honor, amb motiu del seu centenari. El bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, va oficiar una missa d'acció de gràcies, en presència de les autoritats de la comarca i de la Generalitat, amb els cants de la Coral de Camprodon. En acabar va rebre diversos regals: una medalla centenària, una campana i una estàtua representativa de la seva persona. Mons. Romà Casanova va destacar que l'homenatge val també pel servei de tants sacerdots en els pobles del nostre país i Mons. Suriñach va dir unes paraules d'agraïment.

Mn. David Compte, vicari general de Vic, ha escrit al Full Diocesà de Vic que «la fe, a Lluís Suriñach, li fa mirar el món amb la mirada de Déu. Per això gaudeix d'allò més amb totes les coses bones de la creació: és un apassionat del futbol, talment que mira de no perdre's cap partit; bon caçador i extraordinari boletaire, coneix cada pam

de la muntanya; toca el piano a casa i l'harmòniom a l'església; avicultor de mena i enamorat de les flors; ha conduït la moto, enfundat amb la seva sotana, per tota la comarca fins que fa un temps li van "recomanar" que potser fóra millor que el conduïssin on fes falta».

Lluís Suriñach és el més petit de vuit germans, nasqué a Rocabrú (Ripollès) l'any 1909. Als onze anys ingressà al seminari de Girona, essent ordenat prevere el 18 de juny del 1933. Fou destinat a Calonge i a Camprodon, però el 1936 hagué de fugir a la «zona nacional», a causa de la revolució, i exercí el seu sacerdoci a les parròquies de Zabalza i Adoin, a Navarra. El 1939 tornà a Camprodon i de seguida l'enviaren a Sant Julià de Tregurà i Sant Miquel de Setcases, després a Vianya (1946) i finalment, a Llanars (1956), d'on n'és rector fins al dia d'avui. Fa uns mesos, el papa Benet XVI el va nomenar prelat d'honor, conferint-li el títol de monsenyor en agraïment i reconeixement al seu sacerdoci viscut amb joia i senzillesa tota la vida.

Tibidabo informa

1 Recés de Quaresma

El dissabte 13 de Febrer a les 10 hores invitem tots els adoradors i persones que vulguin participar al **Recés de preparació a la Quaresma**.

2 Adoració Perpètua

Quaresma com a temps de preparació a la Pasqua ens crida a la reflexió i oració. El Temple del Tibidabo t'invita una hora al mes a participar en l'Adoració.

3 Grups de Reflexió de la Bíblia

Dissabtes d'11 a 12 hores **Grups de reflexió de la Bíblia** per a totes les persones que vulguin reflexionar sobre la Paraula de Déu. Demaneu informació al P. Rector, telèfon: 934 175 686.

4 Preparació per als sagraments de la Confirmació i Unció dels Malalts

Durant aquest any per a totes les persones, grans o joves, que vulguin rebre aquests Sagraments amb una preparació abans de la celebració. Informació P. Rector.

5 Viatges i Peregrinacions

- * Del 26 d'abril a l'1 de maig: Santa Síndone. Llocs Salesians.
- * 18 d'abril: Beatificació del Pare Bernardo Hoyos.
- * 4, 5 i 6 de juny: Santuari de Lourdes.
- * Dies 3 al 8 de juliol: Any Compostel·là.
- * Dies 11 al 20 d'octubre: Terra Santa i Petra.

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA
AMB NOSALTRES. SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

Club⁺amics

PROGRAMACIÓ PER A L'ANY 2010

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a TERRA SANTA

✓ DEL 24 AL 31 D'AGOST

✓ DEL 27 DE DESEMBRE AL 3 DE GENER

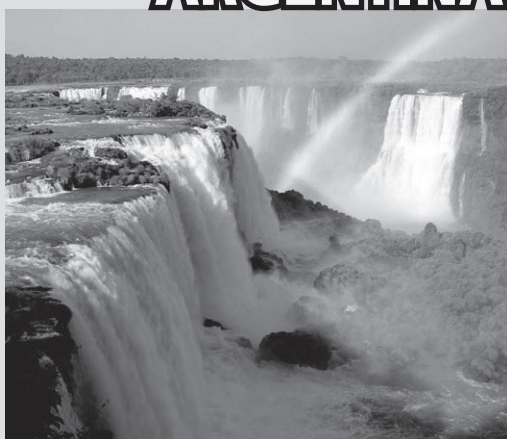
CROÀCIA i Santuari de Medjugorje

DE L'1 AL 8 DE JUNY

ITINERARI EXCLUSIU PER A AMICS

ARGENTINA

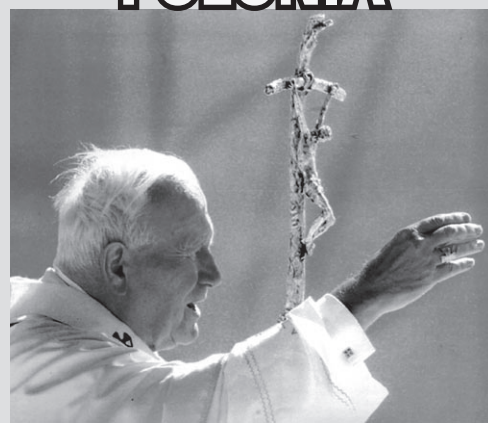

Parcs nacionals
de Patagònia,
d'Iguazú i
missions
jesuítiques i
Buenos Aires
amb Santuari
de Luján.

DEL 9 AL 21 D'AGOST

RUTA DE JOAN PAU II

POLÒNIA

DEL 2 AL 9 D'OCTUBRE

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica *relitur* viatges GC 1045 D

FÀTIMA

DEL 12 AL 18 D'ABRIL

LOURDES

Coincidint amb la
trobadra internacional
de Metges Cristians

DEL 7 AL 9 DE MAIG

DEL 15 AL 17 D'OCTUBRE

ARS I NEVERS

DEL 18 AL 21 DE JUNY

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

ANY XACOBEU

DEL 7 AL 13 DE JUNY

PLACES LIMITADES.
PER A MÉS INFORMACIÓ
CLUB+ amics

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 - 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 - FAX 934 092 775

CORREU ELECTRÒNIC: INFO@CLUBMES.CAT

Girona

«El turisme rural és el que millor s'identifica amb el concepte d'acolliment»

El bisbe de Girona participa en la III Trobada de Cases de Turisme Rural

Víctor Gay
Camós

Acollits a Can Tapis, un emplaçament privilegiat a la comarca del Pla de l'Estany, la Delegació diocesana de la Pastoral del Turisme i Santuaris va aplegar més de seixanta representants del sector del turisme rural que, per tercera vegada, s'han aplegat per reflexionar a l'entorn d'aquesta realitat social en el sector i també respecte de les possibilitats que ofereix en l'acció pastoral. El bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, hi va participar, juntament amb el delegat diocesà, Mn. Salvador Batalla, i els membres de la Comissió diocesana d'aquesta pastoral especialitzada.

El bisbe de Girona va intervenir en la trobada amb unes reflexions a l'entorn del fenomen social del turisme que, en el marc territorial de la diòcesi, es manifesta de formes diverses: platja, grans equipaments hotelers, càmpings, senderisme, etc. i de forma especialment dinàmica en els darrers anys, el turisme rural, que «és el que millor s'identifica amb el concepte d'acolliment». Va assenyalar que l'usuari/tipus d'aquestes cases es caracteritza per la seva sensibilitat envers la natura, l'entorn, la recerca d'una certa serenitat, un

El turisme rural ofereix un contacte directe amb la naturalesa.

model turístic «que ajuda a asserenar les persones» i que les ajuda a retrobar quelcom que s'ha perdut en la nostra societat.

El sector del turisme rural té la gran oportunitat d'oferir realitats de país que semblen oblidades o enfosquides. Tot respectant els sentiments de cada client, moltes cases de turisme rural són properes físicament a determinats monuments cristians, esglésies, ermites,

monestirs, que cal oferir com a visita, ja que configuren el territori i expliquen moltes de les seves realitats en el decurs del temps. Aquesta oferta respectuosa no ha de suposar cap interferència en les creences dels usuaris de les cases, al contrari. Segons va apuntar el bisbe, el model francès que el mateix president de la República va explicar al papa Benet, l'anomenada laïcitat positiva, considera el fet religiós com un valor

positiu en la nostra societat. Un bé moltes vegades desconegut o oblidat, especialment entre els més joves. «Cal convertir certes dificultats en possibilitats», va resumir el bisbe Francesc, que va agrair la tasca que es porta a terme des de la majoria de cases de turisme rural presents a la diòcesi a l'hora de mostrar la identitat, les arrels cristianes del nostre país, als seus usuaris.

El primer d'intervenir en la III Trobada de Cases de Turisme Rural va ser el Dr. Marc Sureda, historiador de l'art, un gironí que actualment dirigeix el Museu Episcopal de Vic, i que va assenyalar en una docta exposició els elements que configuren un edifici religiós que mereixen l'atenció dels visitants.

Va seguir una taula rodona amb la participació de la presidenta de l'Associació de Cases de Turisme Rural de les comarques gironines, la seva predecessora i membres de l'esmentada Comissió diocesana. També hi va ser convidat el president del Consell Comarcal de la Garrotxa i alcalde de Sant Joan les Fonts, Joan Espona, promotor d'un seguit d'iniciatives que han fet del turisme social a la comarca tot un referent en el sector. Els col·loquis, després de cadascuna de les intervencions esmentades, van ser enriquidors i profitosos per a tots els participants.

Solsona

Trobada Missionera Familiar a Juneda

Redacció / Juneda

El dissabte 23 de gener es va fer a Juneda, a la casa de colònies Les Obagues, la 2a Trobada Missionera Familiar, amb el nom *Amb els nens d'Àfrica trobem Jesús*, que és el lema de la Jornada de la Infància Missionera. S'hi van reunir seixanta-cinc persones del bisbat.

L'encontre es va iniciar a les 10 del matí i va començar amb una pregària per als adults i un petit oratori per als nens, on se'ls va explicar com Jesús estima tots els infants, siguin d'on siguin, i com els beneïa i pregava per ells, com avui fan els mossens.

Els nens més petits, acompanyats dels grans, que els van fer de monitors, van veure dues pel·lícules de la infància missionera, després van jugar a un monopoli solidari i van confeccionar unes guardioles missioneres per a cada família. Els pares van veure la pel·lícula *La misión*, amb una introducció històrica per part de Mn. Jordi Orobítg.

A la tarda, els fills van tenir una estona de

jocs, mentre que els pares van fer el fòrum de la pel·lícula. Així, parlant entre tots, es van treure moltes consideracions que van ajudar tothom a valorar aspectes que potser no s'havien percebut.

Tot seguit, per grups es va preparar l'eucaristia, que va ser un resum de tot el que s'havia viscut durant el dia. La celebració es va acabar

Molts infants van participar en la trobada.

amb el repartiment d'una guardiola missionera per a cada família, perquè, tot estalviant alguna de les despeses, es pogués fer el donatiu per a la Infància Missionera. Al final de la missa, el mossèn va fer una benedicció especial als nens. La jornada es va acabar compartint el berenar.

Inici de curs de l'Escola de Formació de Laics a Cervera

Ramon Estany / Cervera

El dissabte 16 de gener va començar el nou curs de l'Escola de Formació de Laics a Cervera. Aquest és el segon any que aquest curs es duu a terme a la zona Urgell-Segarra i que s'imparteix a les dependències del Col·legi Sagrada Família d'Urgell de Cervera.

Cada quinze dies, els dissabtes al matí, una quinzena d'alumnes reben classes dels diferents professors encarregats d'aquesta formació que també es dona de manera paral·lela a Casserres, mentre que a Solsona, la seu central, enguany només es fan els recessos, els exercicis i algunes jornades.

El bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, va ser l'encarregat d'inaugurar el curs de Cervera amb els temes *Eucaristia* i *Jo sóc cristià*.

Les jornades tenen l'estructura típica de *laudes*, tres classes i eucaristia amb alguns petits descansos que s'aprofiten, entre l'alumnat, per fer conversa i conèixer-se.

Cicle de conferències

Amb motiu del seu 10è aniversari, l'Escola de Formació de Laics ofereix un cicle de conferències obert a tothom. El dia 2 de març, Francesc Torralba, catedràtic de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, parlarà de *Els catòlics en la societat civil*, a la sala d'actes de l'Escola Vedruna de Berga, a les 20 h.

El dia 12 de març, Josep Antoni Duran i Lleida, líder demòcrata cristià, parlarà de la *Participació dels catòlics en la política*, a la sala d'actes de la Comunitat General de Regants del Canal Segarra-Garrigues de Tàrraga, a les 20 h.

El dia 10 d'abril, l'arquebisbe Luis Francisco Ladaria, secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, parlarà de *Crist, únic Salvador de la humanitat*, a la Sala dels Sants Màrtirs del Palau Episcopal de Solsona, a les 11.

Sant Feliu de Llobregat

«La missió no és, per a nosaltres, un voluntariat, sinó una opció de vida»

Cristina Belenguer i David Ferreiro, matrimoni enviat en missió a Bolívia

Samuel Gutiérrez

Durant aquest mes de febrer la Cristina i el David faran realitat un somni que arrossegueu des de la seva joventut: esdevenir missioners. Ho faran, a més, plegats, com a matrimoni, després de poc més d'un any d'haver-se promès amor etern. El proper 14 de febrer seran enviats en missió per la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, concretament pel bisbe Agustí Cortés, a un poblet de Bolívia per ajudar infants i joves en la seva formació humana i intel·lectual. Aquest jove matrimoni de Torrelles de Llobregat viu la missió com a crida de Déu, com a vocació dins l'Església a oferir la seva vida a favor dels més pobres.

Com va sorgir la intuïció d'emprendre, poc després de casar-vos, l'aventura missionera?

La vocació missionera és una crida que nosaltres, d'una manera o d'una altra, ja havíem sentit individualment abans de conèixer-nos. Quan vam començar a caminar plegats, a festejar, aviat vam posar en comú aquesta inquietud tan forta d'anar a viure i treballar al tercer món: la missió *ad gentes*. Inicialment, cadascú de nosaltres pensava que l'altre ho deia per quedar bé, ja que ens semblava que no podia ser veritat que compartíssim una vocació com aquesta. Al mateix temps, cap de nosaltres no havíem concebut abans de conèixer-nos la possibilitat d'acabar formant una família missionera, sobretot per la dificultat de trobar algú amb qui compartir aquest compromís tan radical. Tot plegat ens va confirmar encara més que estàvem fets l'un per l'altre. En aquest sentit, la crida a la missió no és només, per a nosaltres, una decisió puntual d'anar al tercer món, sinó que forma part del nostre projecte de vida. Sentim amb força la vocació de servei als altres, especialment els més desfavorits. Això és el que dóna sentit a la nostra vida! El nostre projecte de matrimoni és de «casa oberta», d'entrega, és a dir, abocat sempre als altres. Ara serà a Bolívia, però quan tornem a Catalunya, si és que tornem algun dia, viurem aquí amb aquest mateix esperit. Allà on sigui, ens sentim cridats a viure als marges!

Amb totes les ONG, confessionals i no confessionals, que avui ofereixen la possibilitat d'anar al tercer món, per què vau decidir fer-ho a través de l'Església catòlica, concretament enviats per la vostra diòcesi de Sant Feliu?

Els nostres referents són catòlics i missioners. Això és el que som i, inevitablement, aquesta realitat determina el nostre compromís. Nosaltres no volem fer un voluntariat més, sinó que es tracta d'una opció de vida, som missioners laics, i això, a nosaltres, només ens ho ha ofert l'Església catòlica.

Vol dir això que viviu l'opció mis-

«La nostra fe és missionera i no som Església si no som missioners. El dinamisme que aporta la missió és imprescindible per a nosaltres»

sionera com a crida de Déu?

Sense cap mena de dubtes! Tot ha estat tan providencial per a nosaltres! Déu ha estat present en la nostra relació des del primer dia i és Ell qui ens empeny a anar de missions. Comptem, a més, amb el suport total de la nostra parròquia i de la nostra diòcesi, que, en definitiva, és qui ens envia de missió *ad gentes*. És la nostra família qui ens envia.

Molta gent us dirà que no esteu bé del cap, que això no és normal.

La gent ja ens coneix i no se sorpren tan fàcilment. La família pateix una mica pel futur i per la seguretat, però els tranquil·litza molt saber que hi anem junts. Tot i les pors típiques, ens veuen feliços i això és, per a ells, molt reconfortant. Al mateix temps, els amics que no són creients se senten interpel·lats i creiem que el nostre testimoni els fa bé...

Hem parlat molt de les vostres motivacions però gens encara del vostre destí...

Tot i que inicialment, a través d'OCASHA-Cristians amb el Sud, ens havien assignat un projecte a l'Equador, aquest va fallar i finalment el nostre destí serà un poblet de Bolívia que es diu Rodeo, prop de Cochabamba. Entrarem a formar part d'una comunitat que porta una escola rural de Fe i Alegria, on farem de tot. Per començar, juntament amb dues noies laiques

bolivianes, atendrem els infants que van a l'escola secundària i de batxillerat, farem educació en valors, reforç escolar... Alguns d'aquests nois viuen lluny del col·legi i això fa que visquin interns amb nosaltres durant tota la setmana. En aquest sentit, nosaltres esdevindrem per a ells el seu referent adult més proper. Tot plegat ens il·lusiona moltíssim!

Hi ha un compromís de temps mínim d'estada a Bolívia?

Sí, el compromís mínim és de tres anys, i després el podem anar renovant. En un mateix projecte podem estar un màxim de 12 anys. És important, doncs, que el projecte no depengui tot de nosaltres, sinó que de mica en mica vagi passant a mans de la gent d'allà.

El vostre somni és passar tota la vida com a missioners?

Sí. Ens sentim missioners. La nostra opció missionera és ara i sempre. De totes maneres, per tal de ser realistes a curt termini o mitjà, el projecte que ara encetem ens el plantejarem de moment a deu anys vista. A partir d'aleshores, ja veurem què ens demana Déu. El que és clar és que ja sigui al tercer món, ja sigui al primer, sempre serem missioners.

Quina importància té per a vosaltres el fet d'integrar-vos en una petita comunitat cristiana?

És fonamental perquè estem convençuts que durant la missió hem de tenir també molta cura de la nostra vida espiritual. Nosaltres no som persones de catequesi ni d'estar gaire a la

parròquia, però sí que necessitem treballar la vida litúrgica, comunitària i de pregària. Hem fet experiència que quan descuides l'espiritualitat, comences a relativitzar les coses i la nostra acció minva moltíssim. Tenim molt clar que hem d'alimentar la nostra fe, formar comunitat, caminar plegats juntament amb altres germans. De fet, afrontem el projecte de Bolívia juntament amb un noi de Ciudad Real amb el qual intentarem fer comunitat i equip de treball. No volem que les moltes necessitats socials que haurem d'afrontar ens arrossequin i ens facin perdre el sentit de tot plegat. Necessitem moments de pregària i de comunitat. Aquesta és la riquesa de la tradició cristiana.

Quines seguretats deixeu enrere per marxar al tercer món?

Ho deixem tot. Deixem feines estables i fixes, la casa, la família, els amics... Tot això ho hem rebut a la nostra vida com a do Déu, i amb la mateixa alegria ara hi renunciem. Però que ningú no pensi que és fàcil, perquè ens trobem molt bé, en un moment molt feliç de la nostra vida, tan laboralment com afectivament. Estem molt bé, però hem de marxar...

«Heu» de marxar?

Sí, sí, ho hem de fer, però no com a obligació, sinó per respondre a la crida forta que sentim. No fer-ho seria traïr-nos a nosaltres mateixos. En aquesta etapa de la vida, tot i que estem molt bé, no ens veiem fent voluntariats puntuals, sinó que sentim que hem de fer un compromís global, que ompli tota la nostra vida.

Sou conscients del perill de creure-us «salvadors» dels altres? Com concebeu la missió?

Per a nosaltres l'opció missionera passa, abans que res, per acompanyar el poble que ens acull. Això ho tenim molt clar. El nostre testimoni ha de ser de paraula, però sobretot de vida, amb molta humilitat. No som herois. Som gent que respon a una crida de Déu. La nostra fe, que és amor, és la font de la qual bevem, però no la imposarem mai als altres. Caminem tots junts en el camí de la vida.

Com ha estat la preparació per a la missió a OCASHA?

OCASHA, amb seu a Madrid, és una associació de laics missioners de l'Església catòlica al servei dels pobles del Sud. És la que ens ha acollit i ha buscat el projecte de Bolívia. Tot i això, la formació estricta per a la missió l'hem rebuda a l'Escola de Formació Missionera, juntament amb preveres i religiosos cridats a la missió. La formació que hem rebut ens ha obert els ulls a una realitat que es troba molt estereotipada. Ens ha permès sortir de nosaltres mateixos, conèixer millor l'Església, oferint-nos un ventall molt ampli de possibilitats. La nostra Església és molt dinàmica. Hi ha tantes realitats i tan diverses! Allà hem descobert que la nostra fe és missionera i que no som Església si no som missioners. El dinamisme que aporta la missió és imprescindible per a nosaltres.

Quin són els vostres referents missioners?

Tot i que siguin molt diferents entre ells, Pere Casaldàliga i Carles de Foucauld. Són gent que ho han deixat tot per seguir les seves intuïcions vitals.

**EUCARISTIA
D'ENVIAMENT
MISSIONER**

**14 de febrer de 2009,
a les 19.00 h,
a la catedral de
Sant Llorenç de Sant
Feliu de Llobregat**

La veu del metge

Salut i crisi (2)

L'origen dels símptomes

La salut és per a la medecina l'absència de malaltia a tots els nivells de la persona. Això no obstant, per als individus no sempre aquesta absència de malaltia significa «salut». Això és degut al fet que «el sentiment de salut» és també una percepció d'un mateix i un reflex de com ens sentim amb l'entorn. Hi ha persones sense malaltia (i sense trobar-se en període de crisi) que se senten malaltes i, fruit de la seva percepció distorsionada tenen símptomes com els dels malalts.

Malgrat tot, els «temps de crisi» de tot tipus tenen la potencialitat de posar el cos i la ment de la persona en un estat tan gran d'excitació que pot generar símptomes. Algunes vegades és causat per la hipersensibilitat neurològica que provoca l'estat d'alerta (insomni, tos, palpitations, al·lèrgies) i d'altres per l'esgotament que provoquen els nivells elevats i permanents de les hormones d'estrès en determinats òrgans (migranya, indigestió, hipertensió arterial).

Tenim així una llista de símptomes freqüents que pateixen les persones com a conseqüència de la seva percepció de la crisi. La persona té les proves i exploracions mèdiques normals però experimenta molèsties com «de malalt». Les consultes mèdiques comunes només poden distreure-la amb noves exploracions i tractaments simbòlics que no serveixen per res.

El pes de les causes

Una revisió científica de molts pacients va permetre fa uns quants anys identificar les causes més freqüents de símptomes de crisi individual i donar-los un valor o pes depenent de la seva capacitat per «fer aclaparar» emocionalment una persona normal. Quan un afectat repassa la llista i hi identifica les seves circumstàncies personals, només ha d'anar sumant el «pes» de cada circumstància. Si la suma total es troba per damunt dels 200 punts, l'habitual és que una persona sana comenci a experimentar símptomes com els d'un malalt, sense ser-ne.

Tractament inicial

Aquest procés d'identificació és moltes vegades un bon inici de tractament. Quan una persona sotmesa a l'estrès d'una crisi, a més nota que li apareixen símptomes i dolors, inevitablement es preocupa encara més i acostuma a tenir més símptomes o de més intensitat. És un peix que es mossega la cua. En una situació com aquesta, pot ser salvador que la persona pugui identificar en una única llista (vegeu taula) totes les situacions d'estrès (personal, familiar, econòmic, social, efectiu), calcular la suma del pes de cadascuna d'elles i descobrir amb sorpresa que està suportant molt més del que es pensava. És així com la persona entreveu una nova percepció del que viu. Encara que

CIRCUMSTÀNCIES EN L'ÚLTIM ANY	PES
Mort de cònjuge	100
Divorci	73
Separació	65
Privació de llibertat	63
Mort d'un familiar proper	63
Malaltia o incapacitat greus	53
Matrimoni	50
Perdre la feina	47
Reconciliació de la parella	45
Jubilació	45
Malaltia d'un familiar proper	44
Embaràs	40
Problemes sexuals	39
Arribada d'un nou membre a la família	39
Canvis importants en la feina	39
Canvis importants a nivell econòmic	38
Mort d'un amic íntim	37
Canvi de feina	36
Discussions amb la parella	35
Demandar una hipoteca alta	31
Fer efectiu un préstec	30

Escala de factors d'estrès

alguns símptomes es mantinguin, ara ja «sap» que el que «li passa» no és una malaltia sinó una «sobrecàrrega»

CIRCUMSTÀNCIES EN L'ÚLTIM ANY	PES
Canvi de responsabilitat en la feina	29
Un fill/a abandona la llar, matrimoni, universitat	29
Problemes amb la llei	29
Fites personals excepcionals	28
La parella comença o deixa de treballar	26
S'inicia o s'acaba el cicle d'escolarització	26
Canvis importants en les condicions de vida	25
Canvis en els hàbits personals	24
Problemes amb el cap	23
Canvi en l'horari o condicions de treball	20
Canvi de residència	20
Canvi d'escola	20
Canvi en la forma o freqüència de les diversions	19
Canvi en la freqüència de les activitats religioses	19
Canvi en les activitats socials	18
Demandar una hipoteca o préstec menor	17
Canvis en els hàbits de la son	16
Canvis en el nombre de reunions familiars	15
Canvi en els hàbits alimentaris	15
Vacances	15
Nadal	12
Infraccions menors de la llei	11

de pes emocional invisible que té els mateixos efectes en l'ànima que una motxilla pesada a l'esquena.

La salut en imatges

L'edat mitjana: la corporeïtat

L'edat mitjana, a Europa, comprèn un llarg període de temps (aproximadament del 500 al 1500) amb diversitat d'idees, formes culturals, religioses, polítiques... La literatura mèdica és abundant i el seu desenvolupament està en relació amb el bagatge cultural grec que àrabs i jueus van transmetre. La «dietètica» (com a estil de vida), la «farmacèutica» (com a ciència dels medicaments) i la «cirurgia» (com a intervenció instrumental) són els tres eixos teòrics i pràctics d'aquesta època. La «bona salut» és l'equilibri entre el cos i l'esperit, entre la vida individual i col·lectiva: una participació en l'ordre de la creació. No podia ser d'altra manera tenint en compte la font cultural grega de la qual beu.

Els segles XII-XIII inauguren un esdeveniment sociocultural cabdal: el naixement de la universitat; és a dir, la transmissió de cultura a través de l'ensenyament, la investigació i l'educació intel·lectual d'un sector de la població. La universitat és un compromís social que demana involucrar-se activament en l'evolució i el progrés social; no oblida, ans al contrari, la dimensió humanista ni els valors socials del present seguint amb atenció, o protagonitzant un procés de canvi, d'innovació, d'aquests mateixos valors.

Els tres eixos teòrics i pràctics de l'edat mitjana, citats més amunt, tenen com a referent la corporeïtat: és a dir, el cos i l'esperit. Però, quan parlem de corporeïtat, a què ens referim? La corporeïtat es refereix al cos i a tot allò que aquest fonamenta i provoca: l'esperit no es pot deslligar del cos que el sosté i l'expressa. Ho veiem. El cos és allò més particular,

La Universitat d'Oxford, una de les més prestigioses d'Europa a l'edat mitjana.

més proper, el lloc on hom fa la primera experiència de vida i de relació; un lloc farcit d'oportunitats, sensibilitats, recursos, influències, contrastos... és l'escenari quotidià de l'existència: és una presència a través de la qual el «jo» personal s'expressa, es dona a conèixer, es relaciona i va construint la interioritat:

***PER LLEGIR: Lluís Duch. Escenaris de la corporeïtat. Antropologia de la vida quotidiana. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2003.**

Rosa M. Boixareu Vilaplana
Professora de Blanquerna Salut (URL)
i de l'Institut de Ciències Religioses
de Barcelona

el silenci i el diàleg amb si mateix. El cos mostra la personalitat i aquesta no es construeix al seu marge. El cos és la finestra per mitjà de la qual hom veu i és vist; hom pateix i és patit (hom «sent» i «és sentit»), de tal manera que és també a causa del cos que podem parlar de la persona com d'un principi unitari que compagina la interioritat (la decisió) i l'exterioritat (l'execució). La història humana és la història del cos, del «jo» íntim i, alhora, públic.

Les funcions del cos es duen a terme, d'una banda, amb l'autonomia pròpia de l'organisme i, de l'altra, amb certa dependència del subjecte i de l'entorn. Cada òrgan compleix les seves funcions d'acord amb un «criteri» biològic, alhora aquest «criteri» biològic no és aliè a l'estimació que la persona en té, a les preferències que hom estableix en relació amb les condicions generals de vida, amb l'estil de vida, amb l'escala de valors, amb la cultura. La salut i la malaltia tenen a veure amb el «criteri» biològic, però també tenen a veure amb els «patiments» de la persona, amb allò que l'afecta, amb les seves opcions, amb les seves motivacions. Ja veiem que l'experiència corporal no és mai solament del cos.

La corporeïtat és relació i experiència personal i social. La corporeïtat, teixeix, refà i desfà una xarxa de comunicació interpersonal. No és aliè a la vida personal la qualitat d'aquestes relacions socials ni allò que hom decideix respecte d'elles. La salut i la malaltia són experiència personal i relacional, i amb aquesta mateixa experiència s'afavoreix una convivència marcada per la salut, o bé per la seva absència.

«La confusió a Haití afavoreix l'activitat de màfies d'adopció il·legal i tràfic de menors»

Marta Arias és directora de Sensibilització d'Unicef Espanya

Eduard Brufau

La setmana passada un grup de persones dels Estats Units va ser detingut a Haití quan intentaven treure del país il·legalment trenta infants per donar-los en adopció. Poc després es va comprovar que la majoria de menors en realitat no eren orfes. Per a Marta Arias, d'Unicef Espanya, fets com aquest posen en relleu la realitat de la infància en aquest país, que si abans del terratrèmol ja era prou dura ara ha esdevingut alarmant. Arias exposa quines són les prioritats i els compromisos d'Unicef amb els infants d'Haití amb motiu de la catàstrofe.

Quines actuacions duia a terme Unicef a Haití abans del terratrèmol?

La nostra feina a Haití se centrava en tres programes temàtics: Salut i nutrició (incloent prevenció i control del VIH/sida), Educació bàsica i atenció a la primera infància i Protecció infantil i juvenil (centrats en infants del carrer, en situació d'esclavatge, orfes, delinqüents juvenils, afectats pel VIH/sida, víctimes de catàstrofes naturals i infants no inscrits). A més, Unicef treballa en el foment de capacitats al país i la sensibilització al voltant dels temes d'infància. Finalment, ja treballàvem en programes d'emergència per atendre la població afectada pels huracans del 2008.

Quina és la prioritat d'Unicef a

«La prioritat és trobar i atendre els infants al mateix país»

Haití en aquestes primeres setmanes després del sisme?

Les prioritats ara se centren a atendre les necessitats més bàsiques dels infants (atenció mèdica i alimentació, però també intentem ajudar-los a

recuperar el joc i la normalitat per reduir l'impacte psicosocial del desastre), garantir la seva protecció i cercar la reunificació familiar, posar en marxa les campanyes de vacunació (que arribarà a mig milió d'infants), garantir la provisió d'aigua (incloent infants i adults, orfenats i hospitals) i donar suport a la reobertura de les escoles.

A quins problemes han de fer front en aquests moments els infants haitians?

El terratrèmol d'Haití ha afectat molt especialment els infants, pel seu gran nombre i enorme vulnerabilitat. Tots els infants afectats tenen necessitat d'atenció mèdica, nutricional i psicosocial, però ens preocupen molt especialment aquells que ara mateix estan sols. En aquest cas el risc és molt més gran perquè a més poden ser víctimes del tràfic de menors, l'explotació sexual i altres tipus d'abusos.

Quins són els projectes d'Unicef a llarg termini sobre el terreny?

Unicef està compromesa amb el desenvolupament d'Haití a llarg termini. D'una banda, mantindrem els programes que ja eren en marxa abans del terratrèmol, però sobretot ens centrarem en un pla de reconstrucció que ataqüi l'arrel dels problemes del país. Per a nosaltres és fonamental reforçar el rol de l'Estat (reforçament institucional) perquè el país no depengui de l'ajuda externa, al voltant de dos prioritats bàsiques i que es reforcen mútuament: la lluita contra

la pobresa (que al final és la causa primera de la vulnerabilitat infantil) i l'establiment d'un sistema efectiu de protecció infantil.

Per què la legislació internacional prohibeix l'adopció en cas de catàstrofe?

La llei espanyola d'adopció internacional impedeix expressament l'adopció d'infants procedents de països en situació de catàstrofe natural o conflicte bèl·lic, precisament per garantir la seva protecció i evitar actuacions precipitades que puguin redundar en un perjudici més gran per als mateixos infants. Molts d'ells tenen pares o familiars directes als quals cal buscar en primera instància. A més, la confusió que es genera en situacions afavoreix l'activitat de màfies d'explotació, adopció il·legal i tràfic de menors.

Com valora la resposta ciutadana davant de la situació a Haití?

La població espanyola està sent enormement generosa i solidària i és una cosa que valorem molt positivament. El mateix oferiment de famílies per adoptar o acollir infants té un valor enorme i cal agrair-lo, si bé com he explicat abans en aquest moment la prioritat és trobar i atendre els infants al propi país. Quan ho expliquem la majoria de la gent ho entén i simplement s'ofereix per a qualsevol cosa que pugui ser necessària, en una actitud que, insisteixo, és realment positiva.

«El dolor d'Haití és el nostre dolor»

Una família de Llinars del Vallès comença una nova vida amb la seva filla Daphekaina mentre treballa per a la reconstrucció del país caribeny

Carme Munté / Llinars del Vallès

«De seguida ens van reconèixer i, tot i que per a ells era tard i semblaven una mica desorientats, van venir cap a nosaltres i ens van abraçar. La Daphekaina se'm va agafar al coll i ja no em va deixar anar.» Amb aquesta intensa abraçada, en el marc de l'ambaixada espanyola a Santo Domingo, culminava per a Reyes Barragán i Darío Moreno el procés d'adopció de la seva filla Daphekaina, un procés llarg i ardu com tots els processos d'adopció però en aquest cas amb el patiment afegit per les conseqüències del terrible terratrèmol d'Haití.

Reyes Barragán i Darío Moreno, pares de dos fills, Abraham i Moisès, van prendre l'any 2005 la decisió d'iniciar el procés d'adopció d'una nena a Haití i ja des d'aquell moment van anar forjant el lligam emocional amb el país caribeny. Quan juntament amb quatre famílies més ja estaven a punt de viatjar a Haití per culminar el llarg procés d'adopció, va passar el terratrèmol. «El món se'ns va esfondrar», explica Reyes Barragán, «recordo que anava conduint cap a la feina i plorava alhora, perquè no sabia què fer».

Superats els primers moments d'incertesa els pares catalans van saber que els seus fills s'havien salvat, a diferència de molts altres que havien

mort o quedat orfes. «El dolor d'Haití és el nostre dolor», expressa Reyes Barragán, «els informatius i els diaris aviat en deixaran de parlar, però la reconstrucció d'Haití trigarà anys i serà una tasca dura i complicada en la qual el món s'haurà d'impliar». «Els infants són els éssers més vulnerables davant d'una situació tan terrible com aquesta», afegeix, «ara molts nens i nenes hauran perdut

els pares i no es pot permetre que caiguin en mans de màfies o de persones sense escrúpols; de la mateixa manera que no es pot permetre que infants amb família, als quals el terratrèmol va separar, siguin trets del país precipitadament».

Mentre aquesta família de Llinars del Vallès gaudeix ja de les primeres setmanes en companyia de la seva filla Daphekaina i van enfilant plegats els lligams de l'amor, pensen també en la manera de posar el seu granet de sorra per a la reconstrucció d'Haití. «Les quatre famílies catalanes vam decidir, en un principi, d'unir-nos per impulsar la reconstrucció de la Maison des Anges, l'orfenat on eren els nostres fills.» «Ara aquesta idea inicial sembla que està prenent forma», explica Reyes Barragán, «possiblement serà algun tipus de fundació d'abast estatal». La iniciativa comptarà també amb el suport d'altres famílies que ja havien adoptat a Haití i que també volen col·laborar en la reconstrucció del país.

«A nosaltres ens agradaria que en el futur, quan haguem d'explicar tot això a la nostra filla, li puguem dir que el seu país va superar aquesta dura prova», explica Reyes Barragán, «un país castigat pels mals governs i pels desastres naturals», però que gràcies al tarannà lluitador de la seva gent serà capaç de tirar endavant.

La Doctrina Social de l'Església i l'economia (4)

La darrera encíclica social

El juny passat va ser publicada la carta encíclica *Caritas in veritate*, on Benet XVI, seguint els plantejaments de la Doctrina Social de l'Església, torna a fer una crida a la humanització de les relacions econòmiques i socials entre els pobles i entre els homes; una cristianització, en definitiva, perquè com diu la *Gaudium et spes*, en Jesucrist trobem la veritat completa sobre l'home i el món.

La definició dels fonaments de l'actuació social ha estat sempre l'aportació de la doctrina social en aquest camp. Recordem, per exemple, el principi de subsidiarietat, o les colònies de treballadors a Catalunya i a molts llocs d'Europa de començaments del segle XX propugnades per la *Rerum novarum* de Lleó XIII; i el principi de destinació universal dels béns explicitat pel Concili (*Gaudium et spes*) i per Pau VI amb la *Populorum progressio*, i que Joan Pau II va explicar com la hipoteca social que grava tots els béns.

El principi fonamental és el de la dignitat de la persona humana, en el qual troben fonament tots els altres principis i continguts de la doctrina social, com el del bé comú i el de la subsidiarietat. Tots ells són expressió de la veritat —realitat— sencera de

forma natural, pot conèixer aquesta veritat, si bé amb certes dificultats intrínseques i extrínseques al subjecte. Cal assenyalar que la fe, humana o sobrenatural, és també una forma raonable de coneixement humà.

El fonament de la veritat

Per tant, les relacions econòmiques i socials s'han de fonamentar en la veritat. Sense veritat, els interessos privats i la lògica del poder envaeixen l'actuació social, diu Joseph Ratzinger. I la veritat més pregonada sobre l'home és la seva transcendència, la qual cosa significa que el desenvolupament humà no pot atorgar-se el seu darrer significat per ell mateix. El progrés ha d'impulsar l'home a fer, conèixer i tenir més per ser més. Perquè el veritable progrés humà ha d'assolir la totalitat de la persona en totes les seves dimensions: sense la transcendència pot restar reduït només a l'increment del tenir.

El Papa alemany recorda que cal també la justícia distributiva i la justícia social en l'economia: el mercat no pot regir-se només pel principi d'equivalència dels béns intercanviats (justícia commutativa), perquè aleshores no produeix la confiança recíproca generalitzada i la cohesió social que necessita per al seu bon funcionament. Aquesta és la veritat sobre la funció econòmica humana.

L'encíclica recorda que cal una interacció ètica de la consciència i la intel·ligència per tal d'assolir un progrés realment humà. Compartir els béns i els recursos, la qual cosa sembla el desideràtum de l'autèntic desenvolupament, no s'assegura només amb la tècnica, la ciència, les relacions de conveniència i el dret: per contribuir al bé comú cal l'amor i la solidaritat, que formen part de la veritat transcendent de l'ésser humà.

En un context més ampli, abastant totes les relacions humanes, Benet XVI ho assenyala brillantment: «La caritat només resplendeix en la veritat i pot ésser viscuda autènticament. La veritat és la llum que dóna sentit i valor a la caritat. Aquesta llum és simultàniament la de la raó i la de la fe, mitjançant la qual la intel·ligència arriba a la veritat natural i sobrenatural de la caritat, tot percebent el seu significat d'entrega, acollida i comunió. Sense veritat, la caritat cau en un mer sentimentalisme. L'amor es converteix en un embolcall buit que es farceix arbitràriament. Aquest és el risc fatal de l'amor en una cultura sense veritat. És una presa fàcil de les emocions i les opinions contingents dels subjectes, una paraula de la qual s'abusa i que es distorsiona, i acaba per significar el contrari. La veritat allibera la caritat de l'estretor d'una emotivitat que la priva de continguts relacionals i socials, i tanmateix d'un fideisme que mutila l'horitzó humà i universal» (n. 3).

Coherència moral

A tall de resum transcriu un dels darrers paràgrafs del document, el qual, crec, ens interpel·la a tots, no només als estaments dirigents i responsables de la vida econòmica i social: «El desenvolupament mai no estarà plenament garantit per forces que, en gran mesura, són automàtiques i impersonals, provinguin tant de les lleis de mercat com de polítiques de caràcter internacional. El desenvolupament és impossible sense homes rectes, sense operadors econòmics i agents polítics que sentin fortament en la seva consciència la crida al bé comú. Es necessita tant la preparació professional com la coherència moral. Quan predomina l'absolutització de la tècnica es produeix una confusió entre els fins i els mitjans, l'empresari considera com a únic criteri d'acció el màxim benefici en la producció; el polític, la consolidació del poder; el científic, els resultats dels seus descobriments» (n. 71).

Josep M. Huguet

Consultor en Logística i Producció

«Benet XVI recorda que cal una interacció ètica de la consciència i la intel·ligència per tal d'assolir un progrés realment humà»

l'home coneguda per mitjà de la raó i de la fe. I aquest és el missatge de fons de l'encíclica.

Benet XVI torna a insistir, des de la perspectiva de les relacions humanes, en la racionalitat dels principis i la vida cristiana: el contingut de la fe cristiana i la seva explicació de l'home, la societat i el món, no és arbitrari ni deslligat de la realitat, no és fruit d'una voluntat aliena capritxosa ni proposa explicacions inintel·ligibles o fantasioses. Al contrari, responen i es fonamenten en la veritat de l'ésser humà i, per tant, són conformes a la raó, l'objectiu de la qual és el coneixement de la veritat. Com ja va apuntar al discurs de Ratisbona, una fe irracional no seria una fe cristiana. La intel·ligència humana, de

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
per només 117 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 117€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 58,50€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Neix «El Bon Pastor», un canal de comunicació per a preveres

Aquesta revista mensual, difosa per internet, és fruit de l'Any Sacerdotal

Rosa María Jané Chueca

El mes de gener va sortir el primer número de la revista *El Bon Pastor*, un butlletí que es difon mensualment per internet i que s'adreça a preveres. Com explica Mn. Norbert Miracle, un dels capellans que integren l'equip d'aquesta iniciativa, «la revista vol ser una aportació senzilla i alhora profunda, en el marc d'aquest Any Sacerdotal, que ajudi els qui ens hem compromès de cor en el ministeri presbiteral. *El Bon Pastor* vol tenir una perspectiva de continuïtat que vagi més enllà d'aquest esdeveniment, i desitja consolidar-se com una publicació propera feta per preveres i adreçada a preveres en ple segle XXI».

Un grup de professors de la Facultat de Teologia, diocesans i religiosos, van acollir la invitació del degà, Mn. Armand Puig, de promoure una revista mensual que fes visible alguns denominadors comuns als preveres de Catalunya, segons comenta Mn. Norbert Miracle, «compartits igualment per molts altres preveres: comunió fraterna, eclesialitat convençuda i caritat pastoral envers un món necessitat d'Evangeli». Als noms de Norbert Miracle i Armand Puig, cal sumar el de

Xavier Morlans, Joan Planellas i Agustí Borrell, que completen l'equip.

Un dels objectius de l'Any Sacerdotal és promoure el compromís de renovació interior dels preveres. Per a Mn. Miracle, *El Bon Pastor* pot ser una bona eina per promoure aquest compromís perquè «volem que la revista sigui un

canal on els preveres que hi escriguin puguin expressar-se tal com ho farien si tinguessin un intercanvi de vida amb un amic prevere. Avui són necessàries paraules d'encoratjament mutu davant del gran repte de comunicar l'Evangeli "amb nou ardor", en paraules dels bisbes catalans. És l'hora d'escoltar paraules d'esperança i de consol, i de bandejar el pessimisme».

Els sacerdots són els autors i els destinataris d'aquesta revista, on es poden trobar aquestes seccions: un comentari a un fet d'Església, un comentari a un fet de la societat, una reflexió a partir d'un text bíblic, una reflexió a partir d'un text patristic, diversos comentaris en referència a l'espiritualitat presbiteral, a l'exercici de la pastoral i a la celebració litúrgica. També hi ha un escrit d'un bisbe i una aportació sobre un llibre, pel·lícula o esdeveniment cultural d'actualitat.

Des del primer moment, la revista ha fet una aposta clara per internet. Com diu Mn. Norbert Miracle, «ens va semblar que seria una forma ràpida i alhora econòmica de presentar la revista en aquest format, tot i que no descartem, en un futur, la possibilitat d'afegir-hi el suport en paper. Justament, el papa Benet XVI, en el missatge per a la

Jornada dels Mitjans de Comunicació d'aquest curs, deia als preveres: "Us renovo la invitació a assumir amb saviesa les oportunitats específiques que ofereix la moderna comunicació. Que el Senyor us converteixi en apassionats anunciadors de la Bona Notícia també en la nova àgora que han donat a llum els nous mitjans de comunicació"».

La capçalera de la publicació, *El Bon Pastor*, assenyalava Mn. Miracle, ens indica que és molt significatiu que «una revista per a preveres porti el nom d'aquell que "dóna la vida per les seves ovelles". A més, amb això volem retre homenatge a la històrica *Revista ministerial de la clerecia*, fundada pel Dr. Carles Cardó l'any 1927, que tant de bé va fer en el seu moment».

L'editorial del primer número de *El Bon Pastor* deia que la revista es presenta com «un pont entre nosaltres, preveres, un espai de serenar i profunditat, a l'abric de malentesos i desconfiances, d'atacs i desconsideracions». En aquesta línia, Mn. Miracle subratlla que «la manera de relacionar-nos els preveres entre nosaltres ha de ser la que brota de l'Evangeli de Jesús, i que es troba al nucli de la fraternitat sacramental dels qui hem estat ordenats. Tot estil que es fonamenti en la desconfiança i la desconsideració està renyit amb l'estil del nostre Mestre i fereix la comunió eclesial». I afegeix: «*El Bon Pastor* mirarà d'unir ministeri i comunicació de l'Evangeli per tal d'enfortir la confiança i la fraternitat entre els qui hem estat cridats a ser deixebles i ministres del Senyor, i servidors incansables dels homes i dones d'avui.»

Mons. Piris lloa la tasca dels periodistes sobre Haití

SIC / Madrid

La Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, va lliurar els Premis Bravo! 2009 el 27 de gener passat. Aquests premis reconeixen «la tasca meritòria de tots aquells professionals de la comunicació en els diferents mitjans, que s'hagin distingit pel servei a la dignitat de l'home, els drets humans i els valors evangèlics».

Durant l'acte de lliurament, Mons. Piris va lloar la tasca dels periodistes en relació amb el terratrèmol d'Haití: «Des d'aquesta mirada positiva vers la comunicació social, considero molt digna d'elogi, i així ho vull fer constar de manera especial des d'aquesta tribuna de l'Església, la perseverança amb la qual els mitjans de comunicació presenten les conseqüències terribles del terratrèmol que ha sembrat de mort i destrucció Haití, el país més pobre d'Amèrica, i el reclam de solidaritat que duen a terme amb les víctimes de la catàstrofe.» El bisbe de Lleida va recordar que la premsa, la ràdio, la televisió i internet alerten «sobre la magnitud de la tragèdia que reclama ajuda urgent i generosa, així com la necessitat que els governs i altres organitzacions i institucions s'impliquin amb diligència davant d'una de les catàstrofes més devastadores de les darreres dècades. Us donem les gràcies als mitjans de comunicació i als professionals per la vostra tasca solidària!»

Mons. Joan Piris va destacar que «els

mitjans han cobert la tragèdia d'Haití en condicions difícils i, fins i tot, han sabut perseverar en l'esforç de trobar lloc per a la seva crida de socors tenaç quan l'agenda informativa l'ocupaven afers més casolans o els habituals de la política nacional, europea o mundial. Aquest treball ens recorda una cosa que mai no hauriem d'oblidar: que la comunicació no és possible sense la referència als altres, des del nivell bàsic de les relacions interpersonals fins al de la vida social en el sentit més ampli. La solidaritat tampoc no podria dur-se a terme sense la comunicació que dona a conèixer i que aproxima el patiment dels altres, fins a sentir-lo com a propi i familiar».

El prelat també va reconèixer que «tots aquests corrents de solidaritat, així com la generositat dels ciutadans anònims i l'heroisme dels voluntaris, no haurien estat possibles i no ho seran en el futur sense la contribució inestimable dels mitjans de comunicació». Igualment, va recordar que la veritable raó de ser de la comunicació social «necessita sempre, per a un servei eficaç i veritable a la societat, un fonament sòlid antropològic i uns valors ètics i morals, basats en la dignitat inviolable de l'ésser humà i dels seus drets fonamentals, començant pel de la vida des de la seva concepció fins al final natural de la seva existència. Per això mateix considerem imprescindible en els comunicadors veritables la responsabilitat o sensibilitat moral i el sentit vocacional».

El bisbe Piris, amb els guardonats d'enguany.

Premis Bravo! 2009

Premi Bravo! Especial:	José M. Javierre (periodista, sacerdot i escriptor)
Premi Bravo! Premsa:	setmanari <i>Alfa y Omega</i>
Premi Bravo! Ràdio:	Radio 5 todo noticias (RNE)
Premi Bravo! Televisió:	<i>Madrid opina</i> (Telemadrid)
Premi Bravo! Cinema:	<i>Pantalla grande</i> (Popular Televisión)
Premi Bravo! Música:	Inma Shara (directora d'orquestra)
Premi Bravo! Publicitat:	Campanya «Metro de Madrid» (agència McCann Erickson)

Premi Bravo! Noves tecnologies: www.clerus.org

Premi Bravo! Treball diocesà en mitjans de comunicació: Delegació de Mitjans de Comunicació de la diòcesi de Còrdova

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés

El Dr. Tarrés, metge del monestir de Santa Clara

Al centre de Barcelona, al carrer dels Comtes, hi havia el monestir de Sant Antoni i Santa Clara, de monges benedictines, que a l'any 1952 es va fusionar amb el de Sant Benet de Mataró per formar el monestir actual de Sant Benet de Montserrat.

El Dr. Tarrés va ser metge de la comunitat de Sant Antoni i Santa Clara durant els anys trenta i va ser molt estimat per totes les monges. Algunes d'elles, des del nou monestir de Montserrat, van enviar a l'Arxiu Tarrés algunes de les seves impressions sobre la persona i la forma d'actuar del seu metge.

La germana Gertrudis Vilalta escriu: «Vaig tenir la sort de ser atesa per ell durant dos anys a Santa Clara. El recordo amb una mirada recollida, modesta, profunda, que penetrava cada cor. Era molt refinat en el tracte, respectuós, delicat, amable, i també sabia posar una nota de bon humor. Quan es tractava de la seva professió com a metge es mostrava molt responsable i fins a vegades sever. Es feia càrrec de totes les misèries humanes i li podies parlar de tot. Escoltava amb atenció, com si no tingués res més a fer.»

Una altra monja, la germana Rosa Maria Grau, afegeix a aquestes afirmacions un altre aspecte: «Quan feia les visites mèdiques sempre hi posava un no sé què de religiós, perquè se

La comunitat de monges benedictines del monestir de Sant Antoni i Santa Clara van viure a l'antic Palau dels Reis (actualment Museu Marés, Museu d'Història de la Ciutat i Saló del Tinell) des de l'any 1719 fins al 1936.

li notava que tenia unes conviccions religioses molt fermes. Només calia veure'l. Certament era piadós, delicat, humil, molt equilibrat.»

La germana Maria Marta Teixidó explica una anècdota de l'actuació del metge Tarrés: «Hi havia una germana que estava molt malalta de càncer i sofria molt, i demanava al Dr. Tarrés alguna calmant més fort, però ell li deia que feia tot el que estava a les seves

mans i que no podia donar-li res més, i li va afegir: "És aquest sofriment d'ara que l'ha d'acabar de purificar". Realment era un metge que semblava un sacerdot. Totes el teníem per un sant.» I també explica una altra anècdota: «Quan la germana Maria Rosa era la infermera de la comunitat, un dia en acabar les visites, el Dr. Tarrés li va dir: "No hi ha cap més malalta per visitar?" Ella ho nega dient: "No, tot i que hi ha

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

la germana Anna Maria que té mal en un dit, però ja li curo jo, no val la pena que es molesti." Però ell insistí a visitar-la. Quan va veure aquell dit renyà ben fort la infermera perquè hi havia un greu perill. Malgrat la seva placidesa i suavitat, quan es tractava dels malalts era exigent i sever perquè se sentia molt responsable del seu deure.»

També cal recordar el que va viure la germana Maria Josep Arnaldo: «Vaig entrar al monestir l'any 1933 i aleshores el Dr. Tarrés era el metge de la comunitat. Quan jo era novícia em va visitar per una indisposició de fetge, i com que em va veure una mica preocupada, per si no podria perseverar a la vida monàstica, recordo que amb molt d'afecte em digué: "No s'espanti, que no és res; només és el canvi de vida, ja podrà professar, ja. Coratge!"» I recorda també que quan el Dr. Tarrés va entrar al seminari el monestir va tenir un metge recomanat pel mateix Dr. Tarrés. Quan va fer la proposta va dir a l'abadessa: «Aquest metge tampoc no us cobrarà res, però vosaltres quan li feu algun obsequi poseu-li també alguna almoïna, perquè ho necessita." Era molt delicat.»

El Dr. Tarrés en tots els àmbits de la seva vida va destacar-se per una gran personalitat i una atenció molt notable amb un gran amor i dedicació a la seva professió.

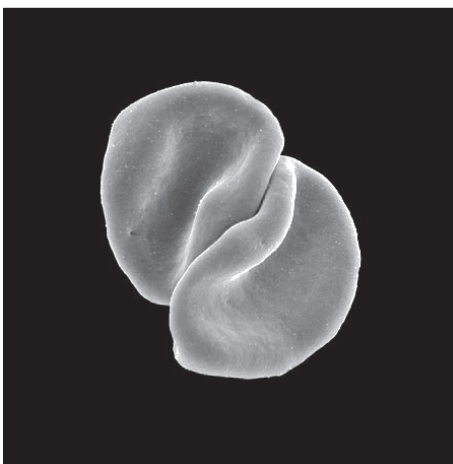
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Artistes diversos, The very best of Africa.** ARC Music.

El so de l'Àfrica

The very best of Africa és una esplèndida recopilació de música africana que aplega una gran diversitat d'estils i instrumentalitzacions des de les més tradicionals fins a la incorporació d'instruments moderns, amb poderoses percussions i intenses harmonitzacions vocals. L'àlbum, interpretat per diversos artistes africans de prestigi, recull cançons de Zimbabwe, Sud-àfrica, el Senegal, Kenya, Mali, Ghana i Nigèria. El CD es presenta amb un fulletó de 24 pàgines amb informació sobre els artistes i cadascuna de les peces interpretades.

★ **Peter Gabriel, Scratch my back.** Emi Music.

Absolutament personal

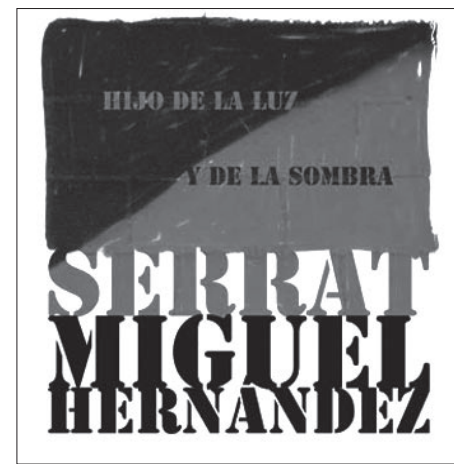
Amb un àlbum molt eclèctic, que combina cançons de culte amb temes clàssics d'artistes de primera línia, el britànic Peter Gabriel publicarà el proper 16 de febrer el seu nou treball amb el títol *Scratch my back*. El disc, que és la primera part d'un projecte que implica una sèrie d'intercanvi de peces amb altres artistes, com ara Lou Reed, Radiohead o Arcade Fire, presenta 12 cançons enregistrades amb orquestra i veu, sense incloure guitarra ni bateria per decisió pròpia. Es tracta d'un treball absolutament personal, amb una gran diversitat d'estils i propostes musicals.

★ **The Ten Tenors, Amigos para siempre.** Warner Music.

Cançons per a l'amistat

Els deu tenors tornen al nostre país per protagonitzar una actuació exclusiva juntament amb l'Orquestra de RTVE, dirigida en aquesta ocasió pel mestre Adrian Leaper. El resultat ha estat un treball esplèndid, que abraça tot un recorregut per peces importants de l'òpera, la música clàssica i el pop, i que ha estat enregistrat al Teatre Monumental de Madrid. *Amigos para siempre* ofereix tretze cançons —entre elles la que dona nom al títol de l'àlbum, interpretada per Josep Carreras i Sarah Brightman en la clouenda dels Jocs Olímpics de Barcelona 92— recollides en un doble CD+DVD.

★ **Joan Manuel Serrat, Hijo de la luz y de la sombra.** Sony BMG.

Homenatge musical a Miguel Hernández

El 23 de febrer proper, Joan Manuel Serrat publica un nou disc homenatge a Miguel Hernández, que continua la tasca que va iniciar l'any 1972, quan va editar *Miguel Hernández*. Aquest nou homenatge coincideix amb el centenari de la mort del poeta. El disc tindrà dos formats: un *digipack* CD+DVD, i un llibre amb el primer CD homenatge, el nou i un DVD. Poc després del llançament Serrat iniciarà una gira de concerts a Elx que finalitzarà a l'octubre a Oriola, ciutat natal de Miguel Hernández.

Llibres

Consells per a embarassades

Durant l'embaràs és inevitable que sorgeixin dubtes de tota mena i preocupacions que inquieten la futura mare. És una època de canvis i noves experiències, però per damunt de tot és una etapa de noves alegries. Aquest llibre dona la informació que cal saber, presentada de forma clara i pràctica, per fer d'aquesta etapa una de les més felices de la vida de la futura mare. Ple de respostes, trucs i consells.

Marianne Lewis, *Vas a ser mamá*. Ediciones Robinbook, 2009, 249 pàg.

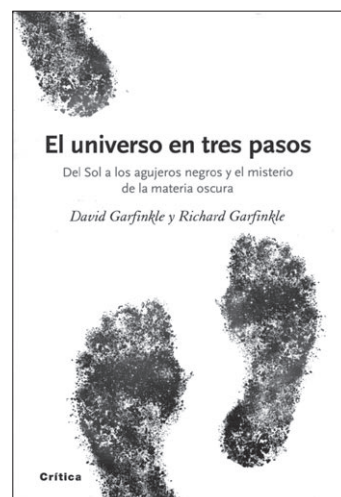
Intriga psicològica

Després del recent naixement de la petita Florence, Alice Fancourt decideix sortir a fer un volt animada pel seu marit, que es queda a cura de la petita. Quan torna a casa, s'adona que alguna cosa no va bé, la porta és oberta i el silenci envaeix les estances. Corre cap a l'habitació de la nena, i la seva ansietat es converteix en un malson quan descobreix que la preciosa criatura que hi ha al bressol no és la seva filla...

Sophie Hannah, *No es mi hija*. Duomo ediciones, 2009, 357 pàg.

Viatge pel cosmos

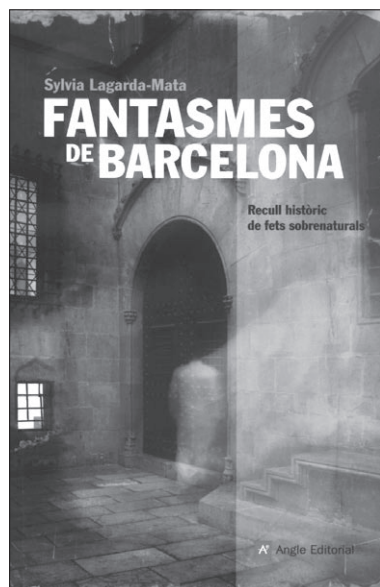
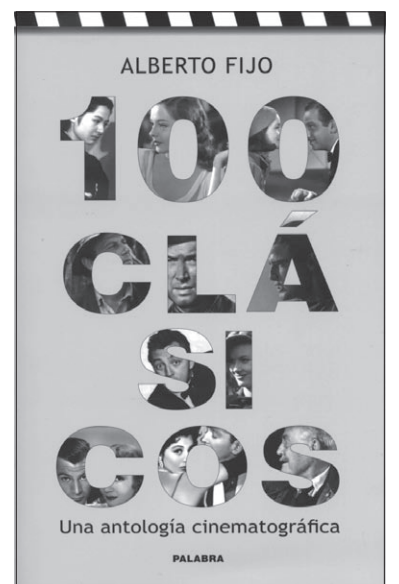
L'univers és com un pou fosc on identifiquem algunes llums. Un pou ple de meravelloses sorpreses, que només podem descobrir i comprendre mitjançant l'observació i la interpretació teòrica. Però, ¿què podem saber d'objectes que ni tan sols ens ofereixen llum per poder-los veure?, ¿què sabem dels objectes foscos: forats negres, matèria fosca i energia fosca? Els germans Garfinkle esbossen amb claredat i senzillesa qüestions que acostumem a considerar fora del nostre abast.

David Garfinkle i Richard Garfinkle, *El universo en tres pasos. Del Sol a los agujeros negros y el misterio de la materia oscura*. Editorial Crítica, Col·lecció Drakontos, 2010, 331 pàg.

Cinema clàssic

Aquest llibre és una antologia de grans pel·lícules que poden ser considerades clàssiques. De les 100 seleccionades, algunes són conegudes, però n'hi ha moltes que poden ser un descobriment per al lector, especialment si és jove i ha vist poc cinema anterior al 1960. Un comentari crític les situa i ofereix claus per degustar-les, procura ser substantiu, és a dir, justificar els adjectius fets servir per descriure el treball de l'equip de la pel·lícula.

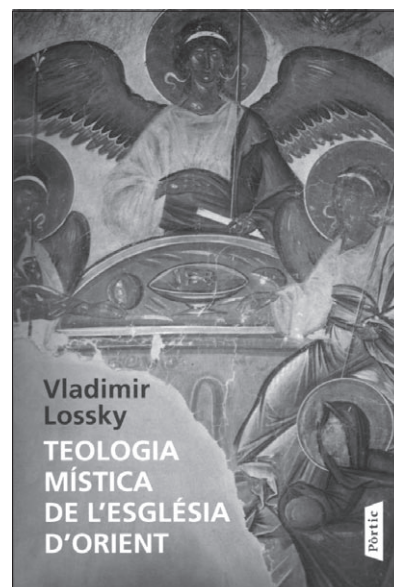
Alberto Fijo, *100 clásicos. Una antología cinematográfica*. Ediciones Palabra, 2009, 123 pàg.

Fantasmes i espectres

Un llibre per descobrir els racons més espectrals de Barcelona. *Fantasmes de Barcelona* és una geografia de les llegendes urbanes sobre esperits i ànimes en pena. És la primera guia dels fantasmes de la ciutat, plantejada amb 13 itineraris per diferents barris. Cada itinerari compta amb el corresponent mapa, la ruta marcada i cada fantasma explicat configurant un autèntic recull històric i documentat de fets sobrenaturals.

Sylvia Lagarda-Mata, *Fantasmes de Barcelona. Recull històric de fets sobrenaturals*. Angle Editorial, Col·lecció Inspira, 2009, 271 pàg.

Teologia oriental

La tradició ortodoxa no ha volgut mai establir una distinció neta entre la mística i la teologia, entre l'experiència personal dels misteris divins i el dogma afirmat per l'Església.

Lossky evoca en aquesta obra el més íntim i preuat de la seva fe: Déu, la Trinitat, l'home creat a imatge i semblança de Déu, l'obra del Fill i de l'Esperit Sant en l'Església i el destí darrer de l'home.

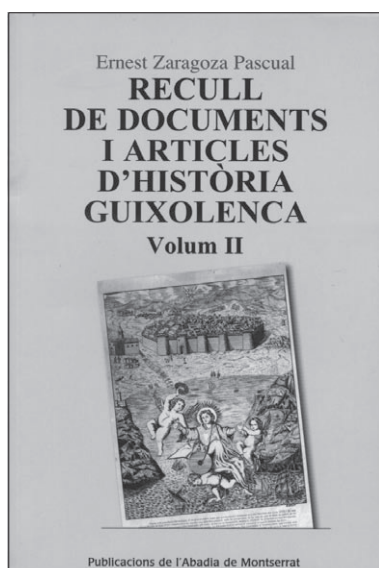
Vladimir Lossky, *Teologia mística de l'Església d'Orient*. Edicions Pòrtic, Col·lecció Clàssics Cristians del Segle XX, 2009, 286 pàg.

Història guixolenc

Segon recull de notícies, documents diversos i articles d'història de Sant Feliu de Guíxols que poden aclarir diferents aspectes de la història i de les institucions civils i eclesiàstiques de la ciutat.

El sacerdot Ernest Zaragoza Pascual és acadèmic de la Pontifícia de San Rosendo, especialitzat en història benedictina d'Espanya i estudis de Sant Feliu de Guíxols.

Ernest Zaragoza Pascual, *Recull de documents i articles d'història guixolenc. Volum II. Publicacions de l'Abadia de Montserrat*, 2009, 299 pàg.

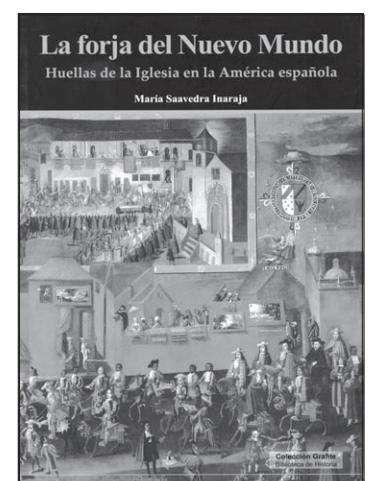

L'Església a Amèrica

A partir del 1492 al continent americà es produeix la fusió d'elements natius i forans, procedents d'Europa, que van configurar durant tres segles la identitat del que avui són les nacions americanes.

Aquest llibre no pretén ser una història de l'evangelització d'Amèrica, sinó que cerca posar de manifest algunes expressions de la profunda religiositat que van heretar dels «espanyols d'Amèrica» i que es desenvoluparen en múltiples camps de la cultura, l'art i el pensament americans.

María Saavedra Inaraja, *La forja del Nuevo Mundo. Huellas de la Iglesia en la América española*. Sekotia ediciones, Col·lecció Grafite, 2008, 222 pàg.

Crítica literària

saramago caïnita

El lector es pot preguntar per la minúscula del títol. De la mateixa manera com a la novel·la aquí ressenyada tots els noms dels personatges bíblics, a més del de Déu, apareixen en minúscula, no resulta escabellat tractar així el seu autor, premi Nobel de Literatura. Un autor caïnita. Perquè *Caïn* és una apologia del personatge bíblic enfront del seu déu, presentat com un ésser arbitrari, brutal i irresponsable. A causa de la maledicció divina, caïn assisteix com a espectador a diferents relats bíblics —principalment extrets del Gènesi, tot i que sense respectar-ne l'ordre «cronològic», comprovant amb espant la crueltat d'un déu que fa de la justícia una capa per tapar el seu domini despòtic. Com testimonia la creació, el diàleg de la humanitat amb el seu creador estaria fonamentat sobre una violència original, de la qual és impossible escapar («En un atac d'ira, [...] [el senyor] va córrer cap a la parella i, primer a un i després a l'altre, sense contemplacions, sense mitges paraules, els va introduir la llengua coll endins»).

Aquesta novel·la ha rebut principalment el retret que porta a terme una interpretació literalista de la Bíblia. Sa-

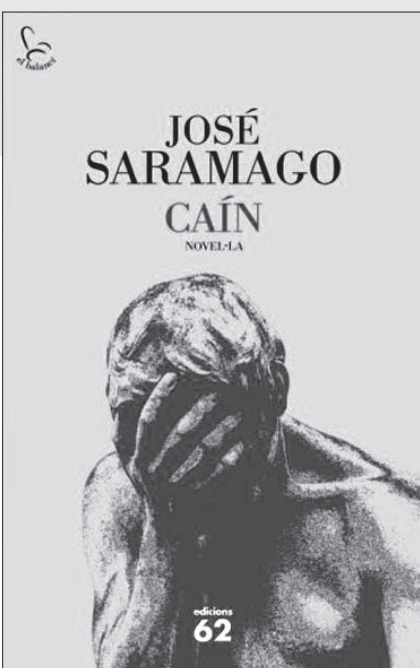
JOSÉ SARAMAGO

Caïn

Alfaguara, 2009, 189 pàg

ramago s'ha defensat afirmant que s'ha limitat a prendre les dades contingudes en els textos sagrats. En efecte, la seva ficció no és ni pretén ser exegesi sinó una paràbola literària. En aquest sentit, la seva factura és impecable i el seu vigor estilístic resulta més que notable. En el curs de la gran novel·la del segle XX, el seu autor combina amb mestria gèneres i motius de la literatura moderna: des de l'ús de la sàtira, passant per recursos de la ciència-ficció, fins a arribar al model de l'*homo viator* que, en comptes de recórrer espais, travessa els passatges d'un temps mític irònicament exemplar. El lector creient es pot sentir molest davant d'una visió tan materialista de la història bíblica. Potser així perd de vista un dels seus sentits, ja que *Caïn* pot ser llegit com una defensa del marxisme ateu que Saramago ha professat sempre amb de-

terminació ferma. Déu és un explotador que utilitza el seu exèrcit d'àngels —i si cal de Satanàs (vegeu la història de Job)— contra aquesta amenaça lumpen que és l'home. En el fons, si caïn va matar el seu germà és perquè déu va rebutjar arbitràriament la seva ofrena —a part que, segons s'hi entreveu, abel es mereixia la mort per presumptuós—. «Malgrat que assassí, caïn és un home intrínsecament honest», diu el narrador. Per això, si al final mata tota la família de noè, «aquestes víctimes d'ara només són, com abel ho va ser en el passat, altres temptatives de matar déu». Després de tot, Saramago és un home que ha mantingut una independència insubornable i que, amb tot, ha callat o ha justificat el preu que altres han pagat per la seva. Un escriptor de la seva talla només pot saldar aquesta mena de comptes amb una poderosa imaginació.

Armando Pego

Professor titular de
la Facultat de Filosofia
de la URL

Crítica cinematogràfica

Invictus: el perdó del qual neix un poble

Peio Sánchez
Director del Departament de
Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

INVICTUS

DIRECTOR: Clint Eastwood.

INTÈRPRETS: Morgan Freeman, Matt Damon i Marguerite Wheatley.

BIOGRÀFICA. 134 minuts. EUA, 2009.

Avancem ja en el que s'ha convertit en una trilogia de l'esperança. *Invictus* s'uneix a *El intecambio* i *Gran Torino* per confirmar aquest gir de Clint Eastwood des d'un pessimisme creient però torturat a una fe lúcida i lluitadora. *Invictus* serà una de les estrenes de cinema espiritual més importants d'enguany i un petit regal per als que la vulguin anar a veure. En temps difícils per a l'esperança (hi ha cap temps universalment fàcil per a ella?) *Invictus* ens presenta un referent de resistència en la figura de Nelson Mandela. Les primeres seqüències de la pel·lícula ens mostren gairebé sense paraules un poble trencat i enfrontat per la dura experiència de la segregació (*apartheid*) racial. Els blancs que retenen el poder estan tancats en l'autosuficiència, els negres il·lusionats amb el canvi també estan tancats en la venjança. I entremig un home que en la seva voluntat ferma, a pesar de la feblesa, el cansament i la soledat, els unirà i els recordarà que el perdó és una arma poderosa que allibera l'ànima.

Basada en el llibre de John Carlin, *Playing the Enemy*, explica com es va desenvolupar el Mundial de Rugby de l'any 1995. El rugby era l'esport exclusiu dels blancs mentre que el futbol ho era dels negres. Aquests detestaven un esport, uns colors i un himne que representava la dominació que havien viscut. Però Mandela, amb una

saviesa que va forjar en els 27 anys que va passar a la presó, entenia que l'esport concentrava les emocions de la gent amb molta més rotunditat que el discurs polític. Quan faltava un any per al Mundial Mandela va decidir que aquella era l'aposta de la reconciliació i va iniciar la campanya «Un equip en un sol país». Per a això, va comptar amb l'ajuda de François Pienaar, el capità de la selecció, al qual va demanar ajuda per aconseguir que els negres s'identifiquessin amb l'equip de rugby. Aquell missatge va prendre molta força en els Springboks com confessa el mateix capità: «Abans del partit inaugural va venir a la nostra sessió d'entrenament a Silvermines a Ciutat del Cap per dirnos hola. Va venir amb helicòpter i ens va saludar a tots. L'anomenàvem Madiba Magic, ell tenia màgia, tenia l'aura. Jo estava impactat per la seva humilitat.» I un any després a la final, a la qual amb prou feines va arribar Sud-àfrica, Mandela es va presentar vestint la samarreta de la reconciliació, com va confessar un dels jugadors: «En aquest moment ens vam adonar que hi havia tot un país rere nostre, i que aquest home portés posada la samarreta dels Springboks era un signe, no només per a nosaltres, sinó també per a tot

Sud-àfrica, del fet que ens hem d'unir, i ens hem d'unir avui.» I d'aquesta gesta, que va ajudar a construir un poble, ens en parla la pel·lícula.

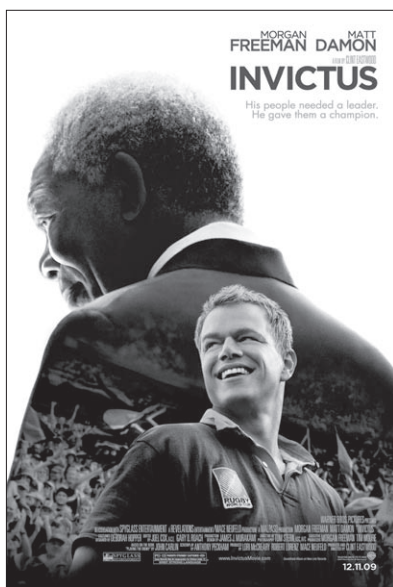
Que Morgan Freeman interpretés Mandela ja ho havia presagiat el mateix president sud-africà quan en la conferència de premsa de la presentació de la seva biografia li van preguntar sobre quin actor li agradaria que el representés a la pantalla. Que Clint Eastwood era un veritable especialista en aquesta mena de personatges és un fet. Sap fer-los humans profundament reals, però a la vegada sap mostrar-los amb tota la seva

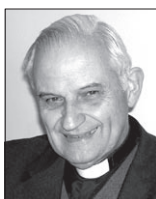
grandesa. Un d'aquests forts en la feblesa, un «invicte» en definitiva. La interpretació gairebé és un presagi de l'Oscar al millor actor d'aquest any.

La posada en escena té cura dels detalls més insignificants i el *tempus* dramàtic funciona amb precisió cap al clímax segons creix l'admiració de Pienaar, magnífic Matt Damon, i tot l'equip sobre el seu president i la seva causa de reconciliació. Assistim a la història del procés de formació d'un poble trencat en un sol poble —esmentant Efesis— a mesura que transcorren les eliminatòries del Mundial.

El més suggeridor, des del punt de vista espiritual, és l'aprofundiment que el guió del sud-africà Anthony Peckham ofereix sobre les motivacions de Mandela. Aquestes tenen la seva font en un text que rellegia constantment el líder negre a la presó, es tracta d'un poema de William Ernest Henley que dóna títol a la pel·lícula i que acaba així: «Les circumstàncies encara no m'han rendit. Sota les mans de la fe sento la seva crida, estic destinat més enllà d'aquest lloc d'ira i llàgrimes. Anhela el cor d'ombres... No tindrè por. He de ser fort i continuar endavant. Sóc l'amo del meu futur. Sóc el capità de la meua ànima.» Aquesta perspectiva antropològica serà la que permet edificar el perdó tirant la ira al mar com demanarà rotund el protagonista. Així el perdó emergeix més que com una cosa necessària i lúcida, un càlcul humà, com una cosa que ens transcendeix i que té un fonament últim en Déu. Així ho assenyala la pregària d'acció de gràcies final oferta per l'únic jugador negre de l'equip dels Springboks i com també destaca l'himne nacional de Sud-àfrica que és cantat a la pel·lícula i que proclama «Déu beneeix Àfrica».

Invictus, com a pel·lícula biogràfica ens presenta un model, probablement exagerat pel dinamisme èpic de la narració filmica. Però que, tot i la seva exemplaritat radical té una força d'atracció que convida a considerar valuoses les mateixes conviccions i a experimentar com a veritables les seves motivacions. No és una pel·lícula sobre un líder, sinó sobre com un líder, un home limitat, pot comunicar la seva fe als altres. Una cosa que probablement també la pel·lícula farà amb nosaltres.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Un llibre sobre l'astronomia al Vaticà

Els nostres lectors ja prou saben que l'anomenada Specola Vaticana és l'observatori astronòmic, de rellevància internacional, que l'Estat del Vaticà té a Castelgandolfo. N'hem parlat també diverses vegades. Però no tothom en sap la història ni com és índex de l'estima que té l'Església catòlica per la ciència en general. L'actual director és el jesuïta P. José Gabriel Funes que el 10 de desembre passat ha presentat un llibre que acaba de publicar-se sobre aquesta institució vaticana.

Es tracta de *L'infinitamente grande. L'Astronomia e il Vaticano* (Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana-Agostini, 2009) que té per autor l'americà Guy Consolmagno, que també ja l'ha publicat als Estats Units en anglès (editat per Houer Sunday Visitor). És un llibre interessant perquè exposa en llenguatge planer l'estat actual de la ciència dels astres i amb detalls importants de la història que hem dit de la Specola Vaticana des de la seva fundació fins ara. Sabem que ja se n'està fent la traducció al castellà que apareixerà ben aviat. Se n'encarreguen les Ediciones Monte Carmelo de Burgos. I no cal dir que recomanem l'obra als nostres lectors.

Specola Vaticana a Castelgandolfo.

En la presentació que el P. Funes ha fet del llibre als vint-i-cinc estudiants de la Vatican Summer School of Astronomy ha significat com el llibre s'esforça per fer entendre al lector certes xifres astronòmi-

ques. Per exemple, quan diu que les galàxies són unes cent mil milions fa notar que ens en toquen unes quinze per cada habitant de la terra. I si l'edat del cosmos és de 13.700 milions d'anys des del Big bang i comparem aquest temps amb un any solar resulta que la terra neix el 3 de setembre, l'home cap al 27 de desembre i... la Specola Vaticana només un segon abans de la mitjanit del 31 de desembre.

Ha estat el cardenal Giovanni Lajolo, president del «Governatorato» del Vaticà qui ha volgut subratllar també que el llibre «vol ser en particular una testimoniància de la positiva i clara relació de l'Església amb la ciència astronòmica», fent notar la ja llarga contribució a partir del Collegio Romano fins a l'observatori actual.

Del llibre se n'estan fent també traduccions en altres països. A Eslovàquia, per exemple, el publica l'editorial Spolok. Tots els cristians ens hem d'alegrar de cor que sigui coneguda l'obra científica que es fa en nom de l'Església mostrant com la veritat de la ciència no es contradiu mai amb la Revelació cristiana.

La intimitat de la matèria

34. Les quatre forces que brollen de la intimitat de la matèria

La qüestió de quines són les forces fonamentals de la natura no es va aclarir fins a ben entrat el segle XX. I encara amb discussions. Si tornem endarrere fins als primers anys del segle XIX ens trobarem amb uns llibres de física que diuen que són quatre les forces físiques: gravetat, electricitat, magnetisme i molecular (=força d'unió entre les molècules). Però la troballa de Hans Christian Oersted (1777-1851) de 1819 que mostrava que magnetisme i electricitat es trobaven relacionats va fer que s'acabés acceptant que es tractava d'una única força natural que es manifestava de dues maneres. La seva correlació va ser formulada el 1861, com a conseqüència d'una sola força bàsica, per James Clerk Maxwell (1831-79) per mitjà d'unes famoses equacions que foren confirmades com a vàlides per totes les experiències posteriors. Això va fer que es digués *electromagnetisme* l'única força responsable de tots els fenòmens elèctrics i magnètics. Segons això, doncs, només hi hauria tres forces; és el que es diu a principis del segle XX.

Més encara, alguns físics proposaren la teoria que calia considerar la força molecular com una força de curt abast resultant d'un efecte residual de les interaccions electromagnètiques entre els nuclis positius dels àtoms i els embolcalls electrònics negatius. L'observació sembla que ho manifesti: si dos àtoms es troben allunyats no hi ha cap força que els faci unir, perquè cap acció electromagnètica pot fer-ho, sent com són elèctricament neutres, però si es posen a tocar resulta que els electrons negatius i els nuclis positius es comencen a influir ocasionant unes atraccions que constitueixen la cohesió molecular i són els responsables dels enllaços químics. Si això fos així ja només caldria parlar de dues forces físiques: gravetat i electromagnetisme. Però la descoberta de

la composició del nucli atòmic va fer introduir, com ja sabem, dues forces més: la que manté units protons i neutrons en el nucli i la responsable de les desintegracions, que s'anomenaren forces nuclears forta i dèbil, respectivament. Així, doncs, avui dia els físics ja estan d'acord en l'afirmació que les forces fonamentals són quatre: dues nuclears de curt abast i dues de llarg abast, que són gravetat i electromagnetisme.

Les forces nuclears són molt diferents de la cohesió molecular

La forta cohesió entre els protons i els neutrons en el petitíssim espai del nucli atòmic van fer veure que calia postular que hi havia d'haver en el nucli una altra mena de força distinta de l'electromagnètica, i que havia de ser de curt abast però molt intensa. S'anomenà «força nuclear forta». Segons havia dit Heisenberg les forces físiques fonamentals han d'actuar fent un intercanvi de partícules que en causen la transmissió. Per això avui dia es prefereix parlar d'interaccions i no de forces. Com ja vam dir al capítol 28 el japonès Hideki Yukawa va deduir el 1935 la massa de les partícules d'intercanvi corresponents a la força nuclear forta, que és la que cohesiona protons i neutrons al nucli per distingir-la de l'altra força nuclear responsable de la radioactivitat natural, que s'anomenà *dèbil* per ser d'una intensitat cent mil vegades inferior. Els *pions* de Yukawa no tingueren comprovació experimental fins al 1947, gràcies a Cecil F. Powell, ja ho sabem. Ara bé, el model del físic japonès no explicava del tot la realitat de la manera com es mantenen unides les partícules del nucli. No es pot dir que fos fals sinó que, simplement, només era una aproximació de la realitat, com

la força que es deia *molecular* no era més que el resultat de l'electromagnetisme entre els components de la molècula. I la força de Yukawa és utilitzable com si nucleons i protons fossin simples de la mateixa manera que la química pot tractar els àtoms com si fossin indivisibles. Ja parlarem més endavant de la composició de les partícules nuclears i d'on es troba l'autèntica força forta. Veurem que les partícules d'intercanvi d'aquesta força són unes altres que s'anomenen *gluons*.

La segona força que hi ha al nucli és la nuclear *dèbil*. Aquesta es transmet per uns *bosons vectorials intermedis* que són de tres tipus W^+ , W^- i Z^0 , i tenen massa. També en parlarem més endavant. La força dèbil és la responsable de la transformació d'un neutró en un protó per l'emissió d'un electró i un neutrino. Això fa que provoqui de vegades la radioactivitat natural. Es va deduir que existia tot analitzant la radiació beta: només una nova força nuclear pot fer sortir electrons d'un nucli atòmic, es digué. L'italià Enrico Fermi (1901-54) el 1934 n'establí la fórmula general, millorada després per Murray Gell-Mann i Richard Feynman. Ara ja s'ha pogut comprovar del tot que la deducció no era infundada. La seva intensitat és només una centmil·lèsima de la de la força nuclear forta.

Les altres dues forces físiques

Les forces nuclears, forta i dèbil, són de curt abast, la seva acció s'estén només a la distància de 10^{-15} i 10^{-17} metres respectivament (que vol dir a la mil·lionèsima i centmil·lionèsima de micra). Les altres dues forces físiques, la gravetat i l'electromagnètica són d'abast infinit, i això significa que omplen l'espai i no s'anul·len del tot mai. La teoria diu que els portadors

d'aquestes forces, o sigui les partícules intermediàries, no poden tenir massa; si la tinguessin serien d'abast limitat. I són els *photons* per a l'electromagnètica i els hipotètics *gravitons*, que no han pogut ser observats mai, per a la gravetat. Pel que fa a la seva intensitat, la de la força electromagnètica és d'una centèsima de la nuclear forta, 10^{-2} , mil vegades més intensa que la nuclear dèbil, que n'és tan sols 10^{-5} , però la de la gravetat és debilíssima, 10^{-39} també d'aquesta forta, o sigui inimaginablement baixa. Això fa que se'n pugui prescindir del tot en els processos nuclears. Fixem-nos que només podria afectar la trentanovèsima xifra decimal en qualsevol càlcul que es referís a efectes de la força nuclear forta. Però per feble que sigui és la que regula el comportament de tot el cosmos. Ella serà la que tindrà l'última paraula!

Tota força física es pot definir com «allò que influeix en el moviment d'un cos material». La qüestió és: com i per què influeix. L'existència de forces físiques en el fons planteja el problema filosòfic del canvi que ja va interessar els primers pensadors de la Grècia antiga. Si no existissin forces l'univers seria estàtic, immutable, no hi hauria éssers vius, que si podem efectuar moviments és gràcies a reaccions químiques que, en el fons, són aplicació de la força electromagnètica. Ara bé, les forces físiques brollen de les partícules de matèria, això vol dir que en la seva intimitat tenen la propietat de fer canviar el seu entorn. Què significa dir això? L'activitat no és un privilegi de la vida? Es veu que no. I per què hi ha partícules afectades per una força i no per una altra? Són preguntes que es fa la filosofia de la natura. La física només pot descriure la manera d'actuar aquestes forces, no la seva íntima naturalesa. És el que exposarem en capítols posteriors.

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

• **MARE DE DÉU DE LA O.**— La parròquia de la Mare de Déu de la O ha estrenat pàgina web, www.parroquiaubrique.es, amb temes d'interès de l'Església en general i de la zona pastoral de la serra d'Ubrique.

ALTRES BISBATS

• **PASTORAL PENITENCIÀRIA.**— El 6 i 7 de març se celebra a Madrid les XII Jornades Nacionals de l'Àrea Social de Pastoral Penitenciària sobre *Mujer y prisión*. Més informació: tel. 913 439 712, penitenciaria.cee@planalfa.es.

• **GERMANETES DELS POBRES.**— Proposen a noies a partir de 17 anys compartir en els dies de Setmana Santa, del 30 de març al 4 d'abril, el carisma de santa Joana Jugan, a Los Molinos (Madrid). Més informació: sor Peter, tel. 918 551 680, vocacionalhdp@alfaexpress.net, www.hermanitasdelospobres.es.

• **MARES JUSTINIANES.**— Fins al mes d'abril es pot visitar a la catedral de Conca l'exposició «Mariam et Petrum celebrantes», amb motiu de la celebració dels 500 anys de presència de les Mares Justinianes a la diòcesi.

BARCELONA

• **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— L'11 de febrer, a la catedral de Barcelona, a les 9.30 i 11.30, misses a l'altar de la Mare de Déu de Lourdes (situat al claustre); a les 18.00, Rosari; a les 19.00, missa solemne a l'altar major presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Tot seguit, processó de les torxes per l'interior del temple fins a l'altar de la Mare de Déu de Lourdes.

• **MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA.**— L'11 de febrer, a les 20.00, inauguració de l'exposició «Jaume Vicens i Vives i la Nova Història».

• **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El 12 de febrer, a les 20.00, Escola de la Paraula (Lc 6, 17.20-26) a la capella de Guadalupe (c/ Comtessa de Sobradiel, 5 - Barcelona); el 17, Dimecres de Cendra, a les 7.00, ofici de lectures i adoració; a les 12.00, ofici de lectures i adoració; a les 19.00, missa amb im-

posició de les cendres, al carrer Ferran, 28 - Barcelona, tel. 933 170 937.

• **FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA.**— El 13 de febrer, a les 10.30, missa en sufragi de tots els socis de l'entitat morts en el darrer any; a les 11.00, assemblea general de la Federació. Serà a la parròquia de la Mare de Déu del Roser, Gran Via de les Corts Catalanes, 796 - Barcelona.

• **BONAIGUA.**— El 13 de febrer, a les 12.00, Aula de Teologia a l'oratori de Santa Maria de Bonaigua. Domènec Melé, doctor en Teologia i professor d'Ètica empresarial a l'IESE, parlarà sobre *Línies mestres de l'encíclica «Caritas in veritate»*. C/ Jiménez Iglesias, 1 - Barcelona, tel. 932 049 551, www.bonaigua.net.

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 10.30, el 14 de febrer, *Benedictus es Domine* de Palestrina (ofertori) i *Beatus vir* de Victoria (comunió); el 17, Dimecres de Cendra, a la missa conventual a les 19.00: *Immutemur habitu in cinere* de Morales (imposició de la cendra), *Exaltabo te* de Lasso (ofertori) i *O sacrum convivium* de A. Ferrer (comunió).

• **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 16 de febrer, a les 19.30, visita comentada *Els àngels al Palau Moja* i lectura de poesies i escrits de Mn. Jacint Verdaguer, a càrrec de Joan Rosàs (llicenciat en Història). Lloc: Palau Moja, Portaferrissa, 1 - Barcelona.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El 17 de febrer, a les 16.30, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, parlarà sobre *Exercici pastoral, font de vida interior*. Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858, cep@cepastorals.cat.

• **SANTUARI DE POMPEIA.**— El 17 de febrer, a les 17.30, a la sala Sant Francesc, el Dr. Moisès Broggi parlarà sobre *Superar les pors*. Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **INSTITUT EMMANUEL MOUNIER.**— El 18 de febrer, a les 19.00, Albert Llorca dissertarà sobre *Treball i lleure en la perspectiva personalista*. Serà a la Sala Sant Jordi, del Seminari Conciliar (c/ Diputació, 231 - Barcelona).

• **FUNDACIÓ CLARET.**— Convida a participar al «Triàleg interreligiós en la tenda d'Abraham», per analitzar la figura d'aquest patriarca des de la perspectiva jueva, cristiana i musulmana. La primera sessió serà el 18 de febrer, a les 19.30, amb una conferència de Jorge Burdmann (comunitat israelita de Barcelona i responsable del

Departament Tradició i Cultura) sobre *Abraham en l'AT i la tradició jueva*. Serà a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona.

• **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El 18 de febrer, a les 20.00, trobada sobre lloar Déu en la creació. C/ Santaló, 80 - Barcelona.

• **ESCOLA AUDIOVISUAL DE CATEQUESI.**— Trobada de formació permanent, el 18 de febrer, amb M. M. Eulàlia Palau, sobre *La televisió com a transmissora de valors i contravalors*. Més informació: Eva M. i Clara, tel. 934 541 898.

• **ESTACIÓ D'ENLLAÇ.**— El 19 de febrer, a les 22.00, *Evangelí anònim*, monòleg d'Albert López, a l'Escola Tècnica Xavier (av. Francesc Cambó, 12 - Barcelona).

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS.**— El 19 de febrer, a les 20.00, Via Crucis dialogat amb els joves; el 20, a les 19.00, vespres i meditació sobre *La necessitat del desert*. C/ Balmes, 78 - Barcelona, tel. 932 152 730.

• **PROFETA ISAÏES.**— El 20 de febrer, de 10.00 a 13.30, curs de metodologia i espiritualitat per a animadors bíblics i espiritualitat per a animadors bíblics VII sobre *Sabor a profecia: Isaïes*. Equip d'animació: Quique Fernández (tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es) i Justino Martínez (tel. 667 003 514, juspaz@combonianos.com). Serà al Centre d'Estudis Pastorals, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

• **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 20 de febrer, de 10.00 a 17.00, recés de Quaresma amb Marcel Capellades sobre *L'espiritualitat de Jesús*. C/ Anglí, 55 - Barcelona, tel. 932 038 915, st.perepuel.les@teleline.es, www.benedictinescat.com/StPere.

• **CASAL LOIOLA.**— El 20 de febrer, a les 10.00, trobada d'experiències al Sud. C/ Balmes, 138 - Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org.

• **CASINET D'HOSTAFRANCS.**— El 20 de febrer, a les 18.00, grup de teatre Claror de Posta. C/ del Rector Triadó, 53 - Barcelona, tel. 934 230 440.

• **CHRISTIFIDELES LAICI.**— Escola de Formació: el 20 de febrer, a les 18.30,

conferència sobre *La salvación del pueblo: la Eucaristía y la Penitencia en la vida del padre Pío*. C/ Consell de Cent, 474 bis - Barcelona.

• **FUNDACIÓ COMTAL.**— Fins al 20 de febrer es pot visitar l'exposició «Vides», del fotògraf Sergio Xarrié, per commemorar el 15è aniversari de la Fundació Comtal. Més informació: tel. 932 954 636, www.comtal.org.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El 21 de febrer, a les 12.00, *La volta al món amb 80 instruments de percussió*, per a nens i nenes a partir de 4 anys, al Petit Palau. Més informació: tel. 902 442 882.

• **SICAR.**— El 21 de febrer, de 16.30 a 20.30, trobada per a joves de 18 a 30 anys que intenten descobrir la seva vocació. Monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglí, 55 - Barcelona, tel. 932 038 915.

• **BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ.**— Conferències quaresmals: el 21 de febrer, *Reavivar el sentido de la liturgia* (cardenal Antonio Cañizares, prefecte de la Congregació del Culte Diví); el 28, *El prevere, amic de Crist i pastor del poble* (Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona), i el 7 de març, *¿Por qué creo?* (Vittorio Messori, periodista i escriptor italià). Totes les conferències seran a les 19.00; a les 20.00, vespres solemnes; a les 20.30, eucaristia. Possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació. Hi haurà servei de guarderia. C/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552, www.concepciobcn.com.

• **PASTORAL FAMILIAR.**— El 6 de març, de 10.00 a 14.00, recés organitzat per la Delegació de Pastoral Familiar amb el tema *Renovem la nostra vida conjugal*, dirigit per Mn. Gaspar

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

EL SEU PASSAT VA SER MOLT DUR. VOLEU MILLORAR-NE EL PRESENT?

Apadrineu un nen o un avi!

Delegació de
la Fundació
Cristiana per a
Nens i Gent Gran

C/ Arrabal, 13, baixos A
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206
www.dfcna.org
apadrina@ffundacioncristiana.es

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, del proper 19 al 21 de febrer.

Durant aquests dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu als nostres telèfons d'informació: 932 188 876 i 936 500 721

Des del carrer

PEDRO MECA, EDUCADOR DE CARRER EN LA NIT PARISENCA

«No puc concebre la fe sense el compromís pels pobres»

Samuel Gutiérrez

Trenta anys de presència en la nit parisenca. És el temps que fa que el dominic Pedro Meca (Villava, 1935) camina al costat dels més pobres, sense gaires pretensions, tan sols ser al costat d'ells, com a amic, acompanyant la vida dels qui avui en la societat continuen sense tenir veu. Company de fatigues de l'abbé Pierre, aquest frare navarrès establert a França de fa molts anys és una ànima lliure, políticament incorrecte, un predicador en la nit... A Catalunya, Pedro Meca és, a més, cofundador de Comparte (www.comparte.org), una ONG que treballa per millorar les condicions de vida i l'educació dels nens a Amèrica Llatina defensant-ne els drets i la dignitat.

Què hi fa, un frare dominic tan implicat, en el món de la «nit parisenca»?

Vaig arribar a París l'any 1969 i, amb el permís dels meus superiors, en lloc d'integrar-me, com ho feia la majoria, en un convent, em vaig instal·lar en una casa okupa. Treballar en el món dels pobres era el que em motivava. Cap a l'any 1975, un company dominic, que era el capellà dels artistes de París, va acceptar la proposta de l'abbé Pierre de gestionar un bar-discoteca com a plataforma d'exhibició i trobada dels artistes. Era un lloc molt especial, en un barri on començava a despuntar el problema de la droga, i aquest company, que sabia que jo estava ficat en aquest món, em va demanar que li donés un cop de mà. Em vaig integrar al projecte com a cambrer i educador social. Del 1976 al 1984 vaig estar al bar, dedicat sobretot al món de la droga.

I va acabar convertint-se en el primer educador nocturn de París...

Sí, però no com una cosa premeditada. El bar va acabar tancant perquè creava molts problemes, però ja havia

descobert una cosa molt important: calia ser al costat dels pobres. No es tractava de fer gaires coses, sinó de «ser al carrer». Em repugna fer caritat. Simplement vull ser amb la gent i ser capaç de rebre d'ells. El que és important és el dia a dia. I vaig decidir quedar-me al carrer. Vaig continuar sense salari, sense local, sense res... i vaig anar aprofundint en el món de la nit. Aleshores no hi havia cap educador social de nit, ni a París ni a cap altra ciutat d'Europa. Jo vaig ser el primer, però el meu objectiu no era dotar de recursos ni muntar res concret, sinó que per a mi el fonamental era i és la relació. Així es va concebre *La Moquette*, un local que vam obrir el 1992, no per dormir-hi o oferir serveis als sense sostre, sinó per estar junts i xerrar. El nostre horari és de 21.00 a 5 de la matinada. És un espai públic comú, en què tots ens trobem. No es tracta tant de fer llocs d'acollida per als pobres, que acaben per convertir-se en guetos, sinó llocs on els pobres i no pobres, amb sostre o sense, puguin reunir-se. Estic convençut que tothom

avança a través de les relacions personals, començant per la Santíssima Trinitat, que no és altra cosa que pura relació.

És així com entén l'evangelització?

No és una paraula que m'agradi gaire. A mi em pagaven com a educador social, però educador social amb tot el que sóc, incloent-hi, evidentment, la meva fe, que ha tingut un paper molt important per arribar a certes conclusions. Molt sovint en treball social, s'aborden les necessitats, però no la persona i totes les seves possibilitats. Només emplenem buits, i ens oblidem que són persones... Per a mi, l'essencial de l'home és l'home mateix, no les seves circumstàncies. Encara diria més, el lloc més miserable de la societat és un lloc privilegiat de la trobada amb Déu.

Aquest compromís radical pels pobres és conseqüència de la seva fe?

No exactament, per a mi el compromís pels pobres no és una conseqüència de la meva fe, sinó que és a l'arrel d'aquesta fe. Jo no puc concebre una fe que no sigui compromís cap als més desfavorits. És una actitud, una opció fonamental de vida. És creure en Algú, que és enmig nostre, i que s'ha comportat d'una determinada manera: «Estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat.» El motor de la meva vida no és un què, sinó un qui. El Senyor no ens abandona mai. Durant el noviciat, llegint sant Joan, vaig viure una forta experiència interior: «Déu és amor.» A partir d'aquell moment vaig començar una relació de fe, molt senzilla, però contínua, que és la que avui encara mantinc. Si Déu és Amor tot canvia!

Eduard Brufau

Rauxa

Els que pagarem la crisi

Cada cop tothom té més clar que la crisi econòmica, almenys en aquest país, no només no ha tocat fons sinó que durarà uns quants anys més. La pujada continuada de l'atur, la retallada de salaris, l'increment dels impostos i el possible endarreriment de l'edat de jubilació han encès totes les alarmes entre els ciutadans, que ara ja som veritablement conscients de la gravetat de la situació.

La crisi ha enderrocat tot un seguit de mites infundats. Ara tothom veu que el progrés econòmic indefinit és una fal·làcia i que fins i tot pot recular i tornar a etapes que s'havien superat; és evident que el món polític no

només no ha controlat els grans sectors financers, sinó que fins i tot ha participat de l'eufòria general; també és innegable que els peixos grossos de les finances han buscat el màxim benefici econòmic sense cap mena de mirament ètic, i que és justament aquesta voracitat immoral la causant de la crisi. Però el més escandalós de tot plegat és que malgrat aquestes evidències qui acabarà pagant la crisi no seran els qui l'han causat, sinó els de sempre, els ciutadans normals i corrents, que som justament els qui més la patim. La injustícia és clamorosa, però incomprensiblement la indignació dels afectats, fins ara, no es veu per enlloc.

Pensant-ho millor

Francesc Xavier Ciuraneta Aymí
Bisbe emèrit de Lleida

El poder de l'amor

Quan la beata Teresa de Calcuta va visitar les Nacions Unides, el secretari general d'aquest organisme la va presentar com «la dona més poderosa del món». Un elogi sorprenent. La Mare Teresa, aquella dona senzilla i humil, que havia consagrat la seva vida a Déu per servir-lo en els membres més febles del cos social, era realment una dona poderosa? El seu estil de vida, on ocupava el lloc central la pregària d'adoració silenciosa davant del Santíssim Sagrament; on no es pensava en les pròpies necessitats, sinó a atendre les urgències dels més desfavorits; on s'havia d'exercitar constantment la paciència bondadosa amb persones, esclavitzades per hàbits de comportaments insans —alcoholisme, drogoaddicció, violència, agressivitat— era el camí més idoni i adequat per fer-se i manifestar-se poderosa?

És evident que el secretari general de l'ONU no donava a la paraula *poder* el significat de domini, de capacitat d'influir i de manipular, de disposar d'un compte corrent de lliure disposició. Més aviat, expressava el que hauria de ser i significar el «poder»: un servei per al bé comú. Un servei com a traducció pràctica d'un amor desinteressat, gratuït des de la consciència i el reconeixement que tot el que som i tenim és do del Pare Déu. La beata Teresa va ser una fidel complidora del manament de Jesús: «Ja sabeu que els governants de les nacions les dominen com si en fossin amos i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci el vostre esclau» (Mt 20,25-27).

El secretari general de l'ONU va poder qualificar la Mare Teresa com «rica en poder» perquè estava profundament arrelada en el misteri de l'amor insondable i gratuït de Déu, manifestat sobretot en la vida, mort i glorificació de Crist (vegeu Flp 2,5-11). Sentint-se estimada, amb humor d'especial predilecció pel Déu Pare, convertí la seva vida en un Servei generós, cercant sempre el bé de l'altre, fent atenció en aquells petits detalls, que ajuden a viure més humanament. Va tenir una dedicació als més pobres dels pobres.

Aquest és l'únic «poder» de la Mare Teresa: el «poder» que genera l'amor desinteressat i gratuït.

Conten que Napoleó Bonaparte, aquell geni militar, tot recordant les seves conquestes, feia aquesta observació: «Alexandre, Cèsar i jo hem construït imperis, però de què depeníem? De la violència.» L'Església ha perdurat al llarg dels segles perquè viu impulsada per l'Esperit d'amor.

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

Contra
la fam,
defensa
la Terra

FES-TE'N SOCI - FES-TE'N VOLUNTARI

93 487 78 78 - www.mansunides.org